

KUNST.NO/OI

EN GUIDE TIL NORSK KUNST PÅ NETTET

KUNSTNETT NORGE
2001

**Utgitt av Kunstnett Norge
med støtte fra Norsk kulturråd.**

**Kunstnett Norge
Nedre gt. 5
0515 OSLO
kunst@kunst.no
<http://kunst.no>**

Copyright © 2001 Kunstnett Norge

Det redaksjonelle arbeidet med lenkene i denne boka ble avsluttet 1. oktober. Vi tar forbehold om at nettstedet kan være fjernet eller ikke lenger fungerer. Har du problemer med et spesielt nettsted, besøk <http://kunst.no> for å sjekke om lenken er forandret.

Vet du om nettsteder som mangler i denne boka, eller som har forandret adresse, tar vi gjerne imot en e-post om dette til redaksjonen@kunst.no.

Enkeltkunstneres nettsider lenkes automatisk opp gjennom oppføring i kunstnerregisteret, og kunstnerne har selv ansvar for oppdateringer av lenkeadresse. Det lenkes av praktiske/ressursgrunner ikke til kunstnere som ikke står oppført i kunstnerregisteret.

Kunstnett Norge prioriterer ikke å bruke ressurser på å vedlikeholde lenkeliste over landets mange musikkband. For oppdatert oversikt på dette feltet henviser vi til Norsk Musikkinformasjons portal Ballade.no.

Redaktør Erik Hesby

Redaksjon Hege Newth Nouri
Dag Hensten Pettersen

Design Dag Hensten Pettersen

Trykk Allservice a.s.

ISBN 82-92342-00-1

Innhold

- 5 Introduksjon
- 6 Årets kunstnettsteder 2001

Lenker

- 15 Bildekunst
- 30 Dans
- 40 Film
- 60 Kunsthåndverk
- 80 Litteratur
- 90 Multimedia
- 95 Musikk
- 99 Nettkunst
- 102 Teater
- 112 Tegneserier

Tekster

- 118 Nettet som medium og sosialt fenomen
Kevin Foust
- 123 Et sveip gjennom nettkunsten
Kevin Foust
- 126 Er åpenhet en utfordring for den etablerte kunstverdenen?
Tore Ferner
- 142 Noemata.net: patafysisk kontekstkunst
Bjørn Magnhildøen intervjuer seg selv
- 152 Design som nettkunst: produksjon, distribusjon og resepsjon
Dag Hensten Pettersen
- 160 Nettkunsten og museet: uforenlige operativsystemer?
Atle Barclay

Introduksjon

Med Internett har kunstaktører fått en selvstyrt informasjonskanal, som supplement til løpesedler, plakater, kostbar annonseplass og uberegnelig medieomtale. Men hvordan griper man Internett an?

Lenkene i denne boka viser til et spekter av muligheter. Hjemmesnekrede formidlingsløsninger er presentert hulter til bulter med det strømlinjeformede profesjonelle, og viser sum summarum norsk kunstliv på nettet anno 2001.

Tendenser? Aktører med beslektet utgangspunkt hermer hverandre i formspråk og tekniske løsninger. Kommersielle baktanker og offentlig informasjonsplikt krever størst forutsigbarhet i brukergrensesnittet. I det hele tatt gjenspeiler kunstformidlingen på Internettet i stor grad kunstformidlingen i verden utenfor. Å bygge og videreutvikle en formidlingsprofil er et nødvendig sjansespill, hvor de som er minst avhengig av massenes gunst kan ta de mest vågale sprangene inn i det uprøvde og irrasjonelle.

Den sterkeste bevisstheten om hvilke muligheter som finnes for kunsten på nettet finner vi innenfor "nettkunsten", en kategori som Kunstnett Norge siden 1999 aktivt har markedsført gjennom nettgalleri og tekstfora. Dette er kunst som er laget spesielt for å vises eller oppleves i digitale nettverksmedier, med svimlende muligheter for interaktiv kommunikasjon på et globalt plan.

Vi har satt av plass bakerst i denne boka til tekster som gir ulike innfallsvinkler til dette mangfoldige og vitale feltet.

Erik Hesby

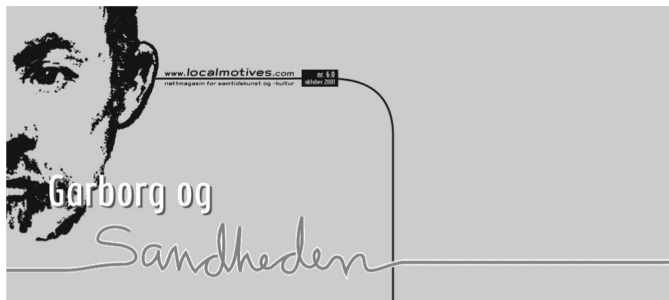
Prosjektleder og redaktør
Kunstnett Norge

ÅRETS KUNSTNETTSTEDER 2001

- 8 **Årets kunstnettsted**
Hvert år vil Kunstnett Norge gi spesiell oppmerksomhet til det nettstedet som vi mener har markert seg mest positivt i året som har gått, utifra en helhetsvurdering av ambisjoner, drift og resultater.
- 9 **Årets kunstnettsteder : Formidling**
En jury nedsatt av Kunstnett Norge har kåret vinnere i klassene for kunstformidling. Juryen besto av:
 Grethe Melby
 hovedfagsstudent i medievitenskap, UiB og skribent
 Pia Vigh
 Prosjektleder Kulturnet Danmark
 Jill Walker
 Stipendiat humanistisk informatikk, UiB og skribent
 Erik Hesby
 Prosjektleder/redaktør Kunstnett Norge
 Dag Hensten Pettersen
 Prosjektmedarbeider Kunstnett Norge og
 webdesigner Metallic Avocado
- 12 **Årets kunstnettsted : Nettkunst**
Kunstnett Norges nettkunstredaksjon, bestående av Tore Ferner, Erik Hesby og Dag Hensten Pettersen, har valgt Årets nettsted innenfor nettkunst, utifra en samlet vurdering av aktiviteter i det norske nettkunstheltet i 2001.

Localmotives

→ www.localmotives.com



Siden oppstarten i mai 2000 har dette nettstedsskriftet for samtidskunst og -kultur vunnet stadig økende oppmerksomhet, gjennom bred belysning av temaer som Humor, Lydkunst - poplyrikk, Kulturskrift, Nettkunst og "Garborg og Sandheden". Suksessoppskriften synes å være et solid idégrunnlag, spenstige konsepter, innhenting av dyktige og anerkjente bidragsytere og evnen til å knytte til seg relevante samarbeidspartnere.

Redaksjonen har sete i Stavanger-Sandnes regionen, og legger som navnet antyder, vekt på "det lokale". Et begrep de ønsker å omformulere for vår tid. Redaktør Jan Inge Reilstad uttalte i anledning lansering av det første nummeret at Localmotives har ambisjoner om å videreføre det tradisjonelle tidsskriftet med nettets muligheter, gjennom å finne en god integrasjon av tekst, bilde, lyd og levende bilder .

Det har Localmotives klart - uten tvil! Vi gleder oss til fortsettelsen.

Bjørn Bjarre

→ kunst.no/bjarre



Et sentralt element i bildekunstneren Bjørn Bjarres produksjon kan sies å være lekenheten. Siden mai 1997 har Bjarre inkludert Internett i leken. Det er god sammenheng mellom Bjarres måte å tenke og utforme kunst på og måten han presenterer seg og sin produksjon på nettet. Selv om innholdet av og til tenderer mot det ubehagelige, slik som barnehodeskulpturen med munnen full av klinkekuler, mistenker vi ham for alltid å ha et lystbetont forhold til selve utformingen. Kanskje fordi materialene han benytter i stor grad er hentet fra barnets verktøykasse, inneholdende blant annet lego og plastelina. En barnlig entusiasme preger også Bjarres møte med nettet. Løsningen han velger er ikke først og fremst preget av teknisk briljans, men han viser fra side til side god følelse med de virkemidlene han benytter. Nettet blir slik ikke kun et formidlings-supplement, men forsterker i tillegg hans kunstneriske profil.

Juryen peker i tillegg begeistret på:

Jens Laland

Bildekunstner og nettkunstner

→ www.artematrix.org

Harald Kolstad

Tegner og webdesigner

→ www.kolorado.net

Pilota FM

→pilota.fm



Den bergensbaserte nettradioen Pilota FM gir uttrykk for at norsk åndsliv og samferdsel mangler en "Trolopedia". Utsagnet kan kobles til de elektrisk drevne Trolley-vetaranbussene, som er sentrale rekvisitter på nettsidene. Noe som igjen skyldes at Pilotas nærmeste samarbeidspartner er det bergenske busselskapet GAIA! I stedet for å forklare hvordan samarbeidet synliggjøres på nettsidene, tyr vi til klisjeen "må oppleves". Koblingen busser og musikk er forbløffende, og resultatet et blinkskudd. Ny Musikk i Bergen og redaktør Nicholas Møllerhaug og hans gode hjelpere kan formidle kunstmusikk, for det er nemlig det det dreier seg om.

Juryen peker i tillegg begeistret på:

Tegn

Kulturtidsskriftet om og med tegneserier

→tegn.no

Statens filmtilsyn

→www.filmtilsynet.no

Dimmu Borgir

→ dimmu-borgir.com



Nettsidene til Black metal-bandet Dimmu Borgir er formalt helt og holdent i tråd med det mørke, gotiske man forventer av et slikt type band, utformet med sjeldent grafisk raffinement av Frank Holm i Hammerfestfirmaet Pitpublishing.com. Nettstedet lykkes i å være et levende samlingssted for fansen, med diskusjonsforum, chatrom og gjestebok, men også fyldig informasjon om bandet, nedlastningsmuligheter og tabulatur til låter, så man kan spille selv. Kommersielt? Mulig, men først og fremst profesjonelt. En bredt anlagt og gjennomarbeidet nettløsning som bør bidra til økt fanskare for både Dimmu Borgir og webdesigner Holm.

Juryen peker i tillegg begeistret på:

Hollow Creature

Friteatergruppe

→ www.hollowcreature.com

Phonophani

Band

→ alog.net/phonophani

Noemata

→noemata.net

Noemata representerer en markant kunstnerisk strategi i forhold til nettet, hvor sentrale stikkord er åpenhet og humor. Nettstedet har gjennomgått en omfattende reorganisering i løpet av høsten.

Noemata er et gresk ord som betyr "tankeinnhold". Det kan også bety "obskur og subtil tale". Nettstedet Noemata.net er som en tumleplass å regne, hvor alle slags bidragsyttere kan uttrykke tanker og idéer i fri dressur.

Her finnes prosjekter som *Maria Futura Hel*, en nettbasert snakke-robot som utvikler vokabular og snakkeferdighet etterhvert som brukere snakker med den, *Patafysisk amorfi*, betegnet som "norges ledende ressurs for titulering av abstrakt billedkunst", hvor du kan velge blant ikke mindre enn ca. 39 millioner titler, *7 royal images*, deriblant "Swearing Queen Sonja with the Rhino Order Head-Gear", legendariske *Nordnorsk vitsegenerator*, som frister med essensen av nordnorsk humor; "nå i fiskebolle-design", samt diverse annet, inkludert ikke-realiserede idéer og artikler om digital kultur.



Bjørn Magnhildøen, bosatt i Oslo, er initiativtaker og primus motor. Han har ingen formell kunstbakgrunn, men har utdannelse i informatikk og filosofi. Men i likhet med flere andre brukere av Noemata har han bakgrunn fra kunstpraksis og nettverksaktivitet. På åttitallet var han involvert i å lage, utgi og distribuere musikk på kassetter, og fanziner/blader i små opplag på fotokopi. Han har også drevet med "mail-art" som før Internettets tid var et nettverk på internasjonal basis, der kunstnere hadde kontakt, utvekslet og publiserte arbeid på desentralisert måte gjennom post.

Les for øvrig Bjørn Magnhildøens intervju med seg selv på side 142.

Kunstnerregisteret

Kunstnerregisteret til Kunstnett Norge er landets største tverrfaglige kunstnerdatabase*, og gir en bred oversikt over nålevende, profesjonelle kunstnere, innenfor bildekunst, dans, film, kunsthåndverk, litteratur, multimedia, musikk, nettkunst, teater og tegneserier. Kunstnerne legger selv inn og oppdaterer informasjonen.

→ kunst.no/kunstnerregisteret



Kunstner?

Det er gratis å stå i kunstnerregisteret, og det koster ingen ting å oppdatere den informasjonen du har lagt inn. Kunstnere oppført i registeret kan benytte diverse gratis Internettjenester fra Kunstnett Norge, blant annet hjemmesideløsninger, utlegging av lyd og bilde, statistikk og egen chat.

For å kunne stå oppført i kunstnerregisteret er det en forutsetning at du arbeider med kunst på et seriøst faglig nivå, og er virksom i et offentlig kunstrom.

* Over 1100 registrerte kunstnere pr. 1/12 2001

LENKER

Bildekunst

Biennaler og konferanser	15
Fora og medier	15
Gallerier	16
Graffiti	20
Informasjon	20
Institusjoner og organisasjoner .	21
Kunstforeninger	22
Museer	22
Nettutstillinger	23
Produksjon	25
Utdanning og kurs	27
<i>Bildekunstnere</i>	29

Biennaler, festivaler og konferanser

DAC 2000

Digital Arts & Culture Conference. Konferanse om digital kunst og kultur. Arrangert i Bergen i 2000.
 → cmc.uib.no/dac/

Kunsthfestivalen i Lofoten

Årlig kunstutstilling på hurtigrutekaia i Svolvær, som presenterer samtidskunst.
 → www.localmotives.com/hoved/prosjekt/kunst_lofoten/KIL_indeks.html

Momentum

Nordisk biennale for samtidskunst med base i Moss. Festivalen ble første gang arrangert i 1998.
 → www.momentum.no

Olavsdagene i Sarpsborg

Årlig kulturfestival til ære for grunnleggeren Olav Haraldsson, med blant annet utstillinger, konserter og teaterforestillinger.
 → www.olavsdagene.no

Randesundsutstillingen

En årlig kunstutstilling i Kristiansand som presenterer kunstnere fra Vest-Agder.
 → www.kunstutstillingen.f2s.com

UKS Biennalen

Arrangert av Unge Kunstneres Samfund (UKS), første gang i 1996.
 → www.uks.no

Fora og medier : Nettfora

Art Around

Salgssted og nettportal for norske gallerier, museer og enkeltkunstnere. Privat initiativ.
 → www.artaround.no

artPlanet

Nettmagasin som presenterer og debatterer samtidskunst.
 → www.artplanet.org

Ballongmagasinet

Galleri for lydkunst.
 → www.ballongmagasinet.com

Embla - Norwegian Arts and Culture Forum

Forum for norsk kunst og kultur. Engelskspråklig.
 → norway.origo.no/culture/embla/

FOTOdotNO

Nyheter og informasjon om foto, diskusjonssider, leksikon, rubrikkannonser og lenker. Privat initiativ.

→ foto.no

fotoGRAFI

Nettsted for fotografer. Galleri, rubrikkannonser, linker, kritikkforum, kjøp og salg av utstyr. Privat initiativ.

→ koedesign.net/foto/

Galleri Leonardo

Hobbybasert kunstside.

→ www.look.no/leonardo/

Irismagasin

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→ www.iris magasin.net

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.

→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Bildekunst

Nyheter og programinformasjon.

→ www3.nrk.no/magasin/kultur/bildekunst/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

Poetikon - Vanlige folks forlag

Nettformidling av bilder, musikk og tekster av profesjonelle og amatører.

→ www.katode.org/poetikon/

Fora og medier : Tidsskrifter og aviser

Billedkunst

Nettversjon av magasinet Billedkunst som gis ut av Norske Billedkunstnere.

→ www.billedkunst.no

Kunst for alle

Tidsskrift for maling, tegning og kunstopplevelse.

→ kunstforalle.no

Localmotives

Stavangerbasert nettidsskrift for samtidskunst og -kultur.

→ www.localmotives.com

UKS-forum

Magasin som gis ut av Unge Kunstneres Samfund (UKS).

→ www.uks.no/uksforum/

Vi ser på kunst

Tidsskrift som gis ut av Norske Kunstforeningers Landsforbund (NKLf), som er en interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger.

→ nklf.no/vise/400.index.html

Gallerier : Nettgallerier

Art Around

Salgssted og nettportal for norske gallerier, museer og enkeltkunstnere. Privat initiativ.

→ www.ataround.no

Art Oslo

Et nettgalleri for unge Oslokunstnere.

→ www.artoslo.com

Ballongmagasinet

Galleri for lydkunst.

→ www.ballongmagasinet.com

Galleri NOR

Galleriet tar sikte på å bli møteplassen for fotografi på nettet i Norge, og har en søkbar fotodatabase.

Bildene er i Norsk Folkemuseums eie, og er av fotografene Anders Beer Wilses og Axel Lindahl.

→ www.nb.no/gallerinor/

Kunstnett

Kunsthandel på nettet. Diverse bildekunstnere presenteres, fortrinnsvis malere. Privat foretak.

→ www.kunstnett.no

Kunstsamleren.no

Selger arbeider av norske og utenlandske bildekunstnere.

→ www.kunstsamleren.no

Nettkunst

Presenterer kunst fra diverse norske kunstnere. Galleri BI-Z (etablert 1962) i Kristiansand er moderfirmaet til Nettkunst. Privat foretak.

→ www.nettkunst.no

SnubbArt

Kunsthandel på nettet. Privat foretak.

→ www.snubbart.com

Spontan.net

Nettsted drevet av Spontanballetten.

Tilbyr service til enkeltpersoner og selskaper og er et salgssted for kunst.

→ www.spontan.net

Gallerier : Offentlig støttede gallerier

Galleri F-15

Galleri på Jeløy, Moss, opprettet 1966.

→ www.gallerif15.no

UKS Galleri

Galleriet til Unge Kunstneres Samfund (UKS), lokalisert i Oslo.

→ www.uks.no/html/galleriet/galleriet.html

Fotogalleriet

Oslo-basert galleri, administrert av Forbundet Frie Fotografer (FFF).

Selvstendig stiftelse.

→ www.fotogalleriet.no

Haugesund Billedgalleri & Kunstforening

Galleri og salg av bildekunst.

→ www.haugesund-billedgalleri.net

Kunstbanken, Hedmark Kunstsenter

Viser bildekunst og kunsthåndverk innenfor diverse kunstneriske uttrykk.

→ www.kunstbanken.no

Kunsternes Hus

Offentlig støttet Oslo-galleri.

Nettsidene gir god oversikt over aktiviteter på 90-tallet.

→ www.kunstnerneshus.no

Oslo Kunsthall

Oslobasert senter for samtidskunst. Virksomheten er blant annet konsentrert om internasjonalt samarbeid, produksjon av kunstverk og events og utgivelse av publikasjoner.
→ www.oslokunsthall.no

Riksutstillinger

Nasjonal kunstformidlingsinstitusjon, hvis oppgave er å skape interesse og forståelse for bildekunst, kunsthåndverk, fotografi, design og arkitektur.
→ www.riksutstillinger.no

Telemark fylkesgalleri

Lokalisert på Notodden. Viser bildekunst, kunsthåndverk og folkekunst gjennom vekslende utstillinger, kurs og foredrag.
→ www.telemark-fylkesgalleri.com

Gallerier : Private gallerier og kunsthandel

Bomuldsfabriken

Galleri og kunstsamling i Arendal.
→ www.bomuldsfabriken.com

Galleri Ismene

Trondheimsgalleri med separatutstillinger. Utgir grafiske "editioner" og mappeverk.
→ www.ismene.no

Galleri NK

Kunstformidling og utstilling av malerier, grafikk, fotografi, keramikk og smykker. Lokaler på Lillehammer og i Oslo.
→ www.galleri-nk.no

Galleri s.e

Bergensbasert galleri for samtidskunst.
→ www.galleri-se.no

Zoolounge

Oslo-kafé med kunstutstillinger som en del av konseptet.
→ www.zoolounge.com

Agder Kunstnersenter / Galleri 9

Et service- og formidlingscenter for kunstnere i Agder, med eget utstillingssted - Galleri 9.
→ www.agderkunst.no

Ateliéet Kunst og Håndverkshus

Presentasjon og formidling av bruks- og bildekunst i Grimstad.
→ www.lukas.no

Aukrustsenteret

Formidler tekster og tegninger av Kjell Aukrust.
→ www.aukrust.no

Bergen kunsthandel

Selger malerier og antikviteter.
→ www.bergen-kunsthandel.no

Blomquist kunsthandel

Lokalisert i Oslo.
→ www.blomqvist.no

Cyan : studio

Fotostudio med utleie av arbeidslokaler og galleri for fotografer.
→ www.cyan.f2s.com

Dale's Galleri & Rammeverksted

Holder til i Kopervik på Karmøy.
→ www.dalesgalleri.no

Galleri Asur

Oslo-galleri, viser maleri og grafikk.

→ www.asur.no

Galleri Brandstrup

Galleri med visningslokaler i Oslo, Moss og Stavanger.

→ www.galleri-brandstrup.no

Galleri Bryggen

Bergensgalleri som stiller ut og formidler malerier, skulpturer, grafikk, keramikk, smykker og klær.

→ www.galleribryggen.no

Galleri Christian Dam

Galleri med lokaler i Oslo og København.

→ www.christiandam.com

Galleri Kjeldaas

Kunstformidling og utstilling av malerier og grafikk. Lokaler i Oslo.

→ www.gkj.no

Galleri Nordstrand

Oslogalleri som formidler norsk og internasjonal samtidskunst. Områdene omfatter malerier, grafikk, skulptur og glass.

→ www.galleri-nordstrand.com

Galleri Osebro

Porsgrunnsgalleri. Diverse kunstnere er representert innenfor områdene bildekunst, keramikk, glass, smykker og tekstilarbeider.

→ www.galleriosebro.no

Kunst på arbeidsplassen (KpA)

Halvoffentlig organisasjon som driver utleie av kunst, blant annet originalgrafikk, til bedrifter og institusjoner.

→ www.kpa.no

Kunstgalleriet

Galleri på Hinna, mellom Stavanger og Sandnes. Viser bildekunst og kunsthåndverk fra Rogalandsregionen.

→ www.kunstgalleriet.no

Kunstklubben

Formidler og stiller ut trykk av norske grafikere. Gir ut medlemsbladet "Aktuell Kunstinformasjon" og har eget galleri i Oslo.

→ www.kunstklubben.no

Kunstnerforbundet

Oslogalleri med arbeider i kommisjonssalg fra over 150 samtidskunstnere.

→ www.kunstnerforbundet.no

KunstVerket Galleri

Oslogalleri som formidler arbeider fra diverse norske samtidskunstnere. Grafikk, maleri, tekstil, keramikk og skulptur.

→ home.wit.no/bitt/kultur/galleri/kunstverket/kunstverket.html

Galleri SkovRidder

Oslogalleri med utstillinger av norsk og utenlandsk samtidskunst.

→ www.skovridder.com

Tale Art Museum - Lillestrøm Kunstmuseum

Utstillinger av klassisk kunst og samtidskunst. Egen samling.

→ www.talemuseum.com

Uffizi Galleriet

Lokalisert i Bærum. Startet opp av Julio J.F.da Silva i 1997. Utstilling av norsk og utenlandsk bildekunst, seminarer og workshops.

→ www.kunstskole.com/galleri/g-front.htm

VerArt

Lokalisert i Drøbak. Presentasjon av norske og utenlandske bildekunstnere og kunsthåndverkere.

→ www.verart.com

Graffiti

Graffiti.no

Portal til norsk graffiti på nettet. Lenker, intervjuer og oversikt over hva avisene skriver om graffiti.

→ graffiti.no

Norway Graf

Nettgalleri med piecer av diverse norske graffitikunstnere.

→ grafitti.gatasp.no

Norwegian Underground

Bildearkiv, adresser til graffiti-magasiner, graffitiordliste, med mer.

→ members.nbci.com/nuground/

Spekt - Gallery

Nettgalleri, knyttet til teaterforestillingen SPEKT av Baktruppen. Viser tagger laget kun for å vises på nettet.

→ www.groupboard.com/cgi-bin/gallery.pl?board_id=1563

Spekt - Graffitiboard

Nettside knyttet til teaterforestillingen SPEKT av Bak-truppen. Lag din egen tag direkte på nettet.

→ www.baktruppen.org/board.html

The 4 elements

DJ4JOYs hip hop-sider, inkludert graffiti, historikk, begivenhetskalender m.m.

→ home.online.no/~dj4joy/

Informasjon : Informasjonssentre

Kunstnernes informasjonskontor

Et nasjonalt dokumentasjonsarkiv og formidlings-senter for profesjonelt utøvende norske samtidskunstnere: bildekunstnere, fotografer og kunsthåndverkere.

→ www.kik.no

Informasjon : Kunst- og kulturkalendere

Galleri- & MuseumsListen

Oversikt over utstillinger, museer og gallerier i Norden. Oppdateres daglig.

→ www.listen.no

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over pågående flerkulturelle arrangementer i Norge. Et samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Informasjon : Offentlig informasjon

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.

→ detskjerioslo.no

Kunsthistorisk bibliografi (KUNSTBIB)

Nasjonalbibliotekets database over norsk og utenlandsk bildekunst, kunsthåndverk, kunstteori, kunstindustri og boligarkitektur. Norsk kunst (basen Falck); Norsk kunst, kunst i alminnelighet, kunstteori, utenlandsk kunst (kun behandlet av norske forfattere) (basenARLIS); Kunstindustri og boligarkitektur (basen Bonytt).

→ www.nb.no/baser/kunstabib/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Institusjoner og organisasjoner

Norske Kunstforeningers Landsforbund (Nklf)

Interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger. Komplette oversikt over lenker til kunstforeningenes nettsider.

→ nklf.no

Bildende Kunstneres Hjelpesfond

Forvalter ordningen med 3% avgift på omsetning av bildekunst.

→ kunst.no/kunstavgift/

BONO

Frittstående opphavsrettsorganisasjon som forvalter bildekunstneres og kunsthåndverkernes rettigheter i henhold til åndsverkloven.

→ www.bono.no

Du store verden!

Samarbeidsnettverk for organisasjoner, institusjoner og grupper som arbeider innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og i dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Grafill - organisasjon for visuell kommunikasjon

Partipolitisk nøytral forening for faglige, økonomiske, juridiske og sosiale interesser. Tilbyr opplysninger om medlemmer, portfolio, tidsskriftet Visuelt og nyhetsbrevet Verbalt.

→ www.grafill.no

Kunst på arbeidsplassen (KpA)

Halvoffentlig organisasjon som driver utleie av kunst, blant annet originalgrafikk, til bedrifter og institusjoner.

→ www.kpa.no

NIFCA -

Nordisk institutt for samtidskunst

Fremmer produksjon, visning og kritikk av samtidskunst. En institusjon under Nordisk Ministerråd.

→ www.nifca.org

Norske Billedkunstnere (NBK)

Paraplyorganisasjon for norske bildekunststorganisasjoner.

→ www.billedkunst.no

Unge Kunstneres Samfunn (UKS)

Bildekunststorganisasjon. Gir ut magasinet "UKS-Forum for samtidskunst", har eget galleri og arrangerer biennale.

→ www.uks.no

Utsmykkingsfondet

Utsmykkingsfondet for offentlige bygg er en statsinstitusjon underlagt Kulturdepartementet.

→ www.utsmykkingsfondet.no

Kunstforeninger

Norske Kunstforeningers Landsforbund (Nklf)

Interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger. Komplette lenkesamling kunstforeningenes nettsider.

→ nklf.no

Kunstnersentre

Kunstnersentrene - samlet oversikt

Kunstnersentrene er en samlet for-midlingskjede, drevet av bildekunst-nerne og kunsthåndverkernes distriktsorganisasjoner i fellesskap. Komplette oversikt over lenker til de ulike kunstnersentrenes nettsider.

→ www.kunstnersenter.no

Museer

Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst

Viser internasjonal og norsk bildekunst fra etterkrigstiden til i dag. Informasjon om kunstnere i samlingen, skole- og utstillingsprogram og arrangementer.

→ www.af-moma.no

Astruptunet

Maleren og grafikeren Nikolai Astrups hjem. Informasjon om kunstneren, gården og arbeidene hans. Museet er en del av Musea i Jølster.

→ jolster.nu/astrup/

Bergen Kunstmuseum

Bilder fra Bergen Billedgalleri, Rasmus Meyers Samlinger og Stenersens Samling.

→ www.bergenartmuseum.no

Blaafarveværket

Utstillingene er konsentrert om perioden 1850-1950. Blaafarveværkets dokumentasjonssenter ble opprettet i 1996.

→ www.blaa.no

Dyre Vaa-samlingane

Dyre Vaa ga gipsmodellene av skulpturene sine til Vinje kommune som i 1981 reiste et bygg for samlingene i Rauland. Dyre Vaa-samlingene inneholder også sønnen Tor Vaa sine skulptur- og relieffarbeider og tre-snittsamlingen til Svallaug Svalastoga.

→ www.n.hit.no/bibliotek/galleri/dyre-vaa/

Emanuel Vigeland Museum

Museumsbygningen er oppført av kunstneren selv i 1926. Viser kunstnerens fresker, skulpturer og malerier. Er også hans gravkammer - Tomba Emmanuelle.

→ www.emanuelvigeland.museum.no

Haugar Vestfold Kunstmuseum

Lokalisert i sentrum av Tønsberg. Egen samling med bildekunst og kunsthåndverk. Utstillinger av norsk og internasjonal kunst.

→ www.haugar.com

Henie Onstad Kunstsenter

Arena for internasjonal samtidskunst. Skiftende utstillinger og utvalg fra Henie Onstad-samlingen. Konserter, dans og andre kulturarrangementer.

→ www.henieonstad.com

Lillehammer Kunstmuseum

Fast samling som består av norsk bildekunst fra 1830-tallet og fram til i dag. Viser i tillegg skiftende utstillinger av norsk og internasjonal kunst.

→ www.lillehammerartmuseum.com

Munch-museet

En stor del av Edvard Munchs verker er samlet i museet på Tøyen i Oslo. Nettstedet har flere nettutstillinger, og en søkbar database over Munchs samlede grafiske verker.

→ www.munch.museum.no

Museet for samtidskunst

Museet for samtidskunst presenterer bildekunst fra 1945 og framover.

→ www.museumsnett.no/mfs/

Nasjonalgalleriet

Nasjonalgalleriet begynte å bygge opp sine samlinger i 1837, og har blant annet flere hovedverk av Edvard Munch. Nettstedet har en rekke nettutstillinger.

→ www.nasjonalgalleriet.no

Nordnorsk kunstmuseum

Oversikt over utstillinger og foredrag. Informasjon om kunstneren Einar Berger og katalog over verkene hans.

→ www.museumsnett.no/nordnorsk-kunstmuseum/

Vigeland-museet

Viser arbeider av bildehuggeren Gustav Vigeland (1869-1943). Ligger ved Vigelandsparken i Oslo.

→ www.vigeland.museum.no

Nettutstillinger

Arvesølvet

Utstillingen Arvesølvet - norsk sølv i tusen år, Kunstindustrimuseet, Oslo.

→ kunst.uib.no/arvesolv/

Berger, Einar

Nordnorsk kunstmuseum har laget en utstilling om kunsteren Einar Berger.

→ www.museumsnett.no/nordnorsk-kunstmuseum/

Edvard Munchs grafikk

Søkbar database over 748 ulike grafiske motiver av Munch. Avanserte søkefunksjoner med mulighet for detaljvisning av det enkelte trykk.

→ 128.39.97.19/munchmuseum/grafikk/

Edvard Munch og symbolismen

Utstillingen presenterer en del av Nasjonalgalleriets bilder av Edvard Munch under tittelen "Edvard Munch og symbolismen". Denne utstillingen finnes kun på Internett.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/munch/

Egedius, Halvdan

Nasjonalgalleriet markerer med denne utstillingen at det er hundre år siden Halfdan Egedius døde.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/egedius/

Elverum kommunes kunstsamling

Samlingen består av rundt 200 arbeider · maleri, grafikk og noe skulptur. Samlingen er deponert på Glomdals-museet, som har laget en versjon tilrettelagt for Internett.

→ www.glomdal.museum.no/kunstsamling/

En malerisk Rejse i Norge av Heinrich August Grosch

Utstillingen omfatter alle arbeidene Nasjonalgalleriet har av Grosch som viser norske landskapsmotiver basert på kunstnerens opplevelse av stedene.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/grosch/innhold/

Fra skuespill til billedkunst

Nettutstillingen tar for seg forholdet mellom Ibsen og Munch. Utstillingen er en av museets satsinger i forbindelse med Oslos 1000-årsjubileum.

→ www.museumsnett.no/munchmuseet/nettutstillinger/munch_og_ibsen/

Gamle mestertegninger fra Sophus Larpent

Kobberstikkksamlingen kan takke den dansk-norske kunstsamleren Sophus Larpent (1838-1911) for en rekke av sine fineste, eldre utenlandske tegninger. Utstillingen viser et utvalg av italienske, nederlandske, tyske og franske tegninger fra 15-, 16- og 1700-tallet.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/larpent/

Grafikk-Teknikk

Denne utstillingen fra Nasjonalgalleriet fokuserer på de tradisjonelle teknikkene innenfor kunstgrafikk. Utvalget består av både norske og utenlandske arbeider. Utstillingen er spesielt tilrettelagt for grunnskolen.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/grafikk_teknikk/

Kroppen som lerret

Populærvitenskaplig nettutstilling fra Arkeologisk museum i Stavanger.

→ www.museumsnett.no/kroppsdekor/

Livsfrisen til Edvard Munch

Livsfrisen er et samlebegrep for de hovedmotiver Edvard Munch skapte om ung kjærlighet før forrige århundreskifte.

→ www.museumsnett.no/munchmuseet/nettutstillinger/livsfrisen/

Manité 1962 - 1967

Museet for Samtidskunst stilte i perioden 04.07.-18.10.98 ut fotografier av Manité-fotografene Arild Kristo, Robert A. Robinson og Dan Young.

→ www.museumsnett.no/mfs/1998/utstillinger/manite/

Nasjonalgalleriets første 25 år

Nettutgaven av denne utstillingen presenterer i alt 223 ulike verker (flere enn det er plass til i galleriets lokaler) fra perioden 1837-1862, da det nystiftede Nasjonalgalleriet skulle skape fundamentet for sine samlinger.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/NG25aar/

Nyervervelser 1997 - 1998

Utstillingen omfatter 32 malerier og 3 skulpturer som Nasjonalgalleriet har kjøpt eller fått i gave i 1997 og 1998. Det vises sentrale verk av norske realister som Christian Krohg, Gustav Wentzel og Asta Nørregaard.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/nyerverv/

Nyervervelser 1999 - 2000

Nasjonalgalleriets samling øker fra år til år ved stadig nye innkjøp. Denne nettutstillingen presenterer et utvalg av gjenstandene galleriet har kjøpt inn i 1999 og 2000.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/flash_versjon_norsk/nyervervelser_2001/innhold

Skrikets ekko

Nettutstillingen viser påvirkningen Munch har hatt på kunsten etter 1945.

→ www.museumsnett.no/munchmuseet/ekko/

USX

Prosjektbasert nettsted for fotografi og bildekunst, lansert av André Gali, Trond Mikkelsen og Rune Johnsrud i 2001.

→ www.ultrafunk.com/usx/

Venezianske mesterverker

Utstillingen er en mønstring av bildekunst fra Venezia fra perioden tidlig 1500-tall til omkring 1700, utlånt fra Palazzo Pitti i Firenze. Utstillingen inneholder malerier av kunstere som Veronese, Tizian, og Tintoretto.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/venezia/bindex.htm

Vestlandet gjennom kunstnarauge

Bergen kunstmuseum presenterer nettutstillingen Vestlandet - som i bilder og tekst viser landsdelen sett gjennom øynene til norske kunstnere.

→ www.museumsnett.no/bergenkunstmuseum/vestlandet/

Produksjon: Kunstnergrupper, -sentre og -verksteder

Atelier Nord

Medialab, produksjonsverksted og senter for elektronisk bildekunst i Oslo.

→ www.anart.no

Baktruppen

Kunstner-, performance- og teatergruppe.

→ www.baktruppen.org

Bergen senter for Elektronisk Kunst (BEK)

Retter seg mot bildekunstnere og komponister som har behov for ekstra utstyr og kompetanse innen elektroniske medier. Skal foruten å bistå enkeltkunstnere også initiere større fellesprosjekter.

→ www.bek.no

Frik

En plattform for profesjonelle utøvere innen design, fotografi, illustrasjon og forfatterskap.

→ www.frik.no

Frysja kunstnersenter

Kommunalt drevet verksted på Frysja i Oslo for bildekunstnere, kunsthåndverkere og fotografer.

→ www.frysja.no

Gruppe X

Kunstnergruppe som jobber innenfor bildekunst, skulptur, installasjon, nettkunst, musikk, multimedia m.m.

→ gruppe-x.no

Gutengut

Kunstnergruppe som jobber innefor diverse medier.

→ www.gutengut.com

Insomnia kulturproduksjoner

Ble etablert høsten 1997, med design og musikk som virkeområder.

→ www.insomnia-kulturproduksjoner.no/

Kunscatering

En plattform for å eksperimentere med kunstnerrollen og prøve ut nye arenaer for kunstnerisk virksomhet.

→ www.anart.no/~kc

Lademoen Kunstnerverksteder

Atelier- og verkstedshus for profesjonelle kunstnere. Lokalisert i Trondheim.

→ www.l-k-v.no/no/

Motherboard

Samarbeidsprosjekt. Kunst i form av performance, dans, installasjoner og film, og med Internett som sentral formidlingskanal.

→ www.notam02.no/motherboard/

Nordisk Kunstnersenter Dalsåsen - NKD

En institusjon under Nordisk Ministerråd, som har til formål å utvikle og fremme det nordiske samarbeidet ved drift av gjesteatelier og annen virksomhet på det kunstfaglige området.

→ home.no.net/nkd/

Ona Art Centre

Verksted som leies ut til kunstnere på vestlandsøya Ona.

→ home.c2i.net/artcentre/

Produksjon : Prosjekter

Døgnfluen

Presenterer arbeider av nyetablerte og ikke-etablerte bildekunstnere.

Happening- og stuntpreg.

→ doginfluen.op.nu

Elektra, Nasjonalt Vasskraft-moment - Tysedal

Skulptur hvor publikum gjennom bevegelser utløser samtidskomposisjoner.

→ www.modahl.com

Maceb

Museo d'art Contemporani MACEB El Bruc er et norsk initiativ hvor et utvalg kunstnere er invitert til å lage et samtidskunstmuseum i Spania.

→ home.no.net/sokkel/

Mimetic Dynamics

Computermusikk-installasjon produsert av Natasha Barrett og Øyvind Hammer i forbindelse med åpningen av Kulturnett Norge.

→ www.kunst.no/mimdyn/

Poetikon - Vanlige folks forlag

Nettformidling av bilder, musikk og tekster produsert av profesjonelle og amatører.

→ www.katode.org/poetikon/

Spontan.net

Nettsted drevet av Spontanballetten. Tilbyr service til enkeltpersoner og selskaper og er et salgssted for kunst.

→ www.spontan.net

The Good Guy

Elektroniske postkort av Hilde Iren Dølheim og Atle Barclay, 2000.

→ www.biomatic.org/thegoodguy/

TUG

Nettbasert kunstprosjekt og forum om kunst og forskning.

→ www.tug.nu

USX

Prosjektbasert nettsted for fotografi og bildekunst, lansert av André Gali, Trond Mikkelsen og Rune Johnsrud.

→ www.ultrafunk.com/usx/

World In A Box

Prosjekt av Hans G Meier. 20 engangskameraer er i fri flyt rundt i verden. På nettsidene kan du følge hvert enkelt kamera.

→ www.smogdog.com/worldinabox

Utdanning og kurs : 2-årige kunsthøgskoler

Asker kunsthøgskole

Gir kunstfaglig utdanning på nivået mellom videregående skole og høyskole/akademi.

→ www.aker-kunsthøgskole.no/

Kunsthøgskolen i Bergen

To-årig skole for visuelle fag. Basisutdanning for videre studier på høyskolenivå innen fagområdene bildekunst, kunsthåndverk, arkitektur og media.

→ www.kib.no

Mølla Kunsthøgskole

Grunnutdanning i bildekunst og visuelle fag, på nivået mellom videregående skole og høyskole/akademi.

→ home.online.no/~mkunstsk/

Nordland Kunst- og Filmskole

Studium innen bildekunst, film og kunsthåndverk.

→ www.kunsthøgskolen.no

Vika Kunsthøgskole

En Oslo-basert 1-2 årig kveldsskole med undervisning i tegning, maleri og kunsthistorie.

→ www.vikakunsthøgskole.no

Utdanning og kurs : Grunnskoleundervisning og kurs

Det Tverrfaglige Kunstinstitutt

3-årig kunstfaglig utdanning og kurs i Bærum, basert på et konsept hvor kunstneriske aktiviteter ikke begrenses til isolerte fagkretser.

→ www.kunstskole.com

Kunst for alle

Male- og tegnekurs.

→ kunstforalle.no/sider/toppkurs.html

Kunst i skolen

Kunst i Skolen arbeider med bildekunstformidling i norske skoler og tilbyr diverse kunstpedagogiske tjenester.

→ www.kunstiskolen.no

Kunstweb : kunst og håndverk for 5. - 10. klasse

Bilder og tekst om kunstnere og epoker.

→ skolenettet3.ls.no/dok/sn/fag/kunst/kunstweb/

Oslo Malerklubb (OMK)

Kurssenter med halvårskurs i tegning og maling.

→ www.omk.no

Torhild Ramberg Studio

Privat kunstskole i klassisk figurativ tradisjon, lokalisert i Steinkjer.

→ www.trstudio.no

Utdanning og kurs : Kunstakademier og -høgskoler

Kunstakademiet i Trondheim (KIT)

4-årig utdanning for bildekunstnere på vitenskapelig høyskolenivå. Særlig vekt på studier av kunst i nye medier.

→ www.kit.ntnu.no

Kunsthøgskolen i Bergen (KHIB)

Gir utdanning innenfor diverse visuelle fag.

→ www.khib.no

Statens Håndverks- og Kunstindustriskole (SHKS)

En avdeling av Kunsthøgskolen i Oslo.

→ www.khio.no/shks/

Statens Kunstakademi i Oslo

Utdanning for bildekunstnere.

→ ska.khio.no

Utdanning og kurs : Nettkurs

Kamerabygging

Jon Grepstad gir en innføring i hvordan du bygger storformatskameraer. Diverse informasjon om spesielle kameratyper, fotografihistorie, lenker, med mer.

→ home.online.no/~gjon/

Bildekunstnere

Aalberg, Solveig

Tekstil

→ www.kunstnett.no/aalberg**Aanderaa, Tone**

Tegning/Illustrasjon, Nettkunst, Maleri

→ home.sol.no/~dreamer1**Albrigtsen, Roy**Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Maleri, Grafikk→ www.maleriet.no**Algrim, Bjørn G**

Maleri, Grafikk

→ www.algrim.com**Amundsen, Anniken**

Tekstil, Skulptur, Fotografi

→ kunst.no/amundsen**Amundsen, Lise**

Skulptur

→ www.lovetannen.no/amundsen**Andersen, Stein**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.kunst.no/~steina/index.html**Andersen, Viel Bjerkeset**

Lyd, Installasjon, Fotografi, Skulptur

→ www.art-public.com/artiste/andersen**Askefoss, Bjørn**

Video, Lyd, Installasjon, Fotografi, Tekst

→ www.notam02.no/~askefoss**Aurebekk, Bjørn**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ home.online.no/~baurebek**Bang, Nina**Installasjon, Grafikk, Skulptur,
utsmykking→ ninbang.hos.online.no**Barton, Andrew**

Skulptur

→ kunst.no/barton**Bergaust, Kristin**Video, Nettkunst, Lyd, Installasjon,
Events→ anart.no/~kristin**Bergquist, Johan Urban**

Nettkunst, Installasjon

→ home.sol.no/~johanu/**Berntsen, Per**

Fotografi

→ www.kunst.no/perb**Berntsen, Svein-Arild**Maleri, Tegning/Illustrasjon, Blues-
musiker→ www.berntsen-kunst.no**Berthling, Andreas**

Lyd, Nettkunst

→ berthling.cjb.net**Berven, Ingrid**Installasjon, Performance, Skulptur,
Video, Nye medier→ www.berven.no

Bjarre, Bjørn

Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Performance, Maleri, Installasjon

→ www.bjarre.org

Bodøgaard, Harald

Skulptur

→ hjem.sol.no/bodogaard/

Borring, Arne

Maleri

→ www.kunstnett.no/borring/

Brand, Paul

Skulptur, Maleri, Lyd, Installasjon,
Grafikk, Fotografi, Eksperimentell film

→ www.kunst.no/brand

Brautaset, Inger-Johanne

Tekstil, Tegning/Illustrasjon,
Installasjon, Grafikk, Papir

→ www.bgnett.no/~ijb/

Bunes, Sonja

Tegning/Illustrasjon, Maleri,
Digital/Nettkunst

→ kunst.no/sonja/

Bye, Brynhild

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Fotografi,
Grafisk design og webdesign

→ home.no.net/brbye

Børretzen, Torild Inger

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ home.c2i.net/agatheb/Torild/

Cheng, Mai Zheng

Tegning/Illustrasjon, Maleri

→ feng-shui.no

Christensen, Allan

Skulptur

→ www.allan-art.com

Eide, Kai

Maleri

→ [www.geocities.com/
songbank2000/front1.html?](http://www.geocities.com/songbank2000/front1.html?)

Engelsen, Haakon

Maleri

→ www.haakon-engelsen.no

Enger, Lizzy

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Fotografi

→ kunst.no/lizzy

Evensen, Knut

Fotografi

→ www.inter-view.no

Farstad, Øyvind Pål

Video, Skulptur, Installasjon, Fotografi

→ www.kunst.no/ofarstad

Fidje, Berit Johannesen

Tekstil

→ kunst.no/fidje

Finborud, Kristian

Grafikk

→ www.finborud.com/

Finne, Kjetil

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ www.lizweb.com/finne

Finserås, Bente Elisabeth

Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Installasjon, håndlaget papir

→ kunst.no/benteef/

Fjellberg, Beate

Maleri, Fotografi

→ www.geocities.com/kuflekk**Flannagan, Craig**

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ www.saers.com/saga/flannagan/**Flatin, Knut**

Maleri, Grafikk

→ home.online.no/~knflatin/**Forbergskog, Dag-Arve**

Fotografi

→ www.fotoimport.no/Galleri/Daje/Galleri-daje.htm**Formoe, Erik**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.formoe.no**Fredheim, Tage**

Maleri

→ www.kunstnett.no/fredheim**Fronth, Per**

Fotografi, Video, Maleri, Grafikk

→ perfronth.com**Frøysland, Gisle**

Video, Performance, Lyd, Installasjon

→ www.bek.no/~gif/cv_eng.htm**Gangvik, Espen**Skulptur, Maleri, Grafikk,
Datagenererte 3D-objekter→ www.gangvik.com**Gilje, HC**Video, Skulptur, Performance, Lyd,
Installasjon, Eksperimentell film→ www.nervousvision.com**Gjerde, Geir**Video, Lyd, Installasjon, Fotografi,
Eksperimentell film→ kunst.no/geir2000**Gran, Morten**

Maleri, Grafikk

→ home.c2i.net/mmatelier**Grasmo, Kari**

Tegning/Illustrasjon, Maleri

→ www.kunstnett.no/grasmo/**Grude, Kalle**Video, Tegning/Illustrasjon,
Skulptur, Performance, Maleri, Lyd,
Installasjon, Grafikk, Fotografi→ www.kunst.no/kallegrude**Grønstad, Mona**Grafikk, Maleri, Skulptur,
Tegning/Illustrasjon→ home.c2i.net/mmatelier**Gulliksen, Bjørn Melbye**

Skulptur

→ home.no.net/bmg/**Gurholt, Crispin**Video, Performance, Nettkunst, Maleri,
Installasjon, Eksperimentell film→ www.katode.org/transparent**Haaker, Carol**

Maleri

→ home.sol.no/~chaaker**Hagland, Elisabeth**

Grafikk, Fotografi

→ www.webpals.dk/xartist

Hansen, Helge

Maleri, Grafikk, Fotomontasje
→ home.online.no/~helgeh55/

Hasselberg, Ane Nordvik

Tegning/Illustrasjon, Maleri,
Fotografi, animasjon
→ jump.to/ane

Hatlen, Halvard

Maleri, Grafikk
→ kunst.no/Halvard.Hatlen/

Hauge, Odd K.

Maleri, Konstruksjon
→ www.geocities.com/torehau76/

Hauge, Per

Maleri
→ kunst.no/perhauge/

Haugen, Trond Hugo

Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Maleri, Installasjon, Tekst
→ www.kunst.no/trondhugo

Heetmøller, Robert

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk
→ www.kunst.no/robertheetmoeller/

Hegardt, Bjørn

Tegning/Illustrasjon, Installasjon,
Fotografi
→ www.kunst.no/bjorn

Helland, Torine

Eksperimentell film, Installasjon, Video
→ www.torine.com

Hellerud, Tone Merete

Tekstil, Tegning/Illustrasjon,
Installasjon, blandet teknikk
→ www.geocities.com/toheller2000

Henriksen, Guri Guri

Skulptur, Installasjon, Fotografi
→ www.anart.no/~guriguri

Hestvik, Dag Marius

Video, Tegning/Illustrasjon, Maleri,
Lyd, Installasjon, Grafikk, Fotografi,
Tegneserier
→ kunst.no/hestvik/

Hogstvedt, Tore

Maleri
→ www.geocities.com/soho/exhibit/5758

Holland, Natalie

Maleri
→ www.natalie-holland.com

Holm, Tina

Maleri
→ home.newmedia.no/tinaholm

Härenstam, Mattias

Installasjon, Maleri, Performance,
Skulptur, Video
→ mharenstam.cjb.net

Isachsen, Tine

Maleri, Installasjon, Grafikk,
Fotografi
→ home.no.net/tineart/index.htm

Istad, Christine

Fotografi, Maleri, Video
→ www.christine-istad.no

Jacobsson, Ewa

Performance, Lyd, Installasjon,
komposisjon

→ www.kunst.no/ewajacobsson

Josefsen, John Th.

Skulptur, Keramikk

→ john.no

Kjøk, Solveig

Tegning/Illustrasjon, Maleri

→ www.metaphorstudio.com/Kjok

Kleppan, Geir

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.kunst.no/kleppan

Klevjer, Thomas Jørgen

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ www.klevjer.com

Kongevold, Laila

Installasjon

→ www.kunst.no/kongevold

Krokstad, Harald

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.kunst.no/Aaron

Kuil, Jurjan

Maleri, Fotografi

→ hjem.sol.no/jurku/kuil

Kurdøl, Egil Martin

Fotografi, Installasjon, Skulptur

→ web.hil.no/feste/

Laland, Jens

Video, Tegning/Illustrasjon,
Skulptur, Maleri, Lyd, Installasjon

→ artematrix.org

Lauritzen, Cato

Fotografi

→ www.yellowfriend.com

Lie, Rita

Maleri

→ www.geocities.com/atelierrita/

Lind, Victor

Video, Maleri, Lyd, Installasjon,
Grafikk

→ kunst.no/VictorLind

Lindaas, Arne

Skulptur, Maleri, Grafikk, Collage

→ www.kunst.no/lindaas

Lindberg, Ingrid Maria

Video, Eksperimentell film

→ www.anart.no/~ingrid

Lindheim, Trine

Grafikk

→ www.kunst.no/lindheim

Lislerud, Ole

Grafikk, og div. andre teknikker

→ www.khio.no/lislerud

Lundgreen, Rikke Cecilie

Fotografi, Installasjon, Video

→ www.rikkelundgreen.i12.com

Magelssen, Janine C.

Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ www.anart.no/~jcm/index.htm

Martens, Annette

Maleri

→ kunst.no/amartens

Mathiesen, Ilmi Gutzeit

Tegning/Illustrasjon, Skulptur
→folk.uio.no/janskn/ilmi.htm

Meyer, Henning

Tegning/Illustrasjon
→tegn.trondheim.kommune.no/meyer

Modahl, Finn Eirik

Video, Skulptur, Performance, Lyd,
Installasjon, Grafikk, Eksperimentell
film
→modahl.com

Molden, Geir

Maleri, Grafikk
→home.c2i.net/gmolden

Monsen, Ragnhild

Installasjon, Tekstil
→www.ragnhild-monsen.com

Myskja, Tone

Video, Tegning/Illustrasjon,
Installasjon, Fotografi
→kunst.no/myskja

Mæhlum, Hilde

Skulptur
→kunst.no/frysja/

Mæland, Arne

Maleri, Skulptur
→www.arne-art.no

Nerdrum, Odd

Maleri, Grafikk
→www.nerdrum.com

Nicolaisen, Terje

Skulptur, Maleri, Installasjon,
Fotografi, Tegning/Illustrasjon
→home.no.net/sokkel/

Nilsen, Olga Elise Grimsmo

Tegning/Illustrasjon, Grafikk
→www.gallerieitodden.no

Nilssen, Elisabeth Rydland

Grafikk
→www.infoweb.no/k-art

Nordli, Irene

Skulptur
→www.magimix.net/

Nordmark, Trude Westby

Skulptur, Installasjon
→kunst.no/trudeword

Nordstrøm, Roald

Maleri
→home.sol.no/~r-nord

Nouri, Iraj

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon
→www.nouri.no/

Nupen, Synnøve

Grafikk
→kunst.no/synnenupen/

Nygård, Heidi

Fotografi, Grafikk, Tegning/Illustrasjon
→nettforlaget.net/heidi

Ousland, Ingrid Jangaard

Grafikk, Maleri, Tegning/Illustrasjon
→www.nesodden.as/ousland

Overå, Rudolf Jon

Grafikk

→ www.overa.net**Platou, Per**Video, Performance, Lyd,
Installasjon, Eksperimentell film→ www.liveart.org**Powell, Adam Donaldson**

Maleri

→ kunst.no/adamart**Påhlsson, Sven**

Video, Fotografi, Elektronisk bildekunst

→ www.asksven.com**Qvale, Jonas M**Tegning/Illustrasjon, Performance,
Maleri, Lyd, Installasjon→ kunst.no/origami/horn**Rafdal, Jan Terje**

Skulptur, Maleri, Grafikk

→ www.fuglfonix.no**Richter, Bjørn**Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Maleri, Grafikk, Fotografi→ www.richtervisions.com**Risberg, Terje**

Grafikk, Tegning/Illustrasjon

→ www.risberg.no**Rognskog, Hilde**

Video, Installasjon

→ home.online.no/~hilde-r/**Rosenberg, Steinar**Tekstil, Tegning/Illustrasjon, Maleri,
Databasert maleri/tegning→ www.digitalkunst.com**Rosseland, Jarle**Tekstil, Tegning/Illustrasjon,
Skulptur, Maleri, Installasjon,
Grafikk, Design→ www.rosseland.com**Rosén, Edvard**

Maleri, Grafikk

→ kunst.no/erosen/**Rusnes, Stein Askeland**

Maleri

→ kunst.no/rusnes/**Ruth, Tulle**

Lyd, Skulptur

→ alcor.concordia.ca/~mfa/speaking_mountains**Rydhagen, Jenny Maria**

Fotografi, Maleri

→ www.holt.nu/jenny/**Rygh Eidseth, Astri**

Maleri, Installasjon, Pedagogisk arbeid

→ www.communicating-art.org**Saltaag, Inger Bentsen**Maleri, Installasjon, Grafikk,
Tegning/Illustrasjon, Collage→ home.c2i.net/FH-web/Saltaag**Sandborg, Thor**

Skulptur

→ kunst.no/sandborg

Senstad, Anne Katrine

Fotografi

→ www.senstad.com**Skaaren-Fystro, Astrid**

Tegning/Illustrasjon, Grafikk

→ kunst.no/astrid**Skedsmo, Dag**

Skulptur, Maleri, Grafikk

→ kunst.no/dag-sked**Skjæveland, Stian Heimlund**

Tegning/Illustrasjon, Skulptur, Maleri

→ Sheim.com**Snedsbøl, Erik**Video, Performance, Installasjon,
Fotografi, Eksperimentell film→ www.eriksnedsbol.com**Sneltvedt, Sol**

Video, Lyd, Installasjon

→ interlude.sidestream.org**Søbye, Reinhardt**

Maleri, Tegning/Illustrasjon

→ www.geocities.com/reinhardtsobye**Soleng, Njaal**

Skulptur, Maleri, Installasjon, Grafikk

→ www.imp.no/njaal/**Stenmark, Grete Berg**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.mamut.com/stenmark**Stornes, Stanley**Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk,
Kunstnerisk utsmykning→ stornes.no/**Strømsted, Rune V. Cappelen**

Maleri

→ kunst.no/runestro**Suul, Øyvind**

Skulptur

→ home.no.net/suul/**Svensen, Jan**

Maleri, Grafikk

→ www.jansvensen.com**Swane, Knut**

Maleri

→ homefree.sensewave.com/~s339780**Sæther, Jan Valentin**Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Maleri, Fiksjon, poesi - tekst→ www.handtomouth.net/JVS**Sørensen, Ståle**Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Installasjon, Fotografi→ www.spontan.net**Sørli, Stein**Eksperimentell film, Installasjon,
Lyd, Maleri, Nettkunst, Tegning/
Illustrasjon, Video→ www.orgdot.com**Taranger, Bjørg**Video, Performance, Maleri, Installasjon,
Grafikk, Fotografi, Nye medier→ [flux.bek.no/kunstnerverk/
Members/bjorgt](http://flux.bek.no/kunstnerverk/Members/bjorgt)**Teigen, Anne-Marie**

Tegning/Illustrasjon

→ www.anne-teigen.com

Tellnes, Roald Jostein

Skulptur, Grafikk

→ www.tellnes.no**Thunæs, Svein Olav**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ www.artgallery-thunaes.com**Torseter, Øyvind**

Tegning/Illustrasjon, Grafikk, Artist books, Tegneserie, Mail

→ www.comotiv.no**van Diggele, Adryanne H.**

Installasjon

→ home.c2i.net/artcentre**Vatne, Ivar**

Tegning/Illustrasjon, Maleri, Grafikk

→ home.online.no/~ivavatne/grafikk.html**Vatne, Per Rune**

Tegning/Illustrasjon, Maleri

→ kunst.no/pvatne**Vevle, Kari**

Tekstil, Billedvev

→ home.online.no/~k-vev**Vikhagen, Arne Kjell**

Lyd, Installasjon, Fotografi

→ www.hff.gu.se/~akvik**Wang, Guang, Hua**

Maleri

→ kunst.no/GuangW**Wangen, Bjørn**

Maleri, Installasjon

→ w1.401.telia.com/~u40103890/**Weie, Tove**

Maleri

→ kunst.no/tove**Willgohs, Jan Erik**

Maleri

→ www.bssi.no/willgohs**Winther-Larsen, Eva**

Maleri

→ kunst.no/eva/**With, Line**

Glasskunst

→ kunst.no/with**Wolfsmoon, Wolf**

Skulptur, Maleri, Installasjon, Grafikk, Fotografi

→ www.anart.no/~wolfsmoon/new**Wright, Ingunn**

Performance

→ kunst.no/ingunnwright**Yen, Johnny**

Installasjon, Lyd, Maleri, Performance, Skulptur, Video, DVD produksjon

→ www.anart.no/~johnny**Yttredal Pandelev, Calina**

Maleri

→ www.wavesstudios.com/calina**Zakarias, Yngve**

Maleri, Grafikk

→ www.zakart.com**Øgaard, Linda**

Fotografi, Installasjon, Maleri

→ kunst.no/logaard

Øien, Hans Martin

Tegning/Illustrasjon, Skulptur,
Maleri, Installasjon, Grafikk, Fotografi

→ gruppe-x.no/oien

Øien, Käthe

Maleri

→ anart.no/~katheart/

Bildekunstnere: Avdøde

Astruptunet

Maleren og grafikerer Nikolai Astrups hjem. Informasjon om kunstneren, gården og smakebiter av arbeidene hans. Museet er en del av Musea i Jølster.

→ www.astruptunet.no/

Egedius, Halvdan

Nasjonalgalleriet markerer med denne utstilling at det er hundre år siden Halvdan Egedius døde.

→ www.museumsnett.no/nasjonalgalleriet/egedius/

John Andreas Savio

Presentasjon av den avdøde samiske kunstneren John Andreas Savio.

→ www.savio.no/jas/artikler.asp?jaskategori=Artikler

Norsk Landskap -

Gunnar Wefring 100 år

Minneutstilling for bildekunstneren Gunnar Wefring.

→ home.swipnet.se/wefring/

Dans

Fora og medier	39
Informasjon	40
Kompanier og prosjekter ...	40
Organisasjoner og lag	41
Produksjon	41
Scener og festivaler	41
Utdanning og kurs	43
Dansere og koreografer	44

Senter for Dansekunst (SfD)

SfD er et nasjonalt informasjons- og kompetansesenter for dans.

→ www.dance.no

Fora og medier : Nettfora

Dans i Oslo - Aktiv i Oslo

Oversikt over danseskoler, ballettskoler, kurs og tilbud innen de fleste former for dans i Oslo og Akershus. Artikler om dans og linker til andre dansesider.

→ www.aktivioslo.no/dansa.html

Dans i Trondheim (diT)

Informasjon om dans i Trondheim, blant annet forestillinger og kurs. Fra den profesjonelle sektoren og amatørmiljøene.

→ www.dit.no

Folkedans

Startside for folkedans, folkemusikk og bunader.

→ www.folkedans.com

Irismagasin

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→ www.irismagasin.net

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.

→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

NRK Scenekunst

Nyheter og programinformasjon.

→ www3.nrk.no/magasin/kultur/scenekunst/

Scenekunst.no

Nettsiden til Danse- og Teatersentrum, interesseorganisasjon og kompetanse- og informasjonssenter for fri, profesjonell scenekunst i Norge. Oversikt over forestillinger i Scenekunstbruket.

→ www.scenekunst.no

Tonical

Informasjon om arrangementer, kurs, orkestre, danseband, danseklubber, arrangører og kursinstruktører.

→ www.tonical.no

Fora og medier : Tidsskrifter

3t

Tidsskrift for scenekunst og teori. Inneholder også diskusjonsforum.

→ www.trete.no

Informasjon

Dans i Trondheim (diT)

Informasjon om dans i Trondheim, blant annet forestillinger og kurs. For både profesjonelle og amatører.
→ www.dit.no

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.
→ detskjerioslo.no

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over flerkulturelle arrangementer i Norge. Samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.
→ www.du-store-verden.no

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.
→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Kompanier og koreografer

Ingun Bjørnsgaard Prosjekt

Samtidsdans med oppsetninger i inn- og utland.
→ home.online.no/~ingunbp/

Jo Strømgren Kompani

Samtidsdans med oppsetninger i inn- og utland.
→ www.jskompani.no

Nasjonalballetten

Ballettkompaniet ved Den Norske Opera.

→ pluto.no/norskopera/nasjonalballetten.html

HerStay

HerStay ble etablert i 1996 og ledes av Monica Emilie Herstad. HerStays målsetting er å integrere elementer fra vestlig og asiatisk kunstbevissthet i et urbant scenisk uttrykk.
→ www.kunst.no/herStay

Karmaconsult

Presentasjon i tekst og bilder av danseren, koreografen, yogapedagogen og skribenten Ellen Johannesen. Info om kurs i Ashtanga Yoga i Oslo.
→ karmaconsult.com

Carte Blanche (NCB)

Formidler kunst og kunstnere som arbeider med dans og bevegelse i uttrykk og form. Egen scene i Bergen - Danseteatret - for egne produksjoner og gjestespill fra inn- og utland.
→ www.ncb.no

Dans Design

Dans Design er et samarbeid mellom koreografene Anne Grete Eriksen og Leif Hernes.
→ www.notam.uio.no/~leifhe/

Dans og Toner

En ledende turnegruppe innen danse- og musikkteater med hovedvekt på fremføringer for barn og ungdom.
→ www.dansogtoner.no

Empazzion

Dansekompagni etablert i 1990 i Trondheim, med dansere fra byens studentmiljø og andre entusiaster.

→ www.stud.ntnu.no/studorg/empazzio/

Flamenco Vivo

Kompagni drevet av Corinne Campos.

→ www.flamencovivo.no

Kreutzer Kompani

Performancegruppe etablert i 1997, som utforsker områdene dans, musikk, video og lysdesign.

→ www.mesen.com/kreutzerkompani/

M@ggies love Bytes

Online danseforestilling av Amanda Steggell, fra 1996.

→ www.notam.uio.no/~amandajs/

Motherboard

Samarbeidsprosjekt. Kunst i form av performance, dans, installasjoner og film, og med Internett som sentral formidlingskanal.

→ www.notam.uio.no/motherboard/

Stellaris Danseteater

Et dansekompagni med base i Hammerfest som produserer ny norsk scenisk dans.

→ www.stellaris.no

Organisasjoner og lag

Norsk Ballettforbund (NBF)

Den største organisasjonen for danskunstnere i Norge. Organiserer dansere, koreografer og pedagoger

→ www.ballettforbundet.no

Du store verden!

Samarbeidsnettverk for organisasjoner, institusjoner og grupper som arbeider innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og i dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Norsk Folkemusikk- og Danselag (NFD)

Landslaget for slåttespel, kvending og bygdedans. Et frittstående nasjonalt lag som arbeider for å fremme de eldste norske folkemusikkformene og de tilhørende bygdedansene.

→ www.folkogdans.no

Scenekunst.no

Nettsiden til Danse- og Teatersentrum, interesseorganisasjon og kompetanse- og informasjonssenter for fri, profesjonell scenekunst i Norge. Oversikt over forestillinger i Scenekunstbruket.

→ www.scenekunst.no

Produksjon : Casting

Casting.no

Bergensbasert firma med database over skuespillere, amatørskuespillere, dansere m.m.

→ www.casting.no

Scener og festivaler

Olavshallen

Konserthus i Trondheim. Arrangerer blant annet klassiske konserter, opera, ballett, moderne dans og jazz.

→ www.olavshallen.no

Bergen tangofestival

Årlig dansefestival med show, konserter, kurs og milongaer.

→ bergentango.no/festival/

BIT Teatergarasjen

Produserer og presenterer norsk og internasjonal scenekunst innen samtidens uttrykk. Det vektlegges særlig prosjekter som stimulerer til internasjonalt samarbeid så vel som samarbeid på tvers av kunstneriske uttrykk.

→ www.bit-teatergarasjen.no

Black Box Teater

Startet opp i 1985 og lokalisert på Aker Brygge i Oslo. To scener som viser eksperimentell scenekunst. Huser nasjonale og internasjonale gjestespill.

→ www.blackbox.no

Carte Blanche (NCB)

Formidler kunst og kunstnere som arbeider med dans og bevegelse i uttrykk og form. Egen scene i Bergen - Danseteatret - for egne produksjoner og gjestespill fra inn- og utland.

→ www.ncb.no

Den Norske Opera

Arena for musikkdramatikk og danseskunst. Lokalisert i Oslo.

→ www.operaen.no

Det Norske Teatret

Egenproduksjoner og gjestespill. Lokalisert i Oslo.

→ www.pluto.no/detnorsketeatret/

Henie Onstad Kunstsenter

Arena for internasjonal samtidskunst. Skiftende utstillinger og utvalg fra Henie Onstad-samlingen. Konserter, dans og andre kulturarrangementer.

→ www.henieonstad.com

Nationaltheatret

Fire scener - hovedscenen, Amfiscenen, Torshovteatret og Malersalen. Lokalisert i Oslo.

→ www.nationaltheatret.no

Operaen i Kristiansund

Arena for musikkdramatikk og danseskunst.

→ www.oik.no

Oslo Konserthus

Arena for kultur- og musikkliv. Jevnlig besøk av utenlandske artister og orkestre.

→ www.oslokonserthus.no

Oslo Nye Teater

Tre scener: Hovedscenen, Centralteatret og Cafésenen/Dukketeatret.

→ www.oslonye.no

Riksteatret

Riksteatret setter opp forestillinger over hele Norge.

→ www.riksteatret.no

Trøndelag Teater

Forestillinger på fem scener: Hovedscenen, Studioscenen, Teaterkjelleren, Gamle scene og Theatercaféen. Lokalisert i Trondheim.

→ www.trondelag-teater.no

Utdanning og kurs : Høyere utdanning

Statens Balletthøgskole

Treårig utdanning i dans, koreografi og pedagogikk. Avdeling under Kunsthøgskolen i Oslo.

→ www.khio.no/ballett/

Den Norske Balletthøyskole

3-årig utdanning i Oslo innen dans/pedagogikk og danseterapi.

→ www.dnbh.no

Utdanning og kurs : Kurs og opplæring

Bårdar Danseinstitutt

Oslo-lokalisert dansehus med undervisning på flere nivåer.

→ www.baardar.no

Cap à pied - Oslo Musikalteaterskole

Undervisning i teater, sang, dans og sjonglering for barn og unge.

→ www.cap-a-pied.no

Center for afrikansk kulturformidling

Informasjon om danse- og trommekurs for barn og voksne, og andre aktiviteter.

→ www.cak.no

Centro de Flamenco

Flamencostudio i Oslo med et bredt kurstilbud. Arrangerer flamencoforestillinger. Har profesjonell flamenco-gruppe som tar oppdrag.

→ www.centrodeflamenco.no

Cosmopolite

Lokalisert i Oslo. Tango og salsa hver tirsdag.

→ www.cosmopolite.no

Dansefabrikken - Nydalen Dansestudio

Oslobasert dansestudio som holder kurs i blant annet streetjazz, stepp, country line dance, boogie woogie, barnedans og sportsdans (rullestol).

→ www.dansefabrikken.org

Det Norske Dansecenter

Senter i Oslo med tilbud om danseundervisning i 16 forskjellige kategorier, blant annet jazz, swing og breakdance.

→ www.dansecenter.no

Kristine Glennes Ballettskole

Allsidig danseundervisning for alle aldersgrupper i Asker og Bærum. Klassisk, jazz, stepp, hip hop, break og spansk dans.

→ www.kgb.as

Lillestrøm danseloft og Stor-Oslo danseskole

Underviser i swing, hyggedans, barnedans fra 2 år og freestyle/discojazz. Egne kurs for pensjonister og foreldre og barn sammen.

→ www.lillestrom-danseloft.no

Oslo Tango Club

Informasjon om aktiviteter, samt internasjonale lenker.

→ www.oslotangoclub.com

Salsasite

Holder til i Oslo. Kurs i Salsa, tango, magedans og Country Line Dance

→ www.salsasite.com

Spin Off - Liv Greli Dansestudio AS

Spin Off kan tilby 60 ulike kurs hver uke. Fra nybegynnerkurs til avanserte klasser i bl.a. jazz, klassisk og kreativ dans for barn.

→ www.spinoff.no

Studio Nille - Larvik Ballettskole

Tilbyr ulike kurs innenfor barne-dans/-ballett, klassisk, jazz, moderne, step, flamenco og teater.

→ www.studionille.no

Torild Frostad Dansestudio

Oslolokalisert. Danseteater for småbarn, danseutdanning for barn og ungdom og danseverksted for barn, ungdom og voksne. Jazzdans, Moderne dans, Klassisk ballett.

→ kunst.no/torildf/

Jørgensen, Øyvind

Danser, Koreograf, Produsent
Ballett/Dans

→ www.ojprod.com

Krogeide, Marit

Koreograf, Danser
Teater, Ballett/Dans

→ www.dansogtoner.no

Olsen, Birgitte Kaufmann

Danser, pedagog
Ballett/Dans

→ www116.pair.com/birgitte

Pape, Sidsel

Danser, performancekunstner
Ballett/Dans, performance

→ www.kongenavsverige.com

Dansere og koreografer

Frostad, Torild Roswitha

Koreograf, Danser
Ballett/Dans

→ kunst.no/torildf

Johannesen, Ellen

Koreograf, Danser
Ballett/Dans, Cabaret

→ www.karmaconsult.com

Film

Festivaler	45
Filmklubber	46
Fora og medier	46
Forbund, institusjoner og organisasjoner	47
Informasjon og postlister	48
Kinoer	49
Produksjon	49
Utdanning og kurs	51
<i>Filmkunstnere</i>	51

Filmens Hus

Filmens Hus er et samlingssted for filmforvaltning, filmbransje og publikum - et møtested for alle som er interessert i film og som arbeider i bransjen.

→ www.filmenshus.no

Festivaler

Animerte Dager

Årlig filmfestival. The Nordic and Baltic Animation Festival Fredrikstad.

→ www.animertedager.no

Barnefilmfestivalen i Kristiansand

Årlig festival for bransjefolk og publikum.

→ www.filmweb.no/kristiansandkino/barn

Bergen International Film Festival

BIFF - Årlig filmfestival.

→ www.filmweb.no/BIFF

Den norske filmfestivalen - Filmfestivalen i Haugesund

Årlig filmfestival for bransjen og publikum. Inkluderer New Nordic films og New Nordic Childrens films. Deler ut Amandaprisen.

→ www.filmweb.no/filmogkino/filmfestivalen

Dokumentar : den norske dokumentarfilmfestivalen i Volda

Årlig filmfestival som arrangeres av mediestudenter ved Høgskulen i Volda. Alle filmvisninger under festivalen er gratis. Norsk og nordisk dokumentar- og animasjonsfilm.

→ student.hivolda.no/filmfest

Film fra sør

Årlig filmfestival i Oslo. Spillefilm, kortfilm og dokumentarfilm fra Asia, Afrika og Latin-Amerika.

→ www.filmfraser.no

Kortfilmfestivalen

Årlig kortfilmfestival i Grimstad. Ny norsk kort- og dokumentarfilm.

→ www.kortfilmfestivalen.no

Minimalen kortfilmfestival

Årlig kortfilmfestival i Trondheim. Ung norsk film i to kategorier.

→ www.minimalen.com

Oslo internasjonale filmfestival

Internasjonal filmfestival.

→ wit.no/filmfestival

Tromsø Internasjonale Filmfestival

Årlig filmfestival, verdens nordligste.

→ www.tromsokino.no/filmfestival

Filmklubber

Norsk filmklubbforbund

Sammenslutningen av norske filmklubber for barn, ungdom og voksne. Lenker til norske filmklubber på nett.
→ www.filmklubb.no

Fora og medier : Anmeldelser

Aftenpostens kinoguide

Mulighet for søk i filmanmeldelser i Aftenposten fra 1996 og framover.
→ www.aftenposten.no/kul_und/film

Dagsavisens filmsider

Filmnyheter og filmanmeldelser.
→ www.dagsavisen.no/kultur/film

Oslopuls.no

Aftenpostens Osloguide med filmnyheter og filmanmeldelser.
→ oslopuls.no/dynamic/movie/Movie_Main.jhtml

VG Rampelys

Filmaktualiteter og filmanmeldelser.
→ www.vg.no/rampelys/film

Bergens Tidendes kultursider

Filmanmeldelser og kulturnyheter.
→ www.bt.no/kultur/

Dagbladet film

Filmnyheter og anmeldelser.
→ www.dagbladet.no/film

Avis1s filmanmeldelser

Gratisavis i Oslo med filmanmeldelser.
→ www.avis1.com/tools/wip/view.pm?conf=avis1&cat=filmanmeldelser

BAs kinoguide

Filmanmeldelser i Bergensavisen.
→ www.ba.no/dump/0/00/02/4.html

Fædrelandsvennens filmsider

Filmnyheter og filmanmeldelser.
→ www.fedrelandsvennen.no/film

Natt&Dags filmguide

Anmeldelser av aktuelle filmer i Oslo.
→ www.nattogdag.no

NRKs filmsider

Filmredaksjonens filmanmeldelser.
→ www3.nrk.no/magasin/kultur/film/filmanmeldelser/

Stavanger Aftenblads filmsider

Aktuelle filmer og anmeldelser.
→ www.stavanger-aftenblad.no/kultur/film

TAs filmanmeldelser

Aktuelle filmer og anmeldelser.
→ www.telemarksavisa.no/0/00/01/2.html

Fora og medier : Nettfora

Film & kino

Norges eldste filmtidsskrift. Intervjuer og omtaler av aktuelle filmer og artikler om trender innen film- og kinobransjen.
→ www.filmweb.no/filmogkino/tidsskriftet/

Filmklubbnett

Nettmagasin fra Norsk filmklubbforbund.

→ www.filmklubb.no/nettnytt.html

FilmListen

FilmListen er et nettmagasin om film, drevet av frivillige.

→ www.filmlisten.no

Irismagasin

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→ www.irismagasin.net/

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over begivenheter på kunst- og kulturfronten.

→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Film

Nyheter og programinformasjon.

→ www3.nrk.no/magasin/kultur/film/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

Videonett

Informasjonskanal om film på video og DVD. Oversikt over aktuelle filmer. Søkbar film- og videodatabase.

→ www.videonett.no

Z filmtidsskrift

Z er hovedsaklig et blad om film på kino, i cinematek og på filmklubber.

→ www.filmklubb.no/zfilm

**Fora og medier :
Tidsskrifter**

Film & kino

Norges eldste filmtidsskrift. Intervjuer og omtaler av aktuelle filmer og artikler om trender innen film- og kinobransjen.

→ www.filmweb.no/filmogkino/tidsskriftet/

Z filmtidsskrift

Z er hovedsaklig et blad om film på kino, i cinematek og på filmklubber.

→ www.filmklubb.no/zfilm

**Forbund, institusjoner
og organisasjoner**

Norsk Filmforbund (NFF)

Norsk Filmforbund organiserer de som på frilansbasis arbeider med spillefilm, samt kortfilm-, video- og fjernsynsarbeidere.

→ www.filmforbundet.no/

Norsk Filminstitutt (NFI)

Samler forvaltningen av statlige filmoppgaver i Norge i en institusjon. Filminstituttets hovedoppgaver er produksjonsstøtte, bevaring og formidling av film.

→ www.nfi.no/nfi.html

Norsk filmklubbforbund

Sammenslutning av norske filmklubber for barn, ungdom og voksne. Lenker til norske filmklubber på nett.

→ www.filmklubb.no

Statens Filmtilsyn

Statens filmtilsyn er et forvaltningssorgan under Kulturdepartementet. Holder til i Filmens Hus i Oslo. Filmtilsynet skal vurdere filmer etter lov om film og videogram og straffeloven. Har informasjon om vurderte filmer.
→ www.filmtilsynet.no

Film og kino

Film&kino er fellesbetegnelse for Kommunale Kinematografers Landsforbund (KKL), Norsk kino- og filmfond (NKFF), Bygdekinoen og Tidsskriftet "Film&kino".
→ www.filmweb.no/filmogkino/forside.html

Filmens Hus

Filmens Hus er et samlingssted for filmforvaltning, filmbransje og publikum - et møtested for alle som er interessert i film og som arbeider i bransjen.
→ www.filmenshus.no

Filmmuseet

Museum som formidler filmkulturen med vekt på norsk film- og kinohistorie.
→ www.nfi.no

Norsk Skuespillerforbund (NSF)

Fagorganisasjon for profesjonelle skuespillere.
→ www.skuespillerforbund.no

Norske Dramatikeres Forbund (NDF)

Organisasjon for norske dramatikere.
→ www.boknett.no/ndf/

Norske film- og tv-produsenters forening (Produsentforeningen)

Foreningen organiserer pr. i dag ca. 80 uavhengige produksjonsselskaper innen film og tv-produksjon.
→ www.produsentforeningen.no/

Informasjon og postlister

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.
→ detskjerioslo.no

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over pågående flerkulturelle arrangementer i Norge. Du store verden! er et samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.
→ www.du-store-verden.no

Film Forum

Kanal for spørsmål, svar og diskusjoner om og rundt film for filminteresserte over hele landet. Listen er administrert av Filmklubbteateret i Fredrikstad.
→ www.filmklubbteateret.no/filmforum.asp

Filmmusikk i norske kinofilmer

Oversikt over norske kinofilmer med filmografiske data knyttet til norske spillefilmer og dokumentarfilmer. Opplysninger om regissører, filmkomponister, filmmelodier, premiere-datoer med mer.
→ www.notam02.no/nmi/film/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Kinoer

Cinematket i Oslo

Spesialkino i Filmens Hus med eget program. Halvårsmedlemskap.

→ www.cinematket.org

FilmMagasinets kinooversikt

Oversikt over landets kinoer.

→ www.filmmagasinet.no/kino.asp

Filmweb

Informasjons- og billettformidlingstjeneste for den norske film- og kino-bransjen. Lenker til norske kinonettsider.

→ www.filmweb.no

Produksjon : Casting

Casting.no

Bergensfirma med database over skuespillere, amatørskuespillere, dansere m.m.

→ www.casting.no

Produksjon : Film- og videoamatører

Actionfilm Inc.

Lavbudsjettsfilmer og -hørspill.

→ home.online.no/~elangfja/actionfilm/actionfilm.htm

Asker og Bærum Film- og Videoamatører

Medlemmer med erfaring i såvel smalfilm som i video.

→ home.sol.no/~htheg/abvideo1.htm

Explosive Suicide Frogs

Filmteam bestående av tre unge menn.

→ home.online.no/~akruse/esf.htm

Fjerde dimensjon

Nord-norsk amatørfilmselskap, som legger ut mpg-filer av sine produksjoner.

→ linux.hin.no/~bentchs

Kloom Productions

Lavbudsjettfilmer basert på action, spesialeffekter og computeranimasjon.

→ home.sol.no/~breikrem/kloom

Plutoplastik

Flekkefjord-firma som driver design og bygging av kulisser til stop-motion animasjonsfilm og dukkefilm.

→ www.ektoplasma.no

Tv Nord Sør-Øst

Amatør-filmselskap som presenterer smakebiter på egen produksjon.

→ home.no.net/tvnso

Produksjon : Film- og videoproduksjon

Norsk Film AS

Offentlig produksjonsselskap som produserer spillefilmer.

→ www.norsk-film.no

Statens studiesenter for film

Tilbyr videreutdanning for profesjonelle filmfolk. Utdeler Statens filmrekrutteringsstipend. Administrasjon av diverse stipend. Novellefilmproduksjon.
→ www.studiesenteret.no

Nordisk Film- og TV-Fond

Kan bidra med støtte for spillefilm, TV-film, TV-serier og dokumentarfilm.
→ www.norden.org/kultur/bidrag/sk/nftf.asp

AnimagicNet

Animasjonsstudio i Oslo.
→ www.animagicnet.no

AnimaThorFilm

Tegnefilm og animasjonsfilm.
→ home.online.no/~animatho

Bug

Animasjonsstudio i Bergen.
→ www.bug.no

Exposed Film Productions AS

Produserer spillefilmer, kortfilmer og dokumentarer.
→ www.exposed.no

f(x) produksjoner

Lager dokumentarer for film og tv.
→ www.fx.no

MediaVerksted

Hovedsaklig tv-produksjoner innen drama- og dokumentarsjangeren.
→ www.mediaverksted.com

Nirvana Film

Oslofirma. Video og filmproduksjon.
→ www.nirvanafilm.no

Motlys

Film- og videoproduksjonsselskap som lager dokumentarfilmer.
→ www.motlys.com

Nordnorsk Filmsenter AS

Regionalt filminstitutt i Honningsvåg. Gir støtte til kortfilmproduksjon.
→ www.nnfs.no

Qvisten Animation AS

Animasjonsstudio i Oslo innenfor dukker, tegnefilm og CGI (Computer Animation).
→ www.qvisten.no

Speranza Film

Produserer spillefilmer, kortfilmer, dokumentar og tv-drama.
→ www.speranza.no

Stadium/bifilm

Produserer kortfilm, musikkvideoer og oppdragsvideo.
→ pixeltv.stadium.no

Tumblewine Films

Oslobasert produksjonsselskap for blant annet kortfilm.
→ www.tumblewinefilms.com

Produksjon : Prosjekter

Flåklypa Grand Prix

Infoside for animasjonsfilmen av Ivo Caprino, basert på manus av Kjell Aukrust, med spesielt fokus på spillet som er utviklet på grunnlag av filmen.
→ www.caprino.no

Haikufilm

Interaktivt, audiovisuelt kommunikasjonsprosjekt.

→ www.haiku.no

Produksjon : Verksteder**Statens studiesenter for film**

Tilbyr videreutdanning for profesjonelle filmfolk. Utdeler statens filmrekrutteringsstipend. Administrasjon av diverse stipend. Novellefilmproduksjon.

→ www.studiesenteret.no/

Ona Art Centre

Verksted som leies ut til kunstnere på vestlandsøya Ona.

→ home.c2i.net/artcentre/

**Utdanning og kurs :
Høyere utdanning****Den norske Filmskolen**

Institutt ved Høgskolen i Lillehammer. Treårig film- og fjernsynsutdanning.

→ www.hil.no/studietilbud/dnf/dnf-int-h.html

Fjernsynsreportasje og dokumentar ved Høgskolen i Volda

Ettårig studium på medielinjen.

→ student.hivolda.no/info/gruppe17/

Nordisk institutt for scene og studio

2-årig skuespiller- og musikerutdanning, med vekt på populærmusikk, og utdanninger i lydteknikk, film og tv, samt lys og scene. Også kortkurs.

→ www.niss.no

Utdanning og kurs : Kurs**Statens studiesenter for film**

Tilbyr videreutdanning for profesjonelle filmfolk. Utdeler statens filmrekrutteringsstipend. Administrasjon av diverse stipend. Novellefilmproduksjon.

→ www.studiesenteret.no

Trøndersk Filmforum

Forening for film- og TV-arbeidere og andre med interesser innen filmproduksjon i Trøndelagsregionen. Arrangerer kurs og seminar i filmrelaterte emner.

→ www.nvg.ntnu.no/film/filmforum

**Utdanning og kurs :
Videregående utdanning****Statens studiesenter for film**

Tilbyr videreutdanning for profesjonelle filmfolk. Utdeler statens filmrekrutteringsstipend. Administrasjon av diverse stipend. Novellefilmproduksjon.

→ www.studiesenteret.no

Filmkunstnere**Aarskog, Bjørn Eivind**

Regissør, Fotograf, Produsent

Spillefilm, Kortfilm, Dokumentar

→ www.exposed.no

Asbjørnsen, Øyvind

Regissør, manusforfatter

Kortfilm, Dokumentar, Spillefilm

→ www.havetshelter.com

Askim, Olve*Animatør*

Animasjon

→ www.olve.net/**Bentzen, Mona***Regissør, Animatør, produsent:*

Animasjon, Kortfilm, Dokumentar

→ anart.no/~duerher**Bergstrøm, Nina***Animatør, regissør, videoredigerer*

Dokumentar, kunst, film, tv, storyboard

→ kunst.no/it-mama**Berrum, Christian***Lysmester*

Spillefilm, Kortfilm, Dokumentar

→ www.chr-quartz.no**Emdal, Margaret***Animatør, Regissør, grafisk design*

Animasjon, Kortfilm

→ www.filmdesign.no**Fjulsrud, Bård L.***Regissør, Klipper*

Dokumentar

→ www.videomaker.no**Hopland, Geir Henning***Regissør, Manus*

Dokumentar, Kortfilm, Spillefilm

→ www.deliciousgoldfish.com**Jakobsen, Svenn***Lyddesigner, Produsent*

Spillefilm, Kortfilm, Dokumentar,

Animasjon

→ www.haiku.no**Kjæreng, Fridtjof***Regissør*

Dokumentarfilm

→ www.fx.no**Knutsen, Gunnar***Lyddesigner, Klipper, Fotograf,**Regissør, Manusforfatter*

Kortfilm, Dokumentar

→ www.tumblewinefilms.com**Lien, Torbjørn***Animatør, Regissør*

Animasjon

→ www.stud.ntnu.no/~tlien/animasjon/**Løberg, Anders***Fotograf, Regissør, Produsent*

Kortfilm, Dokumentar, Animasjon

→ nordisk-multimedia.no**Lütcherath, Hugo***Fotograf*

Kortfilm, Musikkvideo

→ home.c2i.net/lutcherath**Robsaahm, Thomas***Regissør, Produsent*

Spillefilm, Kortfilm, Dokumentar

→ www.speranza.no**Sivertsen, Thor***Regissør, Animatør*

Animasjon

→ home.sol.no/~animatho**Skallerud, Morten***Regissør, Fotograf: Animasjon,**Dokumentar, Kortfilm, Spillefilm*→ www.cameramagica.no

Kunsthåndverk

Fora og medier	53
Gallerier og kunsthandel ...	53
Informasjon	54
Kunstforeninger	55
Kunstnersentre	55
Museer	55
Organisasjoner	56
Produksjon	56
Utdanning og kurs	57
<i>Kunsthåndverkere</i>	57

Kunsthåndverkernes Hus

Senter for informasjon om kunsthåndverk. Bebos av Norske Kunsthåndverkere (NK), tidsskriftet Kunsthåndverk og FORMAT Kunsthåndverk.
→ www.kunsthandverk.no/

Fora og medier

Kunsthåndverk

Magasin som utgis av Norske Kunsthåndverkere (NK).
→ www.kunsthandverk.no/

Irismagasinet

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.
→ www.irismagasinet.net/

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.
→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.
→ www3.nrk.no/kultur/

Vi ser på kunst

Tidsskrift som gis ut av Norske Kunstforeningers Landsforbund (NKLf), som er en interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger.
→ nklf.no/vise/400.index.html

Gallerier og kunsthandel : Offentlig støttede gallerier

Galleri F-15

Lokalisert på Jeløya, Moss, opprettet 1966.
→ www.gallerif15.no

Riksutstillinger

Nasjonal kunstformidlingsinstitusjon, hvis oppgave er å skape interesse og forståelse for bildekunst, kunsthåndverk, fotografi, design og arkitektur.
→ www.riksutstillinger.no

Telemark fylkesgalleri

Lokalisert på Notodden. Viser bildekunst, kunsthåndverk og folkekunst gjennom vekslende utstillinger, kurs og foredrag.
→ www.telemark-fylkesgalleri.com/

Gallerier og kunsthandel : Salgs- og visningssteder

Format Kunsthåndverk

Nasjonale salgs- og visningssteder for kunsthåndverk i Oslo og Bergen. Egne samlinger av samtidskunsthåndverk.

→ www.kunsthandverk.no/

Galleri NK

Kunstformidling og utstilling av malerier, grafikk, fotografi, keramikk og smykker. Lokaler på Lillehammer og i Oslo.

→ www.galleri-nk.no/

Agder Kunstnersenter / Galleri 9

Et service- og formidlingscenter for kunstnere i Agder, med eget utstillingssted - Galleri 9.

→ www.agderkunst.no/

Cylindra

Visning og salg av kunsthåndverk og møbeldesign basert på Peter Opsviks arbeider.

→ www.cylindra.com/

Galleri Bryggen

Bergensgalleri som stiller ut og formidler malerier, skulpturer, grafikk, keramikk, smykker og klær.

→ www.galleribryggen.no/

Galleri Compagniet

Utstillinger og kunsthåndverksutvalg i Kragerø.

→ home.sol.no/~nermo/compagni/galleri.htm

Galleri Osebro

Porsgrunnsgalleri. Diverse kunstnere er representert innenfor områdene bildekunst, keramikk, glass, smykker og tekstilarbeider.

→ www.galleriosebro.no/

Kunstgalleriet

Galleri på Hinna, mellom Stavanger og Sandnes. Viser bildekunst og kunsthåndverk fra Rogalandsregionen.

→ www.kunstgalleriet.no/

Kunstlaget Njardarlog

Galleri i en sjøbod i Tysnes kommune.

→ www.tysnes.kommune.no/njardarlog/

KunstVerket Galleri

Oslogalleri som, formidler arbeider fra diverse norske samtidskunstnere. Grafikk, maleri, tekstil, keramikk og skulptur.

→ home.wit.no/bitt/kultur/galleri/kunstverket/kunstverket.html

VerArt

Lokalisert i Drøbak. Presentasjon av norske og utenlandske bildekunstnere og kunsthåndverkere.

→ www.verart.com

Informasjon : Annen informasjon

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.

→ detskjerioslo.no

Kunsthistorisk bibliografi (KUNSTBIB)

Nasjonalbibliotekets database over norsk og utenlands bildekunst, kunsthåndverk, kunstteori, kunstindustri og boligarkitektur. Norsk kunst (basen Falck); Norsk kunst, kunst i alminnelighet, kunstteori, utenlandsk kunst (kun behandlet av norske forfattere) (basen ARLIS); Kunstindustri og boligarkitektur (basen Bonytt).

→ www.nb.no/baser/kunstbib/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

**Informasjon :
Informasjonssentre****Kunstnernes informasjonskontor**

Et nasjonalt dokumentasjonsarkiv og formidlingsenter for profesjonelt utøvende norske samtidskunstnere - bildekunstnere, fotografer og kunsthåndverkere.

→ www.kik.no

**Informasjon :
Kunst- og kulturkalendere****Galleri- & MuseumsListen**

Oversikt over utstillinger, kunst, museer og gallerier i Norden med daglig oppdatering.

→ www.listen.no

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over pågående flerkulturelle arrangementer i Norge. Samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Kunstforeninger**Norske Kunstforeningers Landsforbund (Nklf)**

Interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger. Komplette oversikt over lenker til kunstforeningenes nettsider.

→ nklf.no

Kunstnersentre**Kunstnersentrene - samlet oversikt**

Kunstnersentrene er en samlet formidlingskjede, drevet av bildekunstnernes og kunsthåndverkernes distriktsorganisasjoner i fellesskap. Komplette oversikt over lenker til de ulike kunstnersentrenes nettsider.

→ www.kunstnersenter.no

Museer**Haugar Vestfold Kunstmuseum**

Lokalisert i sentrum av Tønsberg. Egen samling med bildekunst og kunsthåndverk. Utstillinger av norsk og internasjonal kunst.

→ www.haugar.com

Kunstindustrimuseet i Oslo

Norsk og utenlandsk kunsthåndverk, mote og design. Oversikt over aktiviteter og utstillinger. Viser utvalgte gjenstander fra samlingene.

→ kunst.uib.no/kunstindustrimuseet

Nordenfjeldske kunstindustrimuseum

Norsk og internasjonalt kunsthåndverk og design. Oversikt over utstillinger. Presentasjon av Austråttborgen og Stiftsgården.

→ www.nkim.museum.no

Organisasjoner

Norske Kunstforeningers Landsforbund (Nklf)

Interesse- og opplysningsorganisasjon for kunstforeninger. Komplette oversikt over lenker til kunstforeningenes nettsider.

→ nklf.no

Norske Kunsthåndverkere (NK)

Landsomfattende medlemsorganisasjon for profesjonelle utøvere av faget. Formidler kunsthåndverk innen- og utenlands.

→ www.kunsthandverk.no

Utsmykkingsfondet

Utsmykkingsfondet for offentlige bygg er en statsinstitusjon underlagt Kulturdepartementet.

→ www.utsmykkingsfondet.no

Produksjon : Kunstnergrupper, -sentre og -verksteder

Frysja kunstnersenter

Kommunalt drevet verksted på Frysja i Oslo for bildekunstnere, kunsthåndverkere og fotografer.

→ www.frysja.no

Lademoen Kunstnerverksteder

Atelier- og verkstedshus for profesjonelle kunstnere. Lokalisert i Trondheim.

→ www.l-k-v.no/no/

Nordisk Kunstnarsenter Dalsåsen - NKD

Institusjon under Nordisk Ministerråd, som har til formål å utvikle og fremme det nordiske samarbeidet ved drift av gjesteatelier og annen virksomhet på det kunstfaglige området.

→ home.no.net/nkd/

Ona Art Centre

Verksted som leies ut til kunstnere på vestlandsøya Ona.

→ home.c2i.net/artcentre/

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Utdanning og kurs : 2-årige kunsthøgskoler

Asker kunsthøgskole

Gir kunsthøgskole utdanning på nivået mellom videregående skole og høyskole/akademi.

→ www.asket-kunsthøgskole.no

Nordland Kunst- og Filmskole

Studium innen bildekunst, film og kunsthåndverk.

→ www.kunsthøgskolen.no

Utdanning og kurs : Kunsthøgskoler

Kunsthøgskolen i Bergen (KHIB)

Gir utdanning innenfor visuelle fag.

→ www.khib.no

Statens Håndverks- og Kunsthøgskole (SHKS)

Avdeling av Kunsthøgskolen i Oslo.

→ www.khio.no/shks/

Utdanning og kurs : Kurs og grunnskoleundervisning

Kunst for alle

Male- og tegnekurs.

→ kunstforalle.no/sider/toppkurs.html

Kunst i skolen

Arbeider med bildekunstformidling i norske skoler og tilbyr diverse kunstpedagogiske tjenester.

→ www.kunsthøgskolen.no

Kunsthøgskolen : kunst og håndverk for 5. - 10. klasse

Bilder og tekst om kunstnere og epoker.

→ skolenettet3.ls.no/dok/sn/fag/kunst/kunsthøgskolen/

Oslo Malerklubb (OMK)

Kurscenter med halvårskurs i tegning og maling.

→ www.omk.no

Kunsthåndverkere

Aasen, Kari

Keramikk

→ www.geocities.com/kariaasen

Andersen, Kyrre

Metall, skulptur

→ kunst.no/kyrre

Aronsen, May Bente

Tekstil

→ kunst.no/aronsen

Berg, Arild

Keramikk

→ kunst.no/arildberg/

Bjelkarøy, Elin

Keramikk, Porselen, skulptur

→ www.bjelkaroy.no

Blindheim, Berit

Metall

→ www.beritblindheim.no/

Bratbergsengen, Dag

Keramikk

→ www.studiok.no

Bruvik, Eirik

Tekstil

→ www.bruvik.com**Bårdsgård, Anne**

Tekstil, Linoleum

→ bit.as/annemerete**Christensen, Merete**

Tekstil

→ kunst.no/annemerete**Gundersen, Øyvind**

Tekstil, Lær, Keramikk

→ home.online.no/~peggi**Haanshuus, Stein**

Tre

→ home.sol.no/~shaanshu/**Hansen, Jenny Mørk**

Glass

→ www.jenny.no**Hjelmeland, Ingjerd Mønsen**

Tekstil

→ kunstnersenter.no/sfks/medlemmar/hjelmeland.htm**Joensen, Helgi**

Metall, Tinn

→ www.helgijoensen.no**Johannessen, Kjell**

Keramikk

→ home.no.net/ovregate**Knapstad, Jarle**

Glass

→ 2glass.no**Knapstad, Randi**

Metall

→ home.c2i.net/rogb**Krog, Fie von**

Metall, Papir, plast, gummi

→ www.galleri-holmen.no/**Larsen, Ulf**

Metall, Utsmykning

→ home.c2i.net/radesign0367/goldline.htm**Lindman, Kathrine**

Metall

→ alge.anart.no/kath/**Lislerud, Ole**

Metall, Keramikk, Glass

→ www.khio.no/lislerud**Lysgaard, Per**

Keramikk

→ www.lysgaard.no**Martinsen, Ellen Marie**

Keramikk

→ www.arrankrukmakeri.com**Meyer, Alison Irene**

Tre, rosemaler

→ www.alison.no**Moe, Kirsti Nordberg**

Tekstil, Hodeplagg

→ www.geocities.com/k_n_moe/Norsk.html**Nippierd, Louise**

Metall

→ www.nippierd.com

Nitzsche, Haico

Keramikk

→ www.infoguiden.no/gh/haico**Nordli, Irene**

Keramikk

→ www.magimix.net/**Nordmark, Trude, Westby**

Keramikk, Skulptur, Installasjon

→ kunst.no/trudeword**Roos, Christina**

Keramikk

→ [members.home.net/christina.roos/
home_frame.htm](http://members.home.net/christina.roos/home_frame.htm)**Skåltveit, Gro**

Keramikk

→ www.infoguiden.no/gh/gro**Stang Lund, Lise**

Keramikk, Glass, Fotografi

→ kunst.no/stanglund**Suul, Øyvind**

Keramikk, Skulptur

→ home.no.net/suul/**Vikene, Turid**

Keramikk

→ kunst.no/vikene/**Westfoss, Terje**

Keramikk

→ home.c2i.net/movig/**Wilhelmsen, Kiki Prytz**

Tekstil, stofftrykk

→ kunst.no/kiki**Åkesson, Gunilla Maria**

Keramikk

→ kunst.no/gunilla/ceram.html**Østern, Bjørn Sigurd**

Metall

→ www.design-ostern.com**Øvsthus, Torunn**

Keramikk

→ kunst.no/thus

Litteratur

Anmeldelser	60
Arrangementer	60
Bokbransjen	61
Fora og medier	62
Informasjon	63
Museer og kulturhus	63
Nettportaler	64
Organisasjoner	64
Produksjon	65
Tidsskrifter	65
Utdanning og kurs	66
<i>Forfattere og oversettere ...</i>	<i>66</i>

Litteraturnettet

Portal til norsk litteratur på nettet. En nærmest komplett oversikt over norske litteraturlenker - og en god del utenlandske også.
→ www.litteraturnettet.no

Anmeldelser

Alex - Aftenposten Interaktiv

Forfatterindeks bestående av bokanmeldelser og intervjuer med norske forfattere. Alle artiklene er tidligere publisert i Aftenposten.
→ www.aftenposten.no/alex/litterat/

Bokbilaget - Adresseavisa

Bokanmeldelser, anbefalinger og forfatterpresentasjoner.
→ www.adressa.no/kultur/bokbilaget/

Boktorget

Litteraturomtaler skrevet av Tore Hoel for nordnorske aviser.
→ www.forlag.net/boktorget/litteraturkritikk.htm

Dag og Tid

Fylldig arkiv med mye litteraturstoff.
→ www.dagogtid.no

Dagbladet

Bokanmeldelser og annet litteraturstoff som har vært på trykk i Dagbladet.
→ www.dagbladet.no/forfatter/anmeldelse_A.html

NRK Litteratur

Om norsk og internasjonal litteratur. Nye anmeldelser og arkivstoff fra NRK-programmer.
→ www3.nrk.no/magasin/kultur/litteratur/

VG

Bokanmeldelser og annet litteraturstoff.
→ www.vg.no/rampelys/boeker/

Arrangementer

Bjørnsonfestivalen

Årlig litteraturfestival i Molde med presentasjon av sentrale diktere fra den moderne verdenslitteraturen.
→ www.bjornsonfestivalen.no

Hamsun-dagene - Kulturfestivalen i Hamarøy

Årlig kulturarrangement, arrangert første gang i 1982.
→ hjem.sol.no/~hamsdag/

Norsk Litteraturfestival, Sigrid Undset-dagene

Årlig festival rundt et tema inspirert av eller knyttet til Sigrid Undsets liv og forfatterskap. Norsk samtidslitteratur utgjør hovedtyngden i programmet.

→ www.maihaugen.museum.no/littfest/

Stavanger Vise- og Lyrikklubb

Månedlig klubbkveld på Café Sting.

→ www.viseklubb.com

Volapük

Volapük Litteratur- og kulturforum er en ikke-kommersiell, upolitisk og idealistisk stiftelse, som arrangerer festivaler innen teater, litteratur og musikk.

→ www.pluto.no/doogie/volapuk/

Bokbransjen : Forlag

Boknett

Lenker til litteraturnettsteder, deriblant forlag, bokhandlere og antikvariater.

→ www.boknett.no

forlag.net

Uoffisiell nettportal til norske forlag.

→ www.forlag.net

Aschehoug Forlag

Osloforlag etablert i 1872.

Presentasjon av forfattere og bøker.

→ www.aschehoug.no

Bladkompaniet

Stiftet 1915. Konsentrerer seg om blader og bøker av underholdende og opplysende karakter beregnet på massemarkedet.

→ www.bladkompaniet.no

Cappelen Forlag

Norges eldste forlagshus, grunnlagt i 1826. Lokalisert i Oslo.

Presentasjon av forfattere og bøker.

→ www.cappelen.no

Det Norske Samlaget

Opprettet 1868, lokalisert i Oslo.

Utvikler og selger nynorske bøker og andre forlagsprodukter.

→ www.samlaget.no

Eide Forlag

Grunnlagt 1880, lokalisert i Bergen.

Gir ut norsk og oversatt skjønnlitteratur for barn og voksne, generell litteratur og noe kunsthitteratur.

→ www.eideforlag.no

Gyldendal Norsk Forlag

Inngangsside til forlag innunder Gyldendal, deriblant Gyldendal norsk og oversatt skjønnlitteratur, Gyldendal Tiden, Kolon Forlag og Tiden Norsk Forlag.

→ www.gyldendal.no

Lydbokforlaget

Utgir lydbøker innenfor et bredt litterært spekter. Stiftet i 1987, lokalisert i Melhus kommune.

→ www.lydbokforlaget.no

Oktober Forlag

Lokalisert i Oslo. Gir ut norsk og oversatt skjønnlitteratur og sakprosa.

→ www.oktober.no

Solum Forlag

Lokalisert i Oslo. Gir ut norsk og oversatt poesi og skjønnlitteratur.

→ www.solumforlag.no

Tekstforlaget

Osloforlag etablert og drevet av forfatter Jan Faye Braadland.

→ www.tekstforlaget.no

Varsko Forlag

Lokalhistorisk forlag for Bø og Telemark.

→ home.no.net/varsko/

Fora og medier

Ballongmagasinet

Galleri for lydkunst - poesi inkludert.

→ www.ballongmagasinet.com

Betweenlines.net

Nettmagasin som presenterer ny skrivekunst og musikalske komposisjoner.

→ www.betweenlines.net

Bibelsenteret

Les, søk og last ned tekst fra Bibelen.

→ www.menfak.no/bibel/bibel_f.html

Bokbilaget - Adresseavisa

Bokanmeldelser, anbefalinger og forfatterpresentasjoner.

→ www.adressa.no/kultur/bokbilaget/

Bøygen

Fagtidsskrift ved Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, Universitetet i Oslo.

→ www.hf.uio.no/inl/boygen/

Den elektroniske bokhylla

En samling nynorsktekster, hovedsaklig klassiske forfattere.

→ home.online.no/~gjon/bokhylla.htm

Embla -

Norwegian Arts and Culture Forum

Forum for norsk kunst og kultur, på engelsk. Privat initiativ.

→ norway.origo.no/culture/embla/

Irismagasinet

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→ www.irismagasinet.net

Jung Forlag

Publiserer tekster av etablerte forfattere og nyere talenter.

→ www.jungforlag.com

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.

→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

Lesenett

Bokvurderinger foretatt av barn i Østfold.

→ www.of.fylkesbibl.no/lesenett/

Leser

Tor Andre Wigmostads hjemmesider. Et forum med fokus på litteratur.

→ www.leser.org

Nordiske røster - dikt på nett

Tønsberg og Nøtterøy bibliotek presenterer lokale forfattere på Internett.

→ www.tonsberg.folkebibl.no/tbg/forf/forf.html

Norske folkeeventyr - Prosjekt Runeberg

En rekke norske folkeeventyr, lagt ut i sin helhet.

→ www.lysator.liu.se/runeberg/folkeven/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon.
Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

NRK Litteratur

Om norsk og internasjonal litteratur.
Nye anmeldelser og arkivstoff fra NRK-programmer.

→ www3.nrk.no/magasinet/kultur/litteratur/

Nytallerken

Nettmagasin for kultur, litteratur og filosofi.

→ www.nytallerken.com

Poetikon - Vanlige folks forlag

Nettformidling av bilder, musikk og tekster av profesjonelle og amatører.

→ www.katode.org/poetikon/

Skandinaviens litterære debattforum

Forum for debatt omkring litteratur.
Et samarbeid mellom ni nordiske nettsted.

→ www.hotforum.dk/hotforum/instance/0B7C7E2B.nsf/topic?OpenView

Skrivestuen

Litteraturforum startet opp av forfatteren Christopher Grøndahl.

→ www.grondahl.no

Volapük

Volapük Litteratur- og kulturforum er en ikke-kommersiell, upolitisk og idealistisk stiftelse, som arrangerer festivaler innen teater, litteratur og musikk.

→ www.pluto.no/doogie/volapuk/

Informasjon

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over pågående flerkulturelle arrangementer i Norge. Samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Kunstnett Hordaland

Lenker til litteraturressurser med tilknytning til Hordaland.

→ hordaland.kulturnett.no/kh/ny_utg/kunstnett/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Museer og kulturhus

Ibsen-museet

Museet er lokalisert i Arbiens gate 1 i Oslo, hvor Henrik Ibsen bodde fra 1895 til han døde i 1906.

→ www.norskfolke.museum.no/ibsen/

Prøysenhuset

Nasjonalt kulturhus til ære for Alf Prøysen. Inneholder utstillinger, teater, galleri, bibliotek og eventyrrom.

→ www.ringsaker-info.no/proeysenhus.htm

Nettportaler

Boknett

Lenker til litteraturnettsteder, deriblant forlag, bokhandlere og antikvariater.

→ www.boknett.no

forlag.net

Uoffisiell nettportal til norske forlag.

→ www.forlag.net

Det frie ord

Nettformidling av tekster produsert av amatører.

→ www.fortellinger.net

dikt.no

Publiseringssted for amatørforfattere.

→ www.dikt.no

Fantafiction.com

Nettsted med oversikt over fantasy- og science fiction-bøker og -forfattere.

→ www.fantafiction.com

Litteratur.no

Portal til norsk litteratur på nettet. Lenkesamling, nyhetsnotiser, søketjeneste som finner bokanmeldelser i norske nettaviser og kalender for litteraturarrangementer.

→ www.litteratur.no

Litteraturnettet

Portal til norsk litteratur på nettet. En nærmest komplett oversikt over norske litteraturlenker - og en god del utenlandske også.

→ www.litteraturnettet.no

Poetikon - Vanlige folks forlag

Nettformidling av bilder, musikk og tekster av profesjonelle og amatører.

→ www.katode.org/poetikon/

Organisasjoner

Den norske Forfatterforening

Forening for skjønnlitterære forfattere.

→ www.litteraturnettet.no/dnf/

Du store verden!

Samarbeidsnettverk for organisasjoner, institusjoner og grupper som arbeider innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og i dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Nordnorsk Forfatterlag (Nnf)

Organisasjonen for forfattere fra, eller med tilknytning til landsdelen.

→ www.nordnorskforfatterlag.no

Norsk Forfattersentrum

Norsk Forfattersentrum formidler forfattere til oppdrag i skoleverket, biblioteker, sosiale institusjoner, klubber, foreninger, litterære organisasjoner m.m.

→ www.forfattersentrum.no

Norsk Oversetterforening

Forening for skjønnlitterære oversettere.

→ www.boknett.no/no/

Norske Dramatikeres Forbund (NDF)

Organisasjon for norske dramatikere.

→ www.boknett.no/ndf/

Produksjon : Prosjekter

Ebøker i Norge

Prosjekt som skal beskrive utbredelsen av elektroniske bøker i Norge.

→ www1.his.no/ebok/

Garborg-året 2001

I 2001 er det 150 år siden Arne Garborg ble født. Diverse arrangementer og prosjekter gjennomføres over hele landet.

→ www.garborg.no

Lesefragmenter

Hypertekst av Jill Walker, som bygger på Steinar Lødings Jernalderdrøm.

→ www.uib.no/people/smkpg/jernvev/

Malurt heter stjernen

Online bok av Olav Havnes.

→ www.orgdot.com/malurt/

Produksjon : Skriveverksteder

Ona Art Centre

Verksted som leies ut til kunstnere på vestlandsøya Ona.

→ home.c2i.net/artcentre/

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk

aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Tidsskrifter

AIM Chapbooks - online literary magazine

Et litterært magasin med verk av ikke-nordiske kunstnere i Skandinavia

→ www.geocities.com/SoHo/Courtyard/4754/

Angerthas

Tidsskrift for Norges Tolkienforening.

→ www.ii.uib.no/~bjornts/arthedain/angerthas.html

Bok og samfunn

Kommer ut hver 14. dag. Utgitt av Den norske Bokhandlerforening.

→ www.boknett.no/bos.html

Localmotives

Stavangerbasert nettidsskrift for samtidskunst og -kultur.

→ www.localmotives.com

Magasinett

Nyheter, artikler, bok- og filmanmeldelser for elever og lærere i ungdomsskolen og den videregående skole.

→ www.magasinett.no

Prosopopeia

Tidsskrift som utgis av hovedfagsstuderenter i allmenn litteraturvitenskap ved Universitetet i Bergen.

→ www.hf.uib.no/Andre/prosopopeia/

Utflukt

Tidsskrift for kultur, litteratur og samfunnsspørsmål.

→ anart.no/~utflukt/

Vagant

Oslobasert litteraturmagasin.

→ www.aschehoug.no/vagant/

Vinduet

Internettmagasin med selvstendig profil i forhold til papirutgaven av Vinduet. Nyskrevne artikler, intervjuer, skjønnlitteratur m.m..

→ www.vinduet.no

Utdanning og kurs : Folkehøgskole

Forfatterskolen, Heimly Folkehøgskole

Folkehøgskole som bygger på kristent grunnsyn.

→ www.heimly.fhs.no/index2.html

Utdanning og kurs : Høyere utdanning

Institutt for lingvistik og litteraturvitenskap

Institutt ved historisk-filosofisk fakultet, Universitetet i Bergen. På sidene finnes informasjon om seksjonene (allmenn litteraturvitenskap og lingvistik) og om forprøven i språkvitenskap.

→ www.hf.uib.no/i/LiLi/

Utdanning og kurs : Kurs

Skrivekunstakademiet i Hordaland

Fordypningskurs i skapende skriving, samt dramatikerkurs.

→ www.skrivekunst.no

Forfattere og oversettere

Aga, Hanne

Forfatter, Oversetter

Essay, Poesi, Sangtekst, Oversettelse

→ www.nvg.org/~aga/hanne/

Braadland, Jan Faye

Forfatter

Romaner

→ www.tekstforlaget.no

Bull-Hansen, Bjørn Andreas

Forfatter

Romaner, Noveller

→ www.bull-hansen.com

Christiansen, Pål H

Forfatter: Romaner

→ www.forlaget-fabula.no

Dahl, Kjell Ola

Forfatter, Oversetter

Essay, Noveller, Romaner

→ www.gyldendal.no/kodahl

Eriksen, Endre Lund

Forfatter

Noveller, Dramatikk, Radiodramatikk, Kortfilm, Scene

→ home.no.net/endrele

Ewo, Jon*Forfatter*

Romaner

→ home.c2i.net/jewo**Gröhn, Heikki***Forfatter*

Poesi

→ home.chello.no/~hgrhn1**Grøndahl, Christopher F-B***Forfatter*

Romaner, Scenedramatikk, Radiodramatikk, Spillefilm, Kortfilm

→ www.grondahl.no/christopher/**Gundersen, Svein***Forfatter*

Scenedramatikk

→ [www.hihm.no/drama/](http://www.hihm.no/drama/Svein_Gundersen.htm)[Svein_Gundersen.htm](http://www.hihm.no/drama/Svein_Gundersen.htm)**Hansen, Atle***Forfatter*

Barnebøker, Sangtekster

→ home.sol.no/~atlhanse**Havnes, Olaf***Forfatter, Oversetter*

Romaner

→ www.orgdot.com**Jensen, Axel***Forfatter*

Romaner

→ www.profero.no/axel-jensen/**Karlsen, Rolad, Wold***Forfatter*

Noveller, Romaner

→ members.xoom.com/roaldwk/**Kavli, Ann***Forfatter*

Romaner, Poesi, Dramatikk, Scene

→ www.litteraturnettet.no/kavli/**Kvastad, Nils Bjørn***Forfatter*

Romaner, Essay

→ skrift.no/kvastad/**Laberg, Hans Petter***Forfatter*

Romaner

→ home.no.net/hplaberg**Lindgren, John Erik Bøe***Forfatter*

Romaner, Essay

→ home.no.net/johnlind**Magerøy, Ragnhild Elbjørg***Forfatter*

Romaner, Noveller, Essay, Noveller, Lyrikk

→ kunst.no/ragnhild/**Munch, Irmelin***Forfatter*

Romaner, Poesi, Dramatikk, Radio, Dramatikk, Scene

→ kunst.no/irmelin.munch/**Pedersen, Jan***Forfatter*

Romaner, Prologer, Sangtekster, Taler

→ www.geocities.com/janped2001/**Powell, Adam Donaldson***Forfatter, Oversetter*

Poesi, Essay, Foredrag

→ kunst.no/adamwrite

Risa, Einar O*Forfatter*

Romaner

→ www.tiden.no/forfattere/risa/**Simonnæs, Harald***Forfatter*

Poesi, Scenedramatikk

→ kunst.no/harald**Skramstad, Per-Erik***Forfatter*

Romaner

→ home.online.no/%7Eperskram/prerik/pesintro.htm**Sæterbakken, Stig***Forfatter*

Romaner, Essay

→ home.online.no/~stigsae**Torgersen, Linda***Forfatter*

Barnebøker, Sangtekster

→ kunst.no/linda**Viermyr, Marianne***Forfatter*

Romaner

→ home.online.no/~mavierm/**Wardenær, Torild***Forfatter, Oversetter*

Poesi, Essay, Scenedramatikk

→ kunst.no/torild/**Øen, Morten***Forfatter, Oversetter*

Poesi

→ home.sol.no/~mooen**Øygarden, Bjørg***Forfatter*

Romaner, Noveller

→ kunst.no/bjorg

Avdøde forfattere

Herman Wildenvey

Wildenvey-Selskapet og Portåsens

Venner har i samarbeid laget disse

sidene om dikteren Herman Wildenvey.

→ www.wildenvey.com**Ibsen-senteret**

Senter for Ibsen-studier rommer verdens største samling bøker og annet materiale av og om Ibsen.

Ved hjelp av databasen er det mulig å søke i Ibsensenterets samling og i relevant sekundær-litteratur.

→ www.hf.uio.no/ibsen-senteret/**ibsen.net**

Informasjon om Henrik Ibsen og hans liv i Skien.

→ www.ibsen.net**Knut Hamsun på Internett**

Nettstedet er et samarbeid mellom

NRK og Nasjonalt læremiddelsenter.

→ www.nrk.no/hamsun/**Trygve Gulbrandsen**

Uoffisielt nettsted, redigert av Tore Hoel.

→ www.forlag.net/gulbrandsen/tg.htm

Multimedia

Cd-rom-utgivere	69
Demogrupper og demoparties	69
Organisasjoner	69
Produksjon	69
Prosjekter	70
Spill	71
Tidsskrifter, zines og fora ...	71
Utdanning og kurs	72
Multimediekunstnere	72

Cd-rom-utgivere

Gyldendal Multimedia

CD-rom titler for barn og voksne.

→ www.gyldendal.no/multimedia/

HEP

Teknologiutvikler, bl.a. for CD-rom.

→ www.hep.no

Kunnskapsforlaget

Utgir og distribuerer CD-rom.

→ www.kunnskapsforlaget.no

Demogrupper og demoparties

Ano-Tech Computers [atc]

Norsk demo-gruppe.

→ www.atc.no

Neutralzone.org

Ressurs for demo-scenen i Norge.

→ www.neutralzone.org

scene.org

Server med nyheter, nedlastbare demoer, musikkfiler osv. fra demomiljøet. Hjemsted for mange skandinaviske demo-grupper.

→ www.scene.org

The Crusaders

En av landets eldste demo-grupper.

→ www.crusaders.no

The Gathering

Et demo-party som hvert år samler flere tusen ungdommer.

→ www.gathering.org/servlet/

Triumph Software

Norsk Amiga-gruppe.

→ www.triumph.no

Organisasjoner

Grafill - organisasjon for visuell kommunikasjon

Partipolitisk nøytral forening for faglige, økonomiske, juridiske og sosiale interesser. Tilbyr opplysninger om medlemmer, portfolio, tidsskriftet Visuelt og nyhetsbrevet Verbalt.

→ www.grafill.no

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk

aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.
→ kunstnerstipend.ravn.no/

Prosjekter

Animerte Dager

Årlig filmfestival. The Nordic and Baltic Animation Festival Fredrikstad.
→ www.animertedager.no

Cool Xellent Graphics

Multiemediaprojekt, med blant annet animasjonen JIF WARS.
→ cxgraphics.cjb.net

Dead Celebrity Diaries

Døde kjendiser skriver dagbok fra Paradiset. Et Kate Pendry prosjekt.
→ www.zoolounge.com/deadcelebrity/

Deaddiana.com

Prinsesse Diana, tilbake fra de døde, med venner.
→ www.deaddiana.com

DETOX

Utstillingsprosjekt i regi av Riksutstillinger. Ny norsk elektro-nisk, interaktiv kunst.
→ www.riksutstillinger.no/detox/intro.asp

Du er her

Prosjekt som produserte 15 animasjonskunstverk i 2000.
→ anart.no/~duerher/

Embryonic

Tverrfaglig samarbeidsprosjekt av personer med bakgrunn fra bl.a. forskning, bildekunst, film og arkitektur. En verden av svevende former og vesener skifter i en tilsynelatende uendelig prosess.
→ kunst.no/embryonic/

katode.org

Union Designs ikke-kommersielle kulturserver. Webhotell for mange morsomme småprosjekter.
→ www.katode.org

Malurt heter stjernen

Online bok av Olav Havnes.
→ www.orgdot.com/malurt/

Motherboard

Samarbeidsprosjekt. Kunst i form av performance, dans, installasjoner og film, og med Internett som sentral formidlingskanal.
→ www.notam02.no/motherboard/

OCEAN

OCEAN er en gruppe arkitekter som bruker nye verktøy for å skape rom.
→ www.ocean-net.org

org.

Et uavhengig forlag og multimedia-produzent.
→ www.orgdot.com

Pornolizer

Prosjekt fra juniks.org som pornofiserer de websider du måtte ønske.
→ www.juniks.org/pornolize/

Privat

Bård "Lord Bård" Torgersens foto-album av livets trivialiteter.

→ www.katode.org/privat/

Sore Eyes

Alternativ film på nett.

→ www.smogdog.com/soreeyes/

Transparent

Crispin Gurholts nettgalleri - kort-filmer, nettkunst etc.

→ www.katode.org/transparent/

World In A Box

Prosjekt av Hans G Meier. 20 engangskameraer er i fri flyt rundt i verden. På nettsidene kan du følge hvert enkelt kamera.

→ www.smogdog.com/worldinabox

Spill

Digital Entertainment

Produsent av spill for PC, PowerMac og Sony Playstation, som står bak blant annet The days after og Kidalympica and Castle of Vaniya.

→ www.digiment.no

Flåkløya Grand Prix

Infoside for animasjonsfilmen av Ivo Caprino, basert på manus av Kjell Aukrust, med spesielt fokus på spillet som er utviklet på grunnlag av filmen.

→ www.caprino.no

Funcom

Oslobasert produsent av spill for PC og Sony Playstation. Har også online-spill, blant annet "Anarchy Online".

→ www.funcom.no/

Innerloop

Oslofirma som utvikler 3D-action- og simulasjonsprodukter for PC, Nintendo 64 og Playstation.

→ hotell.nextel.no/innerloop/

Sol Spill

Spillsidene til Scandinavia Online (SOL), med nyheter, anmeldelser, spilladresser og artikler.

→ www.sol.no/spill/

Tidsskrifter, zines og fora

Amøben

Polemikk og ideologi rundt design, teknologi og popkultur, ved Marius Watz.

→ www.evolutionzone.com/amoben/

Dezine

Nettversjon av spalte i Kreativt Forum, skrevet og designet av Halvor Bodin. Form, funksjon og teori.

→ www.superlow.com/dezine/

E-kunst

Norskspåklig postliste for kunst, teknologi og medier.

→ kunst.no/e-kunst

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

Revolusjonkel Rolf

Obskur webzine med mottoet "Journalisme - nå!".

→ revolusjonkel.multimafia.no

Sabre

Joe Bru Viks webzine om design, med intervjuer og linker.

→ www.tricom.no/sabre/

Styleboost

Lenkeportal til webdesign. Opprettet og oppdateres av Johan Bakken, Oslo.

→ www.styleboost.com

Utdanning og kurs : Høyere utdanning

Idefagskolen

Privat skole med offentlig godkjenning. Ligger i Tønsberg. Fokus på mediakommunikasjon: Grafisk design, lyd, TV-produksjon og multimedia.

→ www.idefag.no

Kunstakademiet i Trondheim (KIT)

4-årig utdanning for bildekunstnere på vitenskapelig høyskolenivå. Særlig vekt på studier av kunst i nye medier.

→ www.kit.ntnu.no

Skolen for Grafisk Design

Privat skole med offentlig godkjenning. Ligger i Oslo. Fokus på grafisk design i alle medier.

→ www.sfgd.no

Statens Håndverks- og Kunstindustriskole

SHKS i Oslo har en multimedia-seksjon under Institutt for Visuell Kommunikasjon.

→ www.shks.no/index_SHKS.html

Statens Kunstakademi i Oslo

Utdanning for bildekunstnere.

→ ska.khio.no

Multimediekunstnere

Eikland, Trygve

Web-designer, Prosjektleder, Programmerer, Grafiker/2D-designer, Filmskaper
Web-design, PC-spill, Mac-spill, CDROM, Kortfilm, Musikkvideo.

→ trygve.eikland.com

Høyem, Martin

Web-designer, Prosjektleder, Programmerer
Web-design, CDROM, Installasjoner, Elektromekanikk

→ www.multimafia.no

Klausen, Lill-Hege

Grafiker/2D-designer, Web-designer, Illustratør

Web-design

→ www.kjeks.no

Klausen, Nina Helen

Web-designer, Grafiker/2D-designer,
Illustratør

Web-design

→ www.nina.klausen.com/

Kristiansen, Sigurd

Web-designer, 3D-modellerer/
designer, Grafiker/2D-designer

Web-design

→ www.superstar.no

Loraas, Astrid

Web-designer, Programmerer, Grafiker/
2D-designer, Teknisk animatør

PC-spill, Mac-spill, Web-design,
CDROM

→ www.luxluna.com

Meier, Hans G

Grafiker/2D-designer, Web-designer,
Film & animasjon

CDROM, Web-design, Mac-spill

→ www.smogdog.com

Spaans, Rune

Grafiker/2D-designer, 3D-modelle-
rer/designer, Spesialeffekter

Film, Video

→ home.no.net/spaans/

Styve, Jens K

Web-designer, Grafiker/2D-designer

Web-design, CDROM

→ www.jetfly.com

Sørli, Stein

Web-designer, 3D-modellerer/desig-
ner, Prosjektleder, Programmerer,
Grafiker/2D-designer

Web-design, CDROM

→ www.orgdot.com

Tapio, Hege

Bildekunstner, Fotograf

CDROM

→ home.enter.vg/hegetapio/

Undseth, Svend

Web-designer, Prosjektleder, Lyd-design

Web-design, CDROM, Multimedia

→ kunst.no/sub/index.html

Vatne, Kjetil

Grafiker/2D-designer, Web-designer

Web-design

→ www.kvad.com

Vik, Joe Bru

Web-designer

Web-design

→ www.tricom.no/sabre/

Musikk

Arrangører, festivaler og scener . . .	74
Band, ensembler og orkestre . . .	79
Fora og medier	79
Foreninger og organisasjoner . . .	80
Informasjon	82
Kulturkalendere	83
Nettportaler	83
Produksjon	84
Produksjonsselskaper	84
Utdanning og kurs	86
<i>Musikere og komponister . . .</i>	<i>87</i>

Ballade

Lenker og adresser til band, musikere, komponister og andre ressurser innenfor norsk musikkliv.
→ www.ballade.no

Arrangører, festivaler og scener : Festivaler

Bergen International Chamber Music Festival

Årlig kammermusikkfestival.
→ www.musiclibrary.net/filer/BICF.htm

Canal Street : Arendal Jazz & Blues

Årlig musikkfestival i Arendal.
→ www.canalstreet.no/jazzindex.html

Den norske Folkemusikkveka

Årlig musikkfestival med spillemenn, gammeldans og kveding. Konserter, kurs, seminarer og utstillinger.

→ home.online.no/~folkemus/

Fartein Valen-dagene

Årlig musikkfestival med mål om å øke forståelsen av komponisten og mennesket Fartein Valen (1887-1952). Sentralt i festivalen er komponistens hjem og miljøet rundt, i Valevåg, Sveio ved Haugesund.

→ www.festiviteten.no/Valen/

Festspillene i Bergen

Årlig kulturfestival med festspillutstillere, -komponist og -dikter. Fra programmet: konserter, teaterforestillinger, kunstutstilling og barnas festspill.

→ www.fib.no

Festspillene i Elverum

Årlig musikkfestival.

→ www.fie.no

Festspillene i Nord-Norge

Årlig kulturfestival med musikk, bildekunst og andre kunstuttrykk. Avviklet første gang i 1965. Til festspillene hører turneorganisasjonen FINN Turne og Nord-norsk Ungdomskulturfestival (NUK).

→ www.festspillnn.no

Fjellparkfestivalen

Årlig musikkfestival i Flekkefjord med 20-årsjubileum i 2001.

→ home.enitel.no/fjellpark/

Jord Cadenza

Årlig musikkfestival i Sunnmøre.

→ hjem.sol.no/~jordcad/

Førde Internasjonale

Folkemusikkfestival

Årlig folkemusikkfestival med artister fra hele verden.

→ www.prodat.no/fordefolk/

International Chamber Music Festival, Stavanger

Årlig kammermusikkfestival i Stavanger.

→ www.icmf.no

Jørn Hilme-stemnet

Årlig folkemusikkfestival med kapp-leik, konserter, kurs og dans.

→ www.hilme.com

Kloopstock musikkfestival

Årlig musikkfestival på Viubråtan, Harestua, ca 40 km nord for Oslo.

→ www.kloopstock.com

Kongsberg jazzfestival

Årlig jazzfestival i Kongsberg.

→ www.kongsberg-jazzfestival.no

Kraftfestivalen

Kulturfestival i Askim, Østfold.

→ www.kraftfestivalen.no

Maijazz

Årlig internasjonal jazzfestival i Stavanger.

→ www.maijazz.no

MaiRocken

Festival i Granvin, 3 mil fra Voss.

→ fly.to/mairocken/

Marnabredden folkevisefestival

Årlig musikkfestival i Marnadal og Åseral.

→ www.agderweb.no/org/oyslebo/marna/

Moldejazz

Årlig jazzfestival i Molde.

→ www.moldejazz.no

Music Factory : festival for ny musikk

Årlig samtidsmusikkfestival i Bergen.

→ www.musicfactory.no

Nattjazz

Årlig jazzfestival i Bergen.

→ www.nattjazz.no

Nordland Musikkfestuke

Årlig musikkfestival i Bodø.

→ www.nordland-musikkfestuke.no

Nordlysfestivalen

Årlig musikkfestival i Tromsø.

→ www.nordlysfestivalen.no

Norwegian Wood

Årlig rockefestival i Oslo.

→ www.norwegianwood.no

Notodden Blues Festival

Årlig bluesfestival på Notodden.

→ www.bluesfest.no

Olavsdagene i Sarpsborg

Årlig kulturfestival til ære for grunnleggeren Olav Haraldsson med blant annet utstillinger, konserter og teaterforestillinger.

→ www.olavsdagene.no

Olavsfestdagene

Årlig kirke- og kulturfestival i Trondheim.

→ www.olavsfestdagene.no

Ole Blues : Bergen Music Fest

Årlig bluesfestival i Bergen.

→ www.oleblues.net

Oslo Jazzfestival

Årlig jazzfestival i Oslo.

→ www.oslojazz.no

Oslo Kammermusikkfestival

Årlig kammermusikkfestival i Oslo.

→ www.oslokammermusikkfestival.no

Oslo Synthfestival

Årlig maskinmusikkfestival i Oslo.

→ osf.synth.no

Quartfestivalen

Årlig musikkfestival i Kristiansand.

→ www.quart.no

Risør Kammermusikkfest

Årlig kammermusikkfestival i Risør.

→ www.kammermusikkfest.no

Safe as milk-festivalen

Arrangeres på Høvleriet i Hauge-sund. Programmet tilbyr fortrinnsvis musikk, men innlemmer også litteratur, dans og andre uttrykksformer.

→ www.safe-as-milk.org

Samisk påskefestival

Årlig kulturfestival i Kautokeino. Musikk, film, dans og andre kunstuttrykk.

→ www.saami-easterfestival.org

Sildajazz

Årlig jazzfestival i Haugesund.

→ www.sildajazz.no

Sykkelbluesfestivalen i Sandnes

Årlig musikkfestival i Sandnes.

→ www.sykkelblues.no

Telemarkfestivalen

Årlig folkemusikkfestival i Bø.

→ www.telemarkfestivalen.no

Trondheim Jazzfestival

Jazzfestival i Trondheim.

→ www.trondheim-jazzfestival.no

Trondheim Kammermusikkfestival

Årlig kammermusikkfestival i Trondheim med unge utøvere.

→ www.kamfest.no

Ultima

Årlig samtidsmusikkfestival i Oslo.

→ www.ultima.no

Ungjazz

Årlig jazzfestival i Ålesund.

→ www.ungjazz.com

Vestfold Festspillene

Årlige festspill over hele Vestfold.

→ www.vestfoldfestspillene.no

Vikedal Roots Music Festival

Årlig rootsfestival i Vikedal, 6 mil øst for Haugesund.

→ home.enitel.no/vikedal.roots.music.festival/

Volapük

Volapük Litteratur- og kulturforum er en ikke-kommersiell, upolitisk og idealistisk stiftelse, som arrangerer festivaler innen teater, litteratur og musikk.
→ www.pluto.no/doogie/volapuk/

Vossajazz

Årlig jazzfestival på Voss.
→ www.vossajazz.no

Øyafestivalen

Årlig musikkfestival i Middelalderparken i Oslo.
→ www.oyafestivalen.com

Arrangører, festivaler og scener : Konsertarrangører

ArtistPartner

Bookingbyrå og management basert på norske artister.
→ www.artistpartner.no

Bergen jazzforum

Medlemsorganisasjon som arrangerer konserter i samarbeid med Vestnorsk jazzsenter og Nattjazz under Festspillene i Bergen.
→ www.bergenjazzforum.no

ICMP a.s.

Konsert- og artistmanagementselskap og plateprodusent.
→ www.icmp.no/page16.html

Jo Vestly Produksjon

Event, Film&TV, opptak, management og impressario.
→ www.jvp.no/jvp/

Kjell Kalleklev Management

Management med bl.a. Nils Petter Molvær, Odd Børretzen og Ole Paus.
→ www.kalleklev.no

Kulturarrangement Lillehammer

Event og arrangementsplanlegging.
→ www.kalas.no

Kulturgeriljaen

En ideell organisasjon som arrangerer konserter på Rognan, med lokale musikere fra Saltdal kommune.
→ www.kulturgeriljaen.com

MusicaNord

Arrangerer klassiske konsertserier, festival og enkeltarrangementer.
→ www.musiclibrary.net

NICEM

Interesseforening for elektronisk musikk. Arrangerer konserter med computermusikk.
→ www.notam02.no/nicem

NorgesNettet

En sammenslutning av selvstendige spillesteder for rytmisk musikk.
→ www.norgesnettet.no

Norsk Rockforbund

Interesse- og kompetanseorganisasjon for frivillige konsertarrangører innen rock og beslektede musikkformer. Informasjon, opplæring, nyheter og oversikt over medlemmer.
→ www.norock.no

Ny Musikk

Arrangerer konserter og festivaler i lokalavdelingene over hele landet.

→ www.nymusikk.no

Ramalama

Management for blant andre Dum-Dum Boys, Peltz og Motorpsykkel.

→ home.sol.no/~ramalama/

Sirkus

Leverer tjenester innen event, konserter, management og sceneproduksjoner. Avdelinger i Oslo og Trondheim.

→ www.sirkus-as.no

Stavanger Vise- og Lyrikklubb

Månedlig klubbkveld på Café Sting.

→ www.viseklubb.com

Visestallen

Artist- og bookingbyrå.

→ www.visestallen.no

Arrangører, festivaler og scener : Scener

Olavshallen

Konserthus i Trondheim. Arrangerer blant annet klassiske konserter, opera, ballett, moderne dans og jazz.

→ www.olavshallen.no

Bergen jazzforum

Medlemsorganisasjon som arrangerer konserter i samarbeid med Vestnorsk jazzsenter og Nattjazz under Festspillene i Bergen.

→ www.bergenjazzforum.no

Blå

Klubb ved Akerselva i Oslo for moderne jazz og beslektede lyder.

→ www.blaaajazz.com

Opera Vest

Musikkteater med tilholdssted i Bergen. Har som formål å sette opp moderne musikkteater på Vestlandet.

→ www.operavest.no

Operaen i Kristiansund

Arena for musikkdramatikk og dansekunst.

→ www.oik.no

Oslo Konserthus

Arena for kultur- og musikkliv. Jevnlig besøk av utenlandske artister og orkestre.

→ www.oslokonserthus.no

Oslo opera net

OON er en overbygning for Foreningen Opera Oslo (OO) og Stiftelsen Oslo OperaCompagnie (OOC). Produserer og setter opp kammeroperaer.

→ www.osloopera.net

Rikskonsertene

Har som målsetning å gjøre levende musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for alle mennesker i landet.

→ www.rikskonsertene.no

Stavanger Vise- og Lyrikklubb

Månedlig klubbkveld på Café Sting.

→ www.viseklubb.com

Band, ensembler og orkestre

Ballade

Norsk musikkinformasjons nettavis. Lenkedatabase over norske band.

→ www.ballade.no

Bit 20 Ensemble

Bergens Contemporary Music Ensemble - informasjon om repertoar, konserter og utgivelser.

→ www.bit20ensemble.no

Bærum symfoniorkester

Program, historikk og lydprøve.

→ www.bso.no

Christiania Kammerorkester

Strykeorkester med ca. 20 musikere.

→ orkester.nome.no/ck/

Cikada

Spiller musikk av vår tids komponister.

→ www.nymusikk.no/cikada/

Forsvarets Distriktsmusikkorps Nord-Norge

Kjent som Divisjonsmusikken, til daglig å finne i Harstad.

→ www.dkn.mil.no/fmkn/

Juniorsymfonikerne

Ungdomsorkester, med medlemmer fra Oslo og nabokommunene.

→ www.notam02.no/juniorsymf/

Kringkastingsorkestret

NRKs eget orkester. Nettstedet har spilleplan, musikeroversikt m.m.

→ www.nrk.no/kork/

Kristiansand Symfoniorkester

Program, historikk og billettbestilling.

→ www.kso.no/

Opera Omnia

Musikk og teatergruppe, etablert i 1987. Fokuserer spesielt på forestillinger for og med barn og unge.

→ kunst.no/operaomnia/

Oslo Sinfonietta

Repertoar, spilleplaner og annen informasjon.

→ www.notam02.no/oslo_sinif

Oslo-Filharmonien

Informasjon og billettbestilling.

→ www.oslophil.com

Oslo Symfoniorkester

Orkesteret består av over 90 hobby-musikere i alle aldersgrupper.

→ folk.uio.no/rhalvors/oso/

Stavanger Symfoniorkester

Program, informasjon m.m.

→ www.sso.no

Trondheim Symfoniorkester

Program, informasjon m.m.

→ www.aksess.no/symfoni/

Fora og medier

Irismagasinet

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→ www.irismagasinet.net

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.

→ www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

NRK Musikk

Nyheter og programinformasjon. Lenker til musikkprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/musikk/

Pilota.fm

Vevskrift og nettradio for samtidsmusikk og ny musikk drevet av Ny Musikk i samarbeid med Studentradioen i Bergen og GAIATrafikk.

→ pilota.fm

Foreninger og organisasjoner: Fagforeninger

Musikernes fellesorganisasjon

Fagforening for musikere, kirkemusikere, dansere, sangere, teaterinspisienter og -sufflører, musikk lærere m.fl.

→ www.musikerorg.no

NOPA

Interesseorganisasjon for komponister og tekstforfattere.

→ www.nopa.no

Norsk Komponistforening

Forening for komponister i Norge som arbeider innefor kunstmusikk-sjangre.

→ www.notam02.no/nkf/

Norsk Teater- og Orkesterforening

Arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for teater og musikk.

→ www.nto.no

Ny Musikk komponistgruppe (NMK)

Fagforening for yngre komponister i etableringsfasen.

→ www.nymusikk.no/prosjekter/nmk/

Foreninger og organisasjoner: Interesseorganisasjoner og forvaltningsorganer

Akks Norge

Ideell musikkorganisasjon med avdelinger i Oslo, Trondheim, Stavanger og Bergen. Målsettingen er å øke jenters muligheter, deltakelse og anseelse innen rock og beslektede musikkformer.

→ www.akks.no

Artists in Motion (AIM)

Paraplyorganisasjon som representerer ikke-nordiske kunstnere bosatt i Norge.

→ www.geocities.com/SoHo/Courtyard/4754/norsk.htm

Bergen jazzforum

Medlemsorganisasjon som arrangerer konserter i samarbeid med Vestnorsk jazzsenter og Nattjazz under Festspillene i Bergen.

→ www.bergenjazzforum.no

Clara : informasjonssentral for opphavsrett og klarering

Foreningen Clara er etablert av de syv forvaltningsorganisasjonene BONO, FONONO, GRAMO, Kopinor, LINO, Norwaco og TONO. Guide til opphavsrett, definisjoner m.m. finnes på nettstedet.

→ www.clara.no

Du store verden!

Samarbeidsnettverk for organisasjoner, institusjoner og grupper som arbeider innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og i dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

FONO

Foreningen norske plateselskaper. Informasjon om organisasjonen, oppslagstavle med aktuell informasjon, pekere til norske og utenlandske organisasjoner innen musikk- og platebransjen.

→ www.fono.no

GramArt

Grammofonartistenes forening - nettstedet omfatter medlemsbladet Artisten.

→ www.gramart.no

GRAMO

Musikernes, artistenes og plateselskaperens vederlagsbyrå. Informasjon om organisasjonen, oversikt over lover, forskrifter og regelverk.

→ www.gramo.no

Landslaget for Spelemenn (LfS)

Oversikt over hva som rører seg i folkemusikk-Norge.

→ www.folkemusikk.no

Modus

Senter for middelaldermusikk.

→ home.c2i.net/modus/

Musikk og ungdom

For ungdom og musikk på tvers av landegrensene.

→ www.musikk.no/mu/

Musikkens Venner

En organisasjon for konsertarrangører.

→ www.musikkensvenner.no

NASOL

Norske symfoniorkestres landsforbund.

→ www.musikkenshus.no/nasol/

NICEM

Interesseforening for elektronisk musikk. Arrangerer konserter med computermusikk.

→ www.notam02.no/nicem

NOPA

Interesseorganisasjon for komponister og tekstforfattere.

→ www.nopa.no

Norges Korforbund

Interesseorganisasjon, med informasjon om noter, avtaler, kurs og festivaler.

→ www.korforbundet.no

Norges Musikkorps Forbund

Interesseorganisasjon for musikkorps.

→ www.musikkorps.no

NorgesNettet

Sammenslutning av selvstendige spillesteder for rytmisk musikk.

→ www.norgesnett.no

Norsk Folkemusikk- og Danselag (NFD)

Landslaget for slåttespel, kveding og bygdedans. Et frittstående nasjonalt lag som arbeider for å fremme de eldste norske folkemusikkformene og de tilhørende bygdedansene.

→ www.folkogdans.no

Norsk Folkemusikkformidling

Arbeider for å styrke formidlingen av folkemusikk og folkedans.

→ www.folkogdans.no

Norsk Jazzforum

Interesseorganisasjon for det samlede norske jazzmiljøet. Informasjon om band, turneer, festivaler og kurs.

→ www.jazzforum.no

Norsk Musikkråd

Informasjon om organisasjonsstruktur og aktiviteter.

→ www.musikk.no

Norsk Rockforbund

Interesse- og kompetanseorganisasjon for frivillige konsertarrangører innen rock og beslektede musikkformer. Informasjon, opplæring, nyheter og oversikt over medlemmer.

→ www.norock.no

Norsk Skoleorkesterforbund

Organisasjon for barn og unge som spiller i strykeorkester og symfoniorkester.

→ www.notam02.no/nsof/

Norsk Teater- og Orkesterforening

Arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for teater og musikk.

→ www.nto.no

Norsk Tonekunstnersamfund

Interesseorganisasjon for solister og kammermusikere innen seriøs musikk, dannet 1912. Nettsidene gir informasjon og oversikt over repertoar.

→ www.ntks.com

Ny Musikk

Ny Musikk arrangerer konserter og festivaler i lokalavdelingene over hele landet.

→ www.nymusikk.no

Stavanger Jazzforum

Medlemsorganisasjon som arrangerer konserter.

→ www.maijazz.no

TONO

Forvaltningsorgan for norske opphavsmenn eller rettsinnehavere til musikkverk. Informasjon om TONO, TONO-nytt og Edvard-prisen.

→ www.tono.no

Informasjon

Ballade

Norsk musikkinformasjons nettavis. Lenker og adresser til band, musikere, komponister og andre ressurser innenfor norsk musikkliv. Artikler om norsk musikk i alle sjangre.

Oppdateres daglig.

→ www.ballade.no

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.

→ detskjerioslo.no

Filmmusikk i norske kinofilmer

Oversikt over norske kinofilmer med filmografiske data knyttet til norske spillefilmer og dokumentarfilmer. Opplysninger om regissører, filmkomponister, filmmelodier, premieredatoer m.m.

→ www.notam02.no/nmi/film/

RoJaRo

Database over artikler, diskografier, konsert- og plateanmeldelser fra musikkpresse verden fra 1992 og framover. Privat initiativ.

→ www.notam02.no/rojaro/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Kulturkalendere

Aftenpostens konsertguide

Kalender over aktuelle konserter i Oslo.

→ www.aftenposten.no/kul_und/musikk/

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over pågående flerkulturelle arrangementer i Norge. Samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Nettportaler

Ballade :

Norsk musikkinformasjons nettavis

Oppdateres daglig. Artikler om norsk musikk i alle sjangre. Adresser til bransjen og lenker til band, musikere, komponister og andre ressurser innenfor norsk musikkliv.

→ www.ballade.no

Ballongmagasinet

Galleri for lydkunst - poesi inkludert.

→ www.ballongmagasinet.com

Extract

Nettguide til ny musikk, hvor man kan lytte til musikken og lese omtaler.

→ www.extract.no

Folkedans

Startside for folkedans, folkemusikk og bunader.

→ www.folkedans.com

Folknett

Felles nettsider for norske plateselskaper som gir ut norsk folkemusikk.

→ www.fono.no/folknettnorway/

Klassisk på norsk

Omfattende nettsted med oversikt over klassisk musikk, midifiler, historie og artikler.

→ home.c2i.net/svemmalv/klassiskindex.html

Korps i Norge

Uoffisielle sider om norske korps.

→ musikkorps.com

Musikkens Hus

Oversikt over aktivitetene i Musikkens Hus i Oslo.

→ www.musikkenshus.no

MusikkWeb

Informasjon over norsk musikkbransje med vekt på importører, studioer og utstyr.

→ www.musikkweb.no

Nissimo

Gratis noter for diverse instrumenter. Klassiske komposisjoner tilrettelagt for utskrivning.

→ www.nissimo.no

Norsk Jazzforum

Interesseorganisasjon for det samlede norske jazzmiljøet. Informasjon om band, turneer, festivaler og kurs.

→ www.jazzforum.no

Norsk Musikk og Kulturforum

Informasjon om musikk og kulturlivet, for alle som arbeider med, eller er interessert i musikk og kulturfag.

→ www.nmok.org

Phonofile

Musikkdatabase tilrettelagt for profesjonelle brukere. Med Phonofile online kan du søke, lytte, klarere rettigheter (lisensiere) og laste ned lyd-filer fra et omfattende musikkarkiv.

→ www.phonofile.com

Poetikon - Vanlige folks forlag

Nettformidling av bilder, musikk og tekster produsert av profesjonelle og amatører.

→ www.katode.org/poetikon/

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Produksjonsselskaper : Konsertproduksjon

ArtistPartner

Bookingbyrå og management basert på norske artister.

→ www.artistpartner.no

AVAB-CAC

Salg, installasjon og utleie av profesjonelt lys-, lyd- og sceneutstyr, samt spesialtekstiler for scene og studio.

→ www.avab-cac.no

FotoPhono

Spesialisert firma innen presentasjonsteknikk og multimedia.

→ www.fotophono.no

Insomnia kulturproduksjoner

Ble etablert høsten 1997, med design og musikk som virkeområder.

→ www.insomnia-kulturproduksjoner.no

NICEM

Interesseforening for elektronisk musikk som arrangerer konserter med computermusikk.

→ www.notam02.no/nicem

Norsk Kammeropera

Arrangerer kammeroperaer etter bestilling.

→ www.kammeropera.no

Ny Musikk

Arrangerer konserter og festivaler i lokalavdelingene over hele landet.

→ www.nymusikk.no

Rikskonsertene

Har som målsetning å gjøre levende musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for alle mennesker i landet.

→ www.rikskonsertene.no

Sirkus

Leverer tjenester innen event, konserter, management og sceneproduksjoner. Har avdelinger i Oslo og Trondheim.

→ www.sirkus-as.no

Produksjonsselskaper : Studioproduksjon

Bergen senter for Elektronisk Kunst (BEK)

Retter seg mot bildekunstnere og komponister som har behov for ekstra utstyr og kompetanse innen elektroniske medier. Skal foruten å bistå enkeltkunstnere også initiere større fellesprosjekter.

→ www.bek.no

Hard Rain Studios

Lydstudio ved Lillestrøm.

→ www.hardrainstudios.as

Lydmuren

Matering- og redigeringsstudio.

→ www.lydmuren.no

NoTAM

Produksjonssted med studioer og computerlaborer for lydbehandling og komposisjon. Arrangerer kurs i computermusikk, signalbehandling og komposisjon.

→ www.notam02.no

Ola Narr Studio

Musikk, lyddesign og lydkulisser.

→ www.notam02.no/~svhansen/

Skala musikk service

CD-produksjon fra scratch til ferdig produkt.

→ internor.com/skala/

Slemmestad lyd

Mølla lydstudio, SL management, booking. Bruktmarked for utstyr.

→ www.slemmestad-lyd.no

Soundscape Studios

Jobber med bevegelig lyd, interaktive installasjoner, akustikk, prosjektering av lydbilde-systemer og salg av spesialprodukter.

→ www.soundscape-studios.no

Starhol & Nilsen

Komponering av musikk. Sonisk formgivning til film, TV og video.

→ www.notam02.no/~oivindr/

Studio Sør

Lydstudio i Songdalen kommune, 15 minutters kjøring fra Kristiansand.

→ www.studiosor.no/

StudioStudio Nyhagen ANS

Innspillingsstudio på Toten.

→ www.studiostudio.no

Utdanning og kurs : Høyere utdanning

Avdeling for kunstfag, Høgskolen i Stavanger

Informasjon om studietilbud i Bjergstedparken.

→ www.his.no/common/webcenter/webcenter.nsf/hjem/Norsk%20Avdeling%20for%20kunstfag

Griegakademiet

Institutt for musikk i Bergen, med informasjon om undervisning og musikkpedagogikk på Internett.

→ www.hf.uib.no/i/griaka/

Høgskolen i Tromsø, Avdeling for kunstfag

Informasjon om musiker og musikkpedagogutdanning, også tilbud om dataassistert fjernundervisning.

→ www.hitos.no/hitosinfo/avdeling/afk/afk.htm

Institutt for musikk og teater, UiO

Inst. for musikk og teater på historisk-filosofisk fakultet, Universitetet i Oslo.

→ www.hf.uio.no/imt/

Musikk grunnstudier. Høgskolen i Agder

Informasjon om studietilbud i musikk.

→ www.hia.no/studier/kunsthogskolen/musikk.htm

Musikk Instrument Akademiet - MIA

Musikk Instrument Akademiet (MIA) tilbyr nordens eneste musikkinstrumentmaker-utdanning.

→ www.mia.no

Musikkvitenskapelig institutt på NTNU

Plassert ved Universitetsenteret på Dragvoll i Trondheim.

→ innsida.ntnu.no/vis_enheter.php?vis=I_HF_60

Nordisk institutt for scene og studio

2-årig skuespiller- og musikerutdanning, med vekt på populærmusikk, og utdanning i lydteknikk, film og tv, samt lys og scene.

→ www.niss.no

Norges Musikkhøgskole

Informasjon, studiorientering med opptakskrav, konsertkalender m.m.

→ www.nmh.no

Utdanning og kurs : Kurs

Modus

Senter for middelaldermusikk.

→ home.c2i.net/modus/

NoTAM

Produksjonssted med studioer og com-puterlaborer for lydbehandling og komposisjon. Arrangerer kurs i com-putermusikk, signalbehandling og komposisjon.

→ www.notam02.no

Samspel 2002

En verdenskonferanse for musikkpedagoger arrangert av ISME, kombinert med musikkfestivalen Samspel.

→ www.uib.no/isme2002/

Musikere og komponister

Anderssen, Isak Thomas

Musiker, Komponist, pedagog
Populærmusikk, Dance/Techno/
House, Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Elektroakustisk

→ homepage.mac.com/isak_anderssen

Andresen, Eddie

Komponist, Musiker
Populærmusikk, Dance/Techno/
House, Jazz, Moderne (akustisk), Jazz,
Instrumental, Kunstmusikk, Samtidsmusikk, Vokal, etnisk stil

→ www.acousdig.com

Angiune, Clam

Komponist, Musiker, Sanger, Tekstforfatter
Populærmusikk, Dance/Techno/
House, Populærmusikk, Pop, Kunstmusikk, Elektroakustisk, Opera/
Musikkteater, Vokal, Instrumental

→ www.zone5.org

Anvik, Jan Inge Berentsen

Komponist, Musiker
Populærmusikk, Dance/Techno/House

→ www.uio.no/~eanvik

Austbø, Håkon

Musiker
Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Instrumental

→ home.wxs.nl/~austbo

Baadsvik, Øystein

Musiker, Dirigent
Kunstmusikk, Instrumental,
Samtidsmusikk, Klassisk, Jazz,

→ www.baadsvik.com

Barrett, Natasha Lee

Komponist
Kunstmusikk, Elektroakustisk,
Samtidsmusikk, Vokal, Instrumental

→ www.notam02.no/~natashab

Berg, Fred Jonny

Komponist, Musiker
Populærmusikk, Vise, Kunstmusikk,
Samtidsmusikk, Elektroakustisk

→ www.fjb.no/

Bjelland, Sveinung

Musiker, pianist
Kunstmusikk, Klassisk

→ kunst.no/bjelland

Bjørkum, Per Sæmund

Musiker
Kunstmusikk, Klassisk, Folkemusikk,
World/Crossover, Gammeldans,
Tradisjonell/Norsk

→ kunst.no/spelmann

Brynildsen, Arnt Martin

Musiker, Komponist

Populærmusikk, Rock, Instrumental,
Jazz, Moderne (akustisk),
Instrumental, Vise

→ www.martinbrynildsen.homestead.com

Ekeberg, Frank

Komponist

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Elektroakustisk

→ www.notam02.no/~frankh/

Eskedal, Hege Monica

Sanger

Kunstmusikk, Klassisk, Samtids-
musikk, Opera/ Musikkteater, Vokal

→ hegemoni.tripod.com/

Gjerstad, Alf Bugge

Musiker, Billedkunstner

Folkemusikk, Vokal, Instrumental, Gam-
meldans, Etnisk, Tradisjonell/Norsk

→ kunst.no/alf.b.g

Gjersvik, Ole Amund

Musiker, Komponist

Jazz, Swing/Mainstream/Bop,
Moderne (akustisk), Instrumental,
Folkemusikk, World/Crossover

→ kunst.no/oleamund/

Gorset, Hans Olav

Musiker

Kunstmusikk, Tidlig musikk, Instrumental

→ www.nmh.no/~hog/

Grydeland, Ivar

Musiker

Jazz, Moderne (akustisk), improvisert

→ www.norcd.no/sofa

Grytøyr, Bjørn

Tekstforfatter, Sanger, Komponist

Populærmusikk, Vise, Rock, Pop,
Country&Western

→ kunst.no/bgryt

Gustavsén, Tord

Musiker, Komponist

Populærmusikk, Vise, Jazz,
Moderne (akustisk), Instrumental

→ www.uio.no/~tordg/homepage

Gylder, Åsmund

Komponist, Musiker, Sanger, Tekstforfatter

Populærmusikk, Pop, Rock, Vise, Vokal

→ www.soldogg.com

Habbestad, Kjell

Komponist

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Kirkemusikk

→ www.notam02.no/~khabbest/

Hajdu, Istvan

Komponist, Musiker, Sanger

Kunstmusikk, Instrumental, Vokal,
Populærmusikk, Pop, Musikaler

→ www.mamut.com/Sensation

Hakestad, Øystein

Tekstforfatter, Musiker, Komponist

Teater, Revy bruksmusikk, Populær-
musikk, Rock, Pop, Film,
Country&Western

→ hjem.sol.no/oyhakestad

Hansen, Jenny Mørk

Sanger, Komponist

Kunstmusikk, Samtidsmusikk, Jazz,
Moderne (akustisk), Vokal

→ www.jenny.no

Hilde, Lars*Musiker*

Kunstmusikk, Klassisk, Samtidsmusikk

→ home.sol.no/~lhilde**Hoff, Brynjar***Musiker*

Kunstmusikk, Klassisk

→ kunst.no/bhoff**Inderberg, John Pål***Musiker*

Jazz, Instrumental

→ www.inderberg.f2s.com**Isungset, Terje***Musiker*

Jazz, Moderne (akustisk)

→ home.online.no/~isungz/**Jacobsson, Ewa***Tekstforfatter, Komponist, Bildkunstner*

Kunstmusikk, Vokal, Elektroakustisk,

Installasjon/performance

→ kunst.no/ewajacobsson**Johansen, Felix***Tekstforfatter, Sanger, Musiker,**Komponist*

Populærmusikk, Vise, Rock, Pop,

Country&Western, Vokal

→ www.felixjohansen.com**Johansen, Per Oddvar***Musiker*

Kunstmusikk, Samtidsmusikk, Jazz,

Moderne (akustisk)

→ peroddvar.no/**Kaada, John Erik***Musiker*

Kunstmusikk, Elektroakustisk

→ kaada.no/**Knudsen, Ulf***Musiker, Komponist*

Kunstmusikk, Opera/Musikkteater, Populærmusikk, Rock, Dance/Techno/House

→ www.notam.uio.no/nood/**Koch, Dagfinn***Komponist*

Kunstmusikk, Instrumental, Vokal,

Opera/Musikkteater, Samtidsmusikk

→ www.aviana.com**Kruse, Bjørn***Komponist*

Kunstmusikk, Instrumental, Vokal,

Opera/Musikkteater, Samtidsmusikk, Klassisk

→ www.nmh.no/~bkh/**Lerstad, Terje Bjørn***Musiker, Komponist*

Kunstmusikk, Instrumental, Opera/

Musikkteater, Tidlig musikk,

Elektroakustisk, Samtidsmusikk

→ kunst.no/lerstad**Lien, Helge***Musiker*

Populærmusikk, Pop, Jazz, Moderne

(akustisk), Jazz, Instrumental

→ www.helgelien.net**Lind, Idar***Tekstforfatter*

Populærmusikk, Vise, Rock, Pop

→ lind.no/

Lindborg, Per Magnus*Musiker*

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Elektroakustisk, Opera/
Musikkteater, Vokal, Instrumental
→www.notam.uio.no/~perli

Lotsberg, Geir Inge*Musiker, fiolinist*

Kunstmusikk, Klassisk
→www.afontibus.no

Løvdal, Geir*Musiker, Komponist,*

Samtidsmusikk, Kirkemusikk,
Kunstmusikk, Klassisk
→www.tuba.no/

Mellebye, Marius*Komponist, Musiker*

Populærmusikk, Ambient/New Age,
Dance/Techno/House, Film,
Instrumental
→www.mp3.com/earwax

Moberg, Kjell Engelsen*Komponist, Musiker*

Populærmusikk, Rock
→home.c2i.net/fresh/punishment/

Nordensten, Frank Tveor*Komponist, Musiker*

Kunstmusikk, Klassisk, Samtidsmusikk,
Opera/Musikkteater, Vokal, Instrumental
→www.audioattic.com/nordensten

Nordhagen, Knut*Musiker*

Populærmusikk, R&B/ Soul/ Blues
→www.nordhagen.org

Opsahl, Carl Petter*Musiker, Komponist*

Folkemusikk, Instrumental, World/Cross-
over, Jazz, Moderne (akustisk), Jazz,
Dixieland/New Orleans, Kirkemusikk
→www.carlpetter.com

Ore, Cecilie*Komponist*

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Elektroakustisk
→www.notam.uio.no/~cecilieo/test.html

Palko, Benedicte*Musiker*

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Klassisk, Instrumental
→www.benedictepalko.com

Reddy, Chris*Komponist, Musiker, Sanger, Tekstforfatter*

Populærmusikk, Rock
→www.faroutfishing.com

Rønning, Andreas*Komponist, Musiker, Tekstforfatter*

Populærmusikk, Ambient/New Age,
Dance/Techno/House, Rap, Instru-
mental, Kunstmusikk, Elektroakustisk
→www.sunjammer.net

Skjelbred, Bjørn Bolstad*Komponist, Musiker*

Populærmusikk, Pop, Rock, Jazz,
Moderne (akustisk), Kunstmusikk,
Samtidsmusikk, Elektroakustisk
→skjelbred.no

Skogly, Morten

Musiker, Komponist

Kunstmusikk, Instrumental, Vokal,
Elektroakustisk, Kunstmusikk,
Samtidsmusikk, Design
→ home.sol.no/~mskogly/

Solemdal, Finn

Musiker

Indiepop, Populærmusikk, Rock,
Alternativ rock
→ privat.ub.uib.no/bubfs/twigs.htm

Solvang, Arvid

Musiker

Populærmusikk, Country&Western,
Dance/Techno/House, Musikaler,
Pop, R&B/Soul/Blues, Rock, Vise
→ www.viagram.no/

Sparbo, Njål

Sanger

Kunstmusikk, Vokal
→ kunst.no/nsparbo

Stoa, Jørn Atle

Musiker, Komponist

Jazz, Jazzrock/Acid jazz/Funk/DJs,
Populærmusikk, Instrumental, Pop,
Musikaler
→ www.closetalker.no

Sunnarvik, Erling

Musiker

Kunstmusikk, Instrumental
→ www.erling.net

Sætre, Jon Helge

Musiker

Kunstmusikk, Samtidsmusikk
→ home.hio.no/~jonhese/

Vestrom, Kjell Ivar

Komponist, Musiker, Sanger

Populærmusikk, Country&Western,
Vokal
→ www.vestrom.com

Vik, Tormod Tvete

Komponist, Arrangør

Kunstmusikk, Opera/Musikkteater,
Samtidsmusikk
→ www.notam.uio.no/~tormodtv

Vinjar, Anders

Komponist

Kunstmusikk, Samtidsmusikk
→ www.notam.uio.no/~andersvi

Wallin, Rolf

Komponist

Kunstmusikk, Samtidsmusikk,
Elektroakustisk
→ www.notam.uio.no/~rolfwa/

Waring, Rob

Musiker, Komponist

Samtidsmusikk, Jazz
→ www.notam.uio.no/~rob

Winther, Terje

Komponist, Musiker

Kunstmusikk, Elektroakustisk,
Samtidsmusikk, Populærmusikk,
Ambient/New Age, Instrumental
→ www.notam.uio.no/~terjewi/

Zlatanou, Marilena

Sanger, Kordirigent

Kunstmusikk, Vokal, Opera/
Musikkteater, Tidlig musikk, Kirke-
musikk, Samtidsmusikk, Klassisk
→ home.no.net/zlatanou

Nettkunst

Festivaler og konferanser	92
Fora, postlister og nettverk	92
Institusjoner og sentre	92
Portaler, utstillinger og samlinger	93
Produksjon	93
Prosjekter	93
Tekst	97
Utdanning og kurs	98
<i>Nettkunstnere</i>	98

Nettkunstgalleriet	
1999-2001	100

Festivaler og konferanser

DAC

Digital Arts & Culture Conference. Konferanse om digital kunst og kultur. Arrangert i Bergen i 2000.
→ cmc.uib.no/dac/

Fora, postlister og nettverk

55

Postliste/forum med utgangspunkt i programvaren nato.0+55 for sanntidskontroll av lyd og video over nettet.
→ plot.bek.no/55/

E-kunst

Norskpråklig postliste for kunst, teknologi og medier.
→ kunst.no/e-kunst

i

En informasjonsliste fra Bergen senter for Elektronisk Kunst.
→ www.bek.no

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.
→ www3.nrk.no/kultur/

plOt

Postliste/forum for brukere og utviklere av plOt. plOt er en teknologi for sanntidsgenerering av lyd over Internett. plOt er utviklet av Bergen senter for Elektronisk Kunst.
→ www.bek.no/mailman/listinfo/plOt

Institusjoner og sentre

Atelier Nord

Medialab, produksjonsverksted og senter for elektronisk bildekunst i Oslo.
→ www.anart.no

Bergen senter for Elektronisk Kunst (BEK)

Retter seg mot bildekunstnere og komponister som har behov for ekstra utstyr og kompetanse innen elektroniske medier. Skal også initiere større fellesprosjekter.
→ www.bek.no

Kunstnett Norge

Sektornett i Kulturnett Norge. Portal til norsk kunst på nettet. Kunstnerregister og nettkunstgalleri. Tilbyr diverse gratistjenester for kunstaktører.
→ kunst.no

NoTAM

Produksjonssted med studioer og computerlaborer for lydbehandling og komposisjon. Kurs i computermusikk, signalbehandling og komposisjon.

→ www.notam02.no

Portaler, utstillinger og samlinger

Kunstnett Norge - Galleriet

Samling med nettkunstarbeider, vist gjennom nettgalleriet til Kunstnett Norge, fra juni 1999 og framover.

→ kunst.no/galleriet

.no/netart

7 norske nettkunstprosjekter kuratert av Kevin Foust. Produsert av Kunstnett Norge, 2000.

→ kunst.no/netart

Atelier Nord

Medialab, produksjonsverksted og senter for elektronisk bildekunst i Oslo, med presentasjon av tilknyttede kunstneres nettarbeider.

→ www.anart.no

Galleri Pluto

Visningssted for nettkunst - hos nettmagasinet artPlanet.

→ www.artplanet.org/html/pluto.html

Just What Is It That Makes The Internet So Different, So Appealing?

5 nettkunstarbeider presentert i prosjekttrommet på Galleri F-15 i 2000. Kuratert av Bjørn Bjarre.

→ www.gallerif15.no/jwiitmtisdsa/

n2art

Nordisk nettkunstutstilling. Initiert av de nordiske kulturnettene. Drives av NIFCA - Nordic Institute of Contemporary Art.

→ n2art.nu

Noemata.net

Noemata.net er et åpent nettverk for publisering av ideer og prosjekter på Internett.

→ noemata.net

Trafo

Et verktøy for skapende, unge mennesker til å utvikle egne idéer og prosjekter innenfor lyd, bilde, tekst, film, multimedia og scene. Nettgalleri.

→ www.trafo.no

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Prosjekter

Se også prosjekter presentert i Kunstnett Norges nettkunstgalleri, side 100.

bergen666

Internettkonsert med Masami Akita, Zbigniew Karkowski, John Hegre, Ronnie Sundin, Maja Solveig Kjelstrup Ratkje og Andreas Brandal. Fra Bergen senter for Elektronisk Kunst i 2000.

→ www.bek.no/bergen666/

CRisc

Site-spesific chat og titter-prosjekt, Atle Barcley 2000.

→ biomatic.org/crisc/

Daymaker 1.0

Reaktiv animasjon av Gisle Frøysland - fra 1997.

→ www.bek.no/~gif/daymkr/

Dead Celebrity Diaries

Døde kjendiser skriver dagbok fra Paradiset. Et Kate Pendry prosjekt.

→ www.zoolounge.com/deadcelebrity/

Dead Diana

Et Kate Pendry-prosjekt.

→ www.deaddiana.com

Drone

Robotinstallasjon styrt over nettet av Jens Laland, Bård Løftingsmo og Atle Barcley, fra 1999.

→ www.riksutstillinger.no/detox/cybernetes1/

Earthnet

Hyperfoto av Jenny-Marie Johnsen, 1998.

→ anart.no/~jennym/

Elk

Hypertekst/hyperfoto av Ellen Shotton, 1996.

→ www.anart.no/atel/proj/ellen/

En neger i gangen

Hyperfoto/hypertekst av Frank Teksum, 1995.

→ www.anart.no/atel/proj/neger/

Explosion

Hypertekst av Jeremy Welsh, fra 1996.

→ www.kit.ntnu.no/JW3/Texts/explosion.html

fadervaar.com

Fader Vår tilrettelagt for karaoke, fra 2000.

→ www.fadervaar.com/

Hot Wired Live Art

Workshop og net.performance av Motherboard på Bergen Senter for Elektronisk Kunst i 2000.

→ 158.37.56.10/hotwired/

Icons

Hyperfoto, Luke Bullock, 1997

→ www.anart.no/atel/proj/luke/

Id

Animasjon av Kenneth Korstad Langås, 1996.

→ www.anart.no/atel/proj/id.html

Id

Hyperfoto av Bjørn Wangen, fra 1998.

→ ctheory.concordia.ca/multimedia/dirt/id/page_1.html

Idoru

Net.performance av Motherboard og Michelle Teran, 1999-2000.

→ www.interlog.com/%7Emteran/idoru/

Index to a vanished archive

Hypertekst av Jermey Welsh.

→ www.kit.ntnu.no/JW3/Texts/archindex.html

Journey Through A Flat Landscape

Illustret hypertekst, Jeremy Welsh, 1998.

→ www.kit.ntnu.no/JW3/art/gal/galwal2.html

Lonely Hearts Club

Net.performance på Jazzid i 1999, i regi av Motherboard.

→ www.notam02.no/motherboard/lonelyhearts.html

m is for murder

hyperfoto/tekst av Tiril Schröder, 1998.

→ anart.no/%7Etiril/

M@ggies love Bytes

Online danseforestilling av Amanda Steggell, fra 1996.

→ www.notam02.no/~amandajs/

Malurt heter stjernen

Online bok av Olav Havnes.

→ www.orgdot.com/malurt/

Mimetic Dynamics

Computermusikk-installasjon produsert av Natasha Barrett og Øyvind Hammer i forbindelse med åpningen av Kulturnett Norge.

→ www.kunst.no/mimdyn/

Mirage

Nettkoblet installasjon av Motherboard fra 2000.

→ www.notam02.no/motherboard/mirage/

MountBlank

Nettverk/postliste for distribusjon av privat performance. Atle Barclay 1998.

→ biomatic.org/mountblank

mQGIBDh5REIRBADkPiVrzhL2qMkCQ91sh+FX6xEu8OUnw817/4mhR5N/ZfgNugwy

Overvåkingsprosjekt av Jørgen Larsson, 2000.

→ plot.bek.no/~jorgen/

Noemata.net

Noemata.net er et åpent nettverk for publisering av ideer og prosjekter på Internett.

→ noemata.net

nyTVerden

Prosjekt om identitet av Kristin Bergaust - fra 2000.

→ anart.no/%7Enytverden/

Origami Republika

Origami Republika er et åpent kunst- og kulturnettverk med diverse 'agenter' som står for opptredener, konserter, utstillinger, utgivelser og aksjoner i inn- og utland. Endel av virksomheten er nettbasert.

→ kunst.no/origami/

pLOt

Postliste/forum for brukere og utviklere av pLOt. pLOt er en teknologi for sanntidsgenerering av lyd over Internett. pLOt er utviklet av Bergen Senter for Elektronisk Kunst.

➔ www.bek.no/mailman/listinfo/pLOt

Pornolizer

Prosjekt fra juniks.org som pornofiserer de websider du måtte ønske.

➔ www.juniks.org/pornolize/

Print Me

Bjørn Wangen arbeider videre med kroppslighet på Internett i dette prosjektet fra 2000.

➔ w1.401.telia.com/~u40103890/PrintMe/PM/

Sement

Prosjekt av HC Gilje, Ellen Røed, Gisle Frøysland, Amanda Steggell og Per Platou til Høstutstillingen i Bergen i 2000.

➔ www.liveart.org/sement/

Sensorium

av Anne-Elise Pettersen Hundøy og Einar Hundøy, 1999

➔ anart.no/%7Esensor/

tel.art

50.000 norske mobiltelefonbrukere mottok musikk fra 10 unge norske kunstnere. Prosjektet ble initiert av Bjørnar Habbestad i 2000.

➔ www.telart.org

The Christmas calendar

Interaktiv julekalender produsert av Mosse Sjaastad, Anne Vuolab og Stine Modal i Noon.

➔ www.noon.no/christmas/christmas.html

The Extra Live Show

Dokumentasjon av net.performance med Amanda Steggell, Ulf Knudsen, Per Platou og SovietFunk - fra 2000.

➔ www.notam02.no/motherboard/liveshow.html

The Globe Village

Online installasjon, Gisle Frøysland 1998-2000.

➔ www.bek.no/~gif/globe/globe_frm.set.htm

The Hotwired Live Electronic

Resistance Network Art Party Plan En dags net.performance festival i regi av Motherboard og Michelle Teran, Momentum, Moss og Toronto, Canada 2000.

➔ www.notam02.no/motherboard/momentum/

The Stimulator

Hyperfoto/Form art av Garnet Hertz, 1997.

➔ www.anart.no/atel/proj/simulator/

Touch Sensitive

Hyperfoto/hypertekst av Anne Bang-Steinsvik, 1998.

➔ www.anart.no/%7Eabang/websens/

Triple Tower

Illustrert hypertext, Jeremy Welsh 1998.

→ www.kit.ntnu.no/JW3/art/gz-0.html

TUG

Nettbasert kunstprosjekt og forum om kunst og forskning.

→ www.tug.no

Underwear/Overwear

Illustrert hypertext av Hanne Kristoffersen, 1997.

→ www.anart.no/atel/proj/underwear/hanne1.html

veldig.politisk

Video og nettprosjekt med utgangspunkt i feiringen av Kulturbymuseet i Bergen 2000.

→ plot.bek.no/~veldig.politisk/

Vincent Lunges Institutt

Vincent Lunges Institutt består av bildekunstnere, forfattere, musikere, nettkunstnere. Nettsidene inneholder dokumentasjon og nettkunst.

→ www.institutors.org

Woodhead

Hyperfoto av Hilde Iren Knudsen, 1995.

→ www.anart.no/atel/proj/hilde/intro.html

World In A Box

Prosjekt av Hans G Meier. 20 engangskameraer i fri flyt rundt i verden. På nettsidene kan du følge hvert enkelt kamera.

→ www.smogdog.com/worldinabox

Tekst

En brukerguide til nettkunst

Av Anne Lise Wullum, 1999. En rapport under prosjektet "Internett i endring" ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

→ www.media.uio.no/internettiendring/publikasjoner/tekst/wullum/indeks.shtml

Hopp av før det er for sent

Ingwill M. Gjelsvik interjuer Rhizome redaktør Rachel Greene. Fra Detox 1999.

→ www.riksutstillinger.no/detox/info.asp?ID=5

Just What Is It That Makes The Internet So Different, So Appealing?

Kurators statement til utstillingen JWITMTISDSA i regi av Galleri F-15.

→ www.gallerif15.no/jwitmtisdsa/n_ersjon.html

Kunstnere fra Internett

Kurators statement. Denne utstillingen ved Galleri Asur i Oslo stilte ut objektversjoner av bildekunst tidligere kun publisert på Internett.

→ www.asur.no/utstilling.htm

Men er det litteratur?

Jill Walker om skjermtekster og hypertext, fra 2000.

→ cmc.uib.no/jill/txt/skjermttekster.html

Noen ord og typer

Sadie Plant for Detox 1999.

→ www.riksutstillinger.no/detox/info.asp?ID=9

On and Off the Maps: Lost in Cyberspace: and: Wasting Time on The WorldWide Web.

av Jeremy Welsh

→ www.kit.ntnu.no/JW3/texindex.html

Tripp trapp tresko i cyberspace

En hypertextuell anmeldelse av Juliet Ann Martins elektroniske dikt-syklus xxxooxxx. Av Jill Walker 1998.
→ www.vinduet.no/jillwalker/ooxxxooo/

Tvang og mottrekk: informasjonens våpenkappløp

av Douglas Rushkoff. Fra Detox 1999.
→ www.riksutstillinger.no/detox/info.asp?ID=11

Utdanning og kurs : Høyere utdanning

Kunstakademiet i Trondheim (KIT)

4-årig utdanning for bildekunstnere på vitenskapelig høyskolenivå. Særlig vekt på studier av kunst i nye medier.
→ www.kit.ntnu.no

Statens Kunstakademi i Oslo

Utdanning for bildekunstnere.
→ ska.khio.no

Utdanning og kurs : Kurs

Atelier Nord

Medialab, produksjonsverksted og senter for elektronisk bildekunst i Oslo.
→ www.anart.no

Bergen senter for Elektronisk Kunst (BEK)

Retter seg mot bildekunstnere og komponister som har behov for ekstra utstyr og kompetanse innen elektroniske medier. Skal foruten å bistå enkeltkunstnere også initiere større fellesprosjekter.
→ www.bek.no

Kunstnett Norge

Sektornett i Kulturnett Norge. Portal til norsk kunst på nettet. Kunstnerregister og nettkunstgalleri. Tilbyr diverse gratis tjenester for kunstaktører og nettkurs.
→ kunst.no/tjenester/kurs/

NoTAM

Produksjonssted med studioer og computerlaborer for lydbehandling og komposisjon. Arrangerer kurs i computermusikk, signalbehandling og komposisjon.
→ www.notam02.no

Nettkunstnere

Bang-Steinsvik, Anne

→ www.anart.no/~abang/

Barcley, Atle

→ biomatic.org

Bergaust, Kristin

→ anart.no/~kristin

Bergquist, Johan Urban

→ kunst.no/archive

Foust, Kevin Thomas

→ kunst.no/foust

Frøysland, Gisle

→ www.220hex.org

Gjelsvik, Ingwill

→ www.tug.nu

Gurholt, Crispin

→ www.katode.org/transparent

Hyndøy, Einar

→ www.anart.no/~sensor

Magnhildøen, Bjørn

→ noemata.net

Meyer, Henning

→ henningmeyer.com/

Platou, Per

→ www.notam.uio.no/motherboard

Røed, Ellen Johanne

→ chaos.wit.no/nelle

Sneltvedt, Sol

→ interlude.sidestream.org

Sørli, Stein

→ www.orgdot.com

Taranger, Ragnhild Margretha

→ www.student.uib.no/~stud4031

Wangen, Bjørn

→ w1.401.telia.com/~u40103890/

Welsh, Jeremy

→ www.kit.ntnu.no/resite/Sitesuch/sitbod.htm

Nettkunstgalleriet 1999-2001

Kunstnett Norge har et eget galleri for kunst som er laget spesielt for å vises på Internett. Ambisjonen er å presentere det mest interessante som skjer innenfor dette feltet her til lands. Hvert arbeid presenteres sammen med en introduserende tekst i form av intervju, artikkel eller omtale. Erik Hesby har vært ansvarlig for galleriprofil og utvalg siden oppstarten i 1999. Arbeider lansert i perioden 15/01 2000-18/07 2001 er støttet finansielt av Norsk Kulturråd.

→kunst.no/galleriet

01/12 2001

Joe Bru Vik

Web- og Flashdesigneren Joe Bru Vik, kjent for blant annet nettforumet *Sabre*, presenterer et svært personlig arbeid i grenselandet mellom fakta, design og kunst; en reise gjennom egen angst. Egne opplevelser kombineres med faglige, medisinske tilnærminger.

Arbeidet er lydsatt av Asbjørn Flø.

→kunst.no/joebrukvik

01/11 2001

Origami Republika:- et nettverk av kunstagerter

Origami Republika er et åpent kunst- og kulturnettverk. Siden starten i 1990 har ulike konstellasjoner og foreninger stått for et utall opptredener, konserter, utstillinger, utgivelser og aksjoner i inn- og utland. Etterhvert har virksomheten også blitt ført over på Internett.

→kunst.no/origamirepublica

01/09 2001

Atle Barclay: "tactical.virii"

Inspirert av krigskunst og rollespillet Cyberpunk, vil Atle Barclay med sitt verk "tactical.virii" utforske Internetts taktiske muligheter.

→kunst.no/tacticalvirii

18/07 2001

Amoebas "BoxGridWorld"

"BoxGridWorld" er et visuelt eksperiment i tre dimensjoner av Amoeba, alias Marius Watz. Java-eksperimentet kan beskrives som en interaktiv organisme, hvor brukeren kan bestemme ulike parametre som påvirker hvordan organismen vokser.

→kunst.no/boxgridworld

15/06 2001

Noemata.net

Noemata.net er tumleplass for obskure tanker, idéer og tjenester. Møt bl.a. snakkeroboten "Maria Futura Hel", velg blant 38,936,700 titler for abstrakt bildekunst, eller host opp et bidrag selv.

→kunst.no/noematatnet

01/05 2001

Paul Brand:

"Deconstruction - Reconstruction"

"Deconstruction - Reconstruction" er en tre minutter lang rytmisk, messende sekvens av skiftende bokstavkonstellasjoner og tale. Utviklet av Paul Brand og produsert av Brand i samarbeid med Dag Hensten Pettersen.

→ kunst.no/deconstruction

15/03 2001

Magnus Engstedt:

"The Real Brother"

Kunstneren Magnus Engstedt bodde fra 16. mars til 16. april i kjelleren i TV2s Huset. Overvåket av tre kameraer, omformet han de to rommene han hadde til disposisjon til en 'eksperimentell basecamp'. (Initiert av Kunstnett Norge, produsert av Kunstnett og TV2 Interaktiv.)

→ kunst.no/therealbrother

15/01 2001

Nood

Med utgangspunkt i lyder hentet fra nettet ga Per Platou og Ulf Knudsen - under navnet Nood - ut cd'en 'Hettylettynetty' i 1996.

Oppfølgeralbumet 'Shaped Like a Taco', som kom sommeren 2000, ble hedret med en 'uoffisiell' Spellemannspris.

→ kunst.no/nood

11/12 2000

Kevin Foust: "play.ground"

Play.ground er norsk bidrag til den nordiske nettkunstutstillingen n2art. Play.ground skaper et skjørt elektro-

nisk rom gjennom offentlig åpning av en brukerkonto hos hotbot.com.

→ kunst.no/playground

15/09 2000

Vincent Lunges Institutt

Vincent Lunges Instituttets nettsider inkluderer et titalls prosjekter som spenner fra simuleringer til politisk dokumentar, og fra komplekse ikke-lineære fortellinger til enkle miniatyrer.

→ kunst.no/vincentlunge

15/07 2000

Norsk Performance

Gjennom tekst, dokumentasjon og direkteoverføringer på Internettet presenteres norsk performance fra 1960 og fram til 2000. Nettsidene inneholder et arkiv over Internett-performance fra 2000. (Initiert og produsert av Kunstnett Norge i samarbeid med Geir Tore Holm og Søsja Jørgensen.)

→ kunst.no/norskperformance

14/05 2000

TUGcube

Nettprosjektet TUGcube har som målsetning å etablere et miljø for diskusjon og nettverksbygging blant folk som arbeider med kunst og forskning. TUGcube er en delta-gående prosess med bred invitasjon til kunstnere, forskere og interesserte til å bidra med kortere kommentarer, innlegg og prosjekter.

→ kunst.no/tug

15/03 2000

"9 lokaliteter" - Internasjonal nettkunst

9 norske nettkunstaktører presenterer hvert sitt utenlandske nettkunststed. (Initiert av Kunstnett Norge)

→kunst.no/9lokaliteter

15/01 2000

Hilde Iren Dølheim og Atle Barclay: "nn6"

Tekster om seksualitet presenteres i områder på nettleseren som vanligvis blir brukt rent teknisk.

→kunst.no/nn6

15/12 2000

Henrik der Minassian: "Random Time and Memory Projection Machine"

Hvite tall mot sort bakgrunn som ruller hurtig og stanser med jevne mellomrom for å angi et tidspunkt. Ved hjelp av en 'generator' velges tilfeldige tidspunkter fra 31/12 1999 og bakover, presist angitt i år, måneder, dager, minutter og sekunder. Utgangspunktet var en poetisk ambisjon om å samle hele tidsbegrepet i ett kunstverk.

→kunst.no/rtmpm

15/11 1999

Tor Åge Bringsværd/Marius Watz - "Faen. Nå har de senket takhøyden igjen. Må huske å kjøpe nye knebeskyttere"

Tor Åge Bringsværd skrev oppslagsnovellen 'Faen...' på et pensjonat i Wien sommeren 1969. Bakgrunnen for denne tidlige hyperteksten var en lek med saks, lim og papirbiter.

Kunstnett inviterte designeren Marius Watz til å lage sin versjon av teksten. (Initiert av Kunstnett Norge)

→kunst.no/faen

15/10 1999

Sol Sneltevdt - "Interlude"

"Interlude" består av bilder fra havet, værmeldinger og tekstbrokker med poetisk og filosofisk tilsnitt.

→kunst.no/interlude

15/09 1999

Johan Urban Bergquist: "The Archive II, Teleology"

"The Archive" fungerer som et kuriosakabinett. I utgangspunktet separate emner muteres og kryssbefruktes.

→kunst.no/archive

15/08 1999

Jeremy Welsh: "Sites such as these"

En samling gamle postkort gir en virtuell reise gjennom en tapt visjon om Amerika. Publikums respons skaper en ny geografi.

→kunst.no/sites

15/07 1999

Hanne Friis: "Anima"

Hanne Friis har tidligere arbeidet mest med håndfaste, organiske skulpturer. "Anima" er hennes første arbeid for nettet.

→kunst.no/anima

16/06 1999

Atle Barclay: "Whitemail 2.0"

"Whitemail" er både et kunstverk og et program som du kan bruke til å sende anonym e-post med.

→kunst.no/whitemail

Teater

Festivaler, forestillinger og spel	103
Fora og medier	104
Forbund, foreninger og organisasjoner	104
Informasjon og samlinger	105
Museer	105
Nettportaler	105
Produksjon	106
Radio- og fjernsynsteater	106
Rollespill	106
Teatergrupper	106
Teatre	109
Utdanning	111
<i>Teaterkunstnere</i>	112

Teaternett

Portal til norsk teater på nettet. Nyheter, skuespillerpresentasjoner og lenker.

→ www.teaternett.no

Festivaler, forestillinger og spel

Det brinner en Eld - Rørosspelet

Et utendørs historisk musikkspill fra 1718. Ble første gang satt opp på Røros i 1980. Lokale skuespillere.

→ detbrinnereneld.no

Gulatinget & Håkonarspelet

Utendørsspel i Flolid ved Eivindvik i Gulen. Lokale aktører og statister.

→ www.jensbua.no/Gulatinget/

Herøyspelet - Kongens ring

Utendørsspel med handling fra vikingtiden.

→ www.heroysspelet.no

Håkonarspelet på Seim

Har blitt spilt hvert år siden 1997. Profesjonelle musikere og skuespillere spiller sammen med lokale amatører.

→ www.lindas.kommune.no/om_kommunen/hakonshg/hakonsha.htm

Losnaspelet

Årlig utendørspill i Losna, Sogn og Fjordane.

→ www.losnaspelet.com

Olavsdagene i Sarpsborg

Årlig kulturfestival til ære for grunnleggeren Olav Haraldsson med blant annet utstillinger, konserter og teaterforestillinger.

→ www.olavsdagene.no

Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival (PIT)

Årlig teaterfestival. Norske og internasjonale artister med forestillinger for barn, ungdom og voksne.

→ www.grenlandfriteater.com/pit/festival2001/

På sverdeggja - Drageidspelet

Blir framført på Drageidet på Stad (Selje kommune). Spillet ble skrevet til og hadde premiere i samband med 1000-årsjubileet i 1997. Alle medvirkende er lokale amatører.

→ www.sjaastad.no/drageid/

Strandaspelet

Sogndalstrand (Stranda), er rammen rundt et historisk spel. Spelet, som er et familiespill/musikal, fremføres i et gammelt steinbrudd. Profesjonelle og lokale aktører.

→strandaspel.no

Volapük

Volapük Litteratur- og kulturforum er en ikke-kommersiell, upolitisk og idealistisk stiftelse, som arrangerer festivaler innen teater, litteratur og musikk.

→www.pluto.no/doogie/volapuk/

Fora og medier

3t

Tidsskrift for scenekunst og teori. Inneholder også diskusjonsforum.

→www.trete.no

Aftenpostens teaterguide

Oversikt over pågående forestillinger. Samt database over teater-, opera-, ballett-, danse- og revyansmeldelser siden 1/1-98.

→www.aftenposten.no/kul_und/teater/

Irismagasin

Guide til multikulturelle aktiviteter i Skandinavia. Privat initiativ.

→www.irismagasinet.net

Kulturspeilet

Kulturkanalen Plutos oversikt over kunst- og kulturbegivenheter.

→www.pluto.no/KulturSpeilet/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→www3.nrk.no/kultur/

NRK Scenekunst

Nyheter og programinformasjon.

→www3.nrk.no/magasinet/kultur/scenekunst/

Forbund, foreninger og organisasjoner

Norsk Amatørteaterforbund (Natf)

Nyheter og annen informasjon fra amatørteatersektoren.

→www.natf.no/

Norsk amatørteaterråd (NAT)

Paraplyorganisasjon for 15 amatørteaterorganisasjoner i Norge.

→www.teater.no

Norsk Sceneinstruktørforening (Nscf)

Organisasjon for sceneinstruktører.

→www.nscf.no

Norsk Skuespillerforbund (NSF)

Fagorganisasjon for profesjonelle skuespillere.

→www.skuespillerforbund.no

Norske Dramatikeres Forbund (NDF)

Organisasjon for norske dramatikere.

→www.boknett.no/ndf/

Norske Scenografer (Nsc)

Landsomfattende, faglig sammenlutning av scenografer, kostymedesignere og designere for figurteater.

→ www.scenograf.no

Scenekunst.no

Nettsiden til Danse- og Teatersentrum, interesseorganisasjon og kompetanse- og informasjonssenter for fri, profesjonell scenekunst i Norge. Oversikt over forestillinger i Scenekunstbruket.

→ www.scenekunst.no

Informasjon og samlinger

Det skjer i Oslo

Informasjonsside om diverse kunst- og kulturbegivenheter i Oslo.

→ detskjerioslo.no

Dramas

Serviceorgan for amatørteatergrupper i Norge. Har en database over dramatikker, og de låner ut leseeksemplarer.

→ www.teater.no/dramas

Du store verden! - Programoversikt

Oversikt over flerkulturelle arrangementer i Norge. Samarbeidsnettverk for aktører innenfor kulturformidling mellom Sør og Nord og innenfor dagens flerkulturelle norske samfunn.

→ www.du-store-verden.no

Samteater

Samkatalog over norske teaterforestillinger. Eldste registrerte forestilling er i 1876. Du kan søke på teatre, premiere-datoer, titler, originaltitler, forfattere,

oversettere, bearbeidere, komponister, iscenesettere, scenografer, koreografer.

→ www.nb.no/baser/samteater/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Museer

Teatermuseet i Oslo

Lokalmuseum for Oslos teaterhistorie.

→ home.online.no/~teaterm/

Nettportaler

Teaternett

Portal til norsk teater på nettet.

Nyheter, skuespillerpresentasjoner og diverse lenker.

→ www.teaternett.no

Laiv

Norges offisielle Laiv-portal. "Laiv" er improvisasjonsteater som søker å levendegjøre et fantasisamfunn over en kortere periode.

→ www.laiv.org

Scenekunst.no

Nettsiden til Danse- og Teatersentrum, interesseorganisasjon og kompetanse- og informasjonssenter for fri, profesjonell scenekunst i Norge. Oversikt over forestillinger i Scenekunstbruket.

→ www.scenekunst.no

Standup Norge

Portal til Standup-komedie.
Artistoversikt, klubbsteder m.m.

→ www.standup.no

Produksjon

Casting.no

Bergensfirma med database over skuespillere, amatørskuespillere, dansere m.m.

→ www.casting.no

Markedet for Scenekunst i Sandefjord

En nasjonal arena for profesjonell scenekunst for barn og unge.

→ www.sandefjord.kommune.no/markedet/

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Et av statens viktigste virkemidler for å støtte et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Radio- og fjernsynsteater

NRK - Åpen post

Underholdningsprogram på NRK, med sketsjer og satire. Ledet av Bård Tufte Johansen og Harald Eia.

→ www3.nrk.no/magasin/underholdning/programmer/apen_post/

NRK Kultur

Nyheter og programinformasjon. Lenker til alle kunst- og kulturprogrammer på NRK radio og tv.

→ www3.nrk.no/kultur/

NRK Radioteatret

Nyheter og programinformasjon

→ www3.nrk.no/magasin/radioteatret/

TV2 - Hotel Cæsar

Om fjernsyns-serien.

→ www.tv2.no/caesar/

Rollespill

Laiv

Norges offisielle Laiv-portal. "Laiv" er improvisasjonsteater som søker å levendegjøre et fantasisamfunn over en kortere periode.

→ www.laiv.org

Teatergrupper

!bang

Uavhengig profesjonell teatergruppe stiftet 1997 av skuespiller Trine Amahlie Wiggen og instruktør Anne Regine Klovholt.

→ www.pogostick.net/~annek/

Baktruppen

Kunstner-, performance- og teatergruppe.

→ www.baktruppen.org

D:koder

Tidligere Urban Blue. Blanding av musikk og teater. Etablert i 1998.

→ www.urbanblue.no

De Utvalgte

En fri scenisk gruppe stiftet i 1993. Arbeider i grenselandet mellom konserter, teater, film og performance.

→ www.deutvalgte.no

Dukkenikkerne

Figurteater med base i Bergen. Grunnlagt i 1985. Kombinerer dukker, masker og levende skuespillere

→ www.dukkenikkerne.no/default3.htm

DukkeSpilleriet

En fri profesjonell figurteatergruppe med base på Vestnes i Møre og Romsdal.

→ home.no.net/dukk/index_html.htm

Dukkoppteatret

Et figurteater med produksjonslokaler i Oslo. Teatret turnerer i hele landet.

→ home.online.no/~brits/

Grenland Friteater

Holder til på Friteatret i Porsgrunn. Spiller forestillinger, arrangerer gjestespill, organiserer kurs, festivaler og konferanser. Egen satsning på barn gjennom Fantasifabrikken.

→ www.grenlandfriteater.com

Hollow Creature

Etablert i Oslo i 1998 av Kirsti Ladegård og Gerd Christiansen. Tverrkunstnerisk uttrykk med akse i teaterdukken som objekt og plastisk skuespiller.

→ www.hollowcreature.com

Kjærlighetens Slaver

Fri teatergruppe, etablert i 1993. Primus motor er skuespilleren Rune Temte.

→ home.online.no/~kjslaver/

Klomadu teater

Turneteater med base på Hamar. Startet i 1982.

→ www.klomadu.no

Kompaniet Panterbiffene

Stiftet i 1992. Forestillinger vist på nattklubber, museer, teatre og festivaler i inn- og utland.

→ chaos.wit.no/nelle/biff/

Opera Omnia

Musikk og teatergruppe, etablert i 1987. Fokuserer spesielt på forestillinger for og med barn og unge.

→ kunst.no/operaomnia/

Oslo Prosjekt-Teater

OPT har siden januar 2000 jobbet som et uavhengig teaterkompani. Tilbyr workshops og audition-verksted for unge skuespillere og teaterskolesøkere.

→ www.osloprosjektteater.com/

Petrusjka Teater

Profesjonelt fri- og figurteater grunnlagt i 1978. Lokalisert i Trondheim.

→ home.online.no/~eiriklie/Petrusjka.html

Påtryneteatret

Påtryneteatret AS (PTT) holder til i Tromsø, og har eksistert siden 1988. Produserer og fremfører egne forestillinger.

→ www.paatryne.no

Sportsteatret

Teatergruppe med tilholdssted i Oslo. Spiller improvisert konkurranseteater.
→sportsteatret.com

Studium Actoris

Teatergruppe som holder til på St.Croix-huset i Fredrikstad. Baserer sin virksomhet på produksjon av forestillinger, pedagogikk og utforskning av skuespillerfaget.
→www.studiumactoris.no

Teater Dybbuk

Skuespillerinnen Bente Kahan etablerte Teater Dybbuk i 1990, med det formål å formidle jødisk-europeisk kultur og historie gjennom musikk og drama.
→www.bentekahan.no

Teater Fusentast

En figurteatergruppe etablert i 1986, med tilholdssted i Trondheim.
→www.fusentast.no

Teater Sirius

En fri teatergruppe som turnerer med skoleforestillinger rettet mot ungdom.
→home.online.no/~srevholt/sirius/

TeaterE

Teatergruppe i Vestfold.
→www.engra.no/teatere

TeaterNOR

En fri teatergruppe, etablert i 1990 under navnet Lofoten Teater.
→home.online.no/~teaterno/

Tema Teater

Drevet av komponist og musiker Gunnar Jess og skuespiller Gro Ann Uthaug.
→www.temateater.no

TESTO - The English Speaking Theatre

Etablert i Oslo i 1996. Frigruppen produserer hovedsaklig forestillinger for norske elever.
→hjem.sol.no/testo-no/?noframe

The Oslo Players

Engelskspråklig amatørteatergruppe, tilknyttet Universitetet i Oslo.
→home.online.no/~elvedal/TOP/

Totalteatret

Lokalisert i Tromsø, etablert i 1983. Skaper samtidsteater hvor humor ofte preger forestillingene. Arbeider mest med nyskrevet dramatikk.
→www.totalteatret.com

Transiteatret

Bergensbasert friensemble. Jobber ut ifra en idé om at syntesen musikk og scenespråk utgjør en helhet ut over summen av delene.
→transiteatret.tripod.com

Turnékompaniet

En frigruppe etablert i 1988, med målsettingen å yte et profesjonelt teatertilbud til barn og unge i Hedmark og Oppland. Gruppen underviser også i scenekamp.
→www.teaternett.no/turnekompaniet/

Verdensteatret

Består av aktører fra ulike kunstfelt som utfører sceneproduksjoner og andre relaterte prosjekter.

→ www.pluto.no/doogie/verdensteatret/

Viktoria Barneteater

Holder til i Viktoria Teaterhus i sentrum av Narvik.

→ www.viktorateater.com

Teatre

ABC-Teatret

Privat Oslobasert revyteater.

→ www.abc-teatret.no

Agder Teater

Regionsteater med base i Kristiansand og turneplikt i Agder-fylkene. Arrangerer figurteaterfestival.

→ www.agderteater.no

Beaivas Teater

Samisk teater med engelske nettsider.

→ www.beaivvas.com

BIT Teatergarasjen

Produserer og presenterer norsk og internasjonal scenekunst innen samtidens uttrykk. Det vektlegges særlig prosjekter som stimulerer til internasjonalt samarbeid så vel som samarbeid på tvers av kunstneriske uttrykk.

→ www.bit-teatergarasjen.no

Black Box Teater

Startet i 1985 og lokalisert på Aker Brygge i Oslo. To scener som viser eksperimentell scenekunst. Huser

nasjonale og internasjonale gjestespill.

→ www.blackbox.no

Carte Blanche (NCB)

Formidler kunst og kunstnere som arbeider med dans og bevegelse i uttrykk og form. Egen scene i Bergen - Danseteatret - for egne produksjoner og gjestespill fra inn- og utland.

→ www.ncb.no

Chat Noir

Revy- og showscene i sentrum av Oslo.

→ www.chatnoir.no

Den Nationale Scene

Regionsteater lokalisert i Bergen.

→ www.den-nationale-scene.no

Den Norske Opera

Arena for musikkdramatikk og dansekunst. Lokalisert i Oslo.

→ www.operaen.no

Det Norske Teatret

12-15 egenproduksjoner årlig og ulike gjestespill. Lokalisert i Oslo.

→ www.pluto.no/detnorsketeatret/

Det Norske Tegnspråkteater

Teater for døve på tegnspråk. Etablert i 1999, med lokaler på Ål i Hallingdal.

→ www.norges-doveforbund.no/Teater/

Det Åpne Teater

Oslobasert teater som har som formål å utvikle ny dramatikk og bidra til faglig heving blant dramatikerne. Tre spillelokaler. Arrangerer kurs, seminarer og debatter omkring dramaturgi og dramatikk.

→ www.detapneteater.no

Drammens Teater

Informasjon, program, historikk m.m.

➔ www.drammensteater.no

Grenland Friteater

Holder til på Friteatret i Porsgrunn. Spiller forestillinger, arrangerer gjestespill, organiserer kurs, festivaler og konferanser. Egen satsning på barn gjennom Fantasifabrikken.

➔ www.grenlandfriteater.com

Haugesund Teater

Regionteater for Haugalandet.

➔ www.haugesund-teater.no

Hedmark Teater

Opprettet i 1987. Arbeider med profesjonelle og amatører.

➔ www.hedmarkteater.no

Hordaland Teater

Et turneteater for publikum i Hordaland. Teatret turnerer både med Kulturbåten Innvik og med buss.

➔ www.hordaland-teater.no

Hålogaland Teater

Regionsteater for Norges to nordligste fylker, Troms og Finnmark, med Tromsø som base og hele landsdelen som spilledistrikt. Teatret ble etablert i 1971 som landsdelens første profesjonelle teater.

➔ www.ht-tr.no

Nationaltheatret

Fire scener: hovedscenen, Amfiscenen, Torshovteatret og Malersalen. I Oslo.

➔ www.nationaltheatret.no

Nordic Black Theatre (NBT)

Kosmopolitisk teaterscene i Oslo. Driver treårig teaterskole for ungdom med flerkulturell bakgrunn som ønsker å utdanne seg til profesjonelle skuespillere.

➔ nordicblacktheatre.no

Nordland Teater

Lokalisert i Mo i Rana.

➔ www.nordlandteater.no

Opera Vest

Musikkteater med tilholdssted i Bergen. Har som formål å sette opp moderne musikkteater på Vestlandet.

➔ www.operavest.no

Operaen i Kristiansund

Arena for musikkdramatikk og dansekunst.

➔ www.oik.no

Oslo Nye Teater

Tre scener: Hovedscenen, Centralteatret og Cafésenen/Dukketeatret.

➔ www.oslonye.no

Oslo opera net

OON er en overbygning for Foreningen Opera Oslo(OO) og Stiftelsen Oslo OperaCompagnie (OOC). Produserer og setter opp kammeroperaer.

➔ www.osloopera.net

Riksteatret

Riksteatret setter opp forestillinger over hele Norge.

➔ www.riksteatret.no

Rogaland Teater

Regionsteater etablert i Stavanger i 1947.

→ www.rogaland-teater.no

Sogn og Fjordane Teater

Regionsteater stiftet 1977.
Lokalisert i Førde.

→ www.softeater.no

Teater Ibsen

Regionsteater for Telemark og Vestfold, lokalisert i Skien. Opprettet i 1975 under navnet Telemark Teater. Driver utstrakt turnévirkosomhet i regionen.

→ www.teateribsen.no

Teaterhuset Avant Garden

Trondheim og Midt-Norges hovedscene for turnerende scenekunst.

→ www.avantgarden.no

Teatret Vårt

Regionsteateret for Møre og Romsdal, startet i 1972 og lokalisert i Molde. Har egen amatørteateravdeling.

→ www.teatretvart.no

Thalia Teater

Et privat foretagende som driver Storsalen i Chateau Neuf i Oslo.

→ www.thalia.no/show.phtml

Trøndelag Teater

Forestillinger på fem scener: Hovedscenen, Studioscenen, Teaterkjelleren, Gamle scene og Theatercaféen. Lokalisert i Trondheim.

→ www.trondelag-teater.no/

Utdanning : Annen utdanning

Nordic Black Theatre (NBT)

Kosmopolitisk teaterscene i Oslo. Driver treårig teaterskole for ungdom med flerkulturell bakgrunn som ønsker å utdanne seg til profesjonelle skuespillere.

→ nordicblacktheatre.no

Oslo Prosjekt-Teater

OPT har siden januar 2000 jobbet som et uavhengig teaterkompani. Tilbyr workshops og audition-verksted for unge skuespillere og teaterskolesøkere.

→ www.osloprosjektteater.com

Utdanning : Kunsthøgskoler

Akademi for figurteater

Treårig utdanning i Fredrikstad. Del av Høgskolen i Østfold.

→ odin.hiof.no/figurteater/

Nordisk institutt for scene og studio

2-årig skuespiller- og musikerutdanninger, med vekt på populærmusikk, og utdanninger i lydteknikk, film og tv, samt lys og scene. Holder også kortkurs.

→ www.niss.no

Statens Teaterhøgskole

Treårig skuespiller- og instruktørutdanning. Avdeling under Kunsthøgskolen i Oslo.

→ www.shks.no/sth/

Teaterkunstnere

Arnevåg, Nic G. V.

Instruktør/Regissør, Skuespiller, Produsent

Teater, Frie grupper, Film

→ cv.arnevaag.com

Bjørn, Stein

Skuespiller

Teater, Frie grupper

→ www.totalteatret.com

Elvestad, Stein

Skuespiller, Manusforfatter

Teater, Frie grupper

→ [msnhomepages.talkcity.com/
StudioRow/steinelv/](http://msnhomepages.talkcity.com/StudioRow/steinelv/)

Gilje, HC

Scenograf, Video, Lysdesign

Teater, Frie grupper, Dans

→ www.nervousvision.com

Gundersen, Svein

Skuespiller, Instruktør/Regissør

Revy, Teater, Frie grupper, Dukketeater

→ [www.hihm.no/drama/
svein_gundersen.htm](http://www.hihm.no/drama/svein_gundersen.htm)

Høie, Karen

Skuespiller, Tekstutvikling

Teater, Frie grupper, Dukketeater

→ www.klomadu.no

Jensen, Sten

Kostymedesigner, Scenograf,

Utstillingsformgiver

Teater, Frie grupper, Opera, Musikal,

Dukketeater, Revy

→ kunst.no/sten

Ladegaard, Kirsti

Dukkespiller og produsent

Teater, frie grupper

→ www.hollowcreature.com

Lie, Birgitte

Scenograf

Revy, Opera, Musikal, Teater, Frie grupper

→ kunst.no/birgitteli

Nyquist, Kathrine

Kostymedesigner, Scenograf

Teater, frie grupper, Teater

→ kunst.no/nyquist

Roar, Per

Instruktør/Regissør

Teater, frie grupper

→ www.kunst.no/skuttihagestolen

Uthaug, Gro Ann

Skuespiller, Instruktør/Regissør

Teater, Frie grupper, Musikal

→ home.sol.no/~gjess/

Wærenskjold, Stian

Lysdesigner

Teater, Frie grupper, Musikal, Rock/Pop-turneer

→ www.northlight.no

Tegneserier

Festivaler	113
Fora og postlister	113
Forlag	113
Informasjon	114
Magasiner og serier	114
Nettportaler	114
Organisasjoner og foreninger	114
Produksjon	115
Utdanning og kurs	115
<i>Tegneserieskapere</i>	115

Tegn

Nettversjonen av kulturtidsskriftet om og med tegneserier. Inneholder diverse tegneserieryheter og -stoff fra inn- og utland, tegneseriekurs og diskusjonsforum.

→ www.tegn.no

Festivaler

Raptus tegneseriefestival

Årlig festival i Bergen. Ble første gang arrangert i 1996.

→ www.raptus.no

Fora og postlister

Fredrikstad Tegneserieforum

Lokalforening av Norsk Tegneserieforum. Med artikler, galleri og lenker.

→ www.tegneserieforum.com

tegnserier.org

Ressursside for tegneserieinteresserte.

→ www.tegneserier.org

Torbjørns tegneserieguide

Oversikt over norske og utenlandske tegneserier. Redigert av Torbjørn Selven.

→ www.stud.ntnu.no/~torbjose/tegn

Forlag

Bladkompaniet - serier

Presentasjon av tegneserieskapere og serier som gis ut på forlaget.

→ www.bladkompaniet.no/serie/

JB Forlag

Utgir James Bond-magasinet.

Startet 1999.

→ www.jamesbond.no

Jippi Forlag

Osloforlag for alternative norske serier, som Forresten, finnfinnfinn og Mjau mjau.

→ www.jippicomics.com

No Comprendo Press

Forlag for alternative norske serier. Gir blant annet ut Fidus og hefter av Christoffer Nielsen.

→ www.nocomprendopress.com

Notem forlag og antikvariat

Opptrykk av gamle serier, blant annet Nils og Blåmann og Brumle.

→ www.notem.no

Pokus Forlag

Gir ut undergrunnsmagasiner av unge norske tegnere. Lokalisert i Tromsø.

→ www.pokus.net

Informasjon

SerieFokus

Elektronisk oppslagsverk over norske tegneserier, både historiske og samtidige.

→ www.seriefokus.no

Tegneserier som hobby

Informasjon for tegneseriesamlere.

→ home.c2i.net/mdavidse/

Utenriksdepartementet - Norsk kultur i utlandet

Oversikt over norske kunstarrangementer i utlandet, samt støtte tildelt diverse kunstprosjekter i utlandet.

→ odin.dep.no/ud/norsk/kultur/

Magasiner og serier

Donald Duck&Co

De offisielle norske Donald Duck-sidene. Utgis av Egmont Serieforlaget.

→ www.disney.no/DonaldDuck/

Lykkeland

Seriestriper om vennegjeng i urbant miljø. Av Trygve Høiseth.

→ home.online.no/~thoiseth/lykkeland/stripene.html

Pappa og Pestus

Offisiell side. Serie laget av Arild Midthun, Terje Nordberg og Eirik Ildahl.

→ home.online.no/~teno/pappa.htm

Psykose

Gateavisas tegneseriebilag, som kommer ut med (u)jevne mellomrom.

→ pluto.no/doogie/ga/blekka/tegnextra

Smørbukk

Uoffisiell side om den nynorske tegneserieantihelten Smørbukk.

→ home.online.no/~trygveda/

Tigerns web - Tommy og tigern

Uoffisiell fanside for Tommy og Tigern.

→ www.tigernsweb.no

To trøtte typer tv spesial

Animert tv-versjon av Christopher Nielsens tegneserie-antihelter.

→ totrottetyper.nrk.no

Nettportaler

SerieFokus

Et elektronisk oppslagsverk over norske tegneserier, både historiske og samtidige.

→ www.seriefokus.no

Tegn : det norske kulturtidsskriftet om og med tegneserier

Nettversjonen av papirmagasinet med samme navn. Inneholder diverse tegneserieryheter og -stoff fra inn- og utland.

→ www.tegn.no

Torbjørns tegneserieguide

Torbjørn Selvens oversikt over norske og utenlandske tegneserier.

→ www.stud.ntnu.no/~torbjose/tegn

Organisasjoner og foreninger

Fredrikstad Tegneserieforum

Lokalforening av Norsk Tegneserieforum. Med artikler, galleri og lenker.

→ www.tegneserieforum.com

Grafill - organisasjon for visuell kommunikasjon

Partipolitisk nøytral forening for faglige, økonomiske, juridiske og sosiale interesser.

→ www.grafill.no

Produksjon : Stipender

Statens stipend for kunstnere

Stipendene skal gi skapende og utøvende kunstnere mulighet til å være kunstnerisk aktive, og et særskilt stipend skal hjelpe unge kunstnere til å komme igang med sin kunstneriske løpebane.

→ kunstnerstipend.ravn.no

Utdanning og kurs

Karl Bjølseths seriekurs

Tegneseriekurs på nettet.

→ www.tegn.no/?id=del1&kat=karl

Statens Håndverks- og Kunstindustriskole (SHKS)

En avdeling av Kunsthøgskolen i Oslo.

→ www.khio.no/shks/

Tegneserieskapere

Fiske, Lars

Tegner, Manus, Illustratør

Seriealbum

→ www.fiske.no

Haugeland, Ronny

Tegner, Manus, Fargelegger, Illustratør

Seriealbum, Striper, Vitsetegninger

→ geocities.com/SoHo/Square/1759/

Kjølberg, Kristoffer

Manus, Tegner

Striper, Seriealbum, Utgiver

→ www.dongery.com

Kolstad, Harald

Fargelegger, Manus, Tegner

→ www.kolorado.net

Kreutz, Johnny

Tegner, Manus, Fargelegger

Seriealbum, Web-design

→ home.online.no/~jkreutz/

Lien, Torbjørn

Tegner, Manus

Striper

→ www.stud.ntnu.no/~tlien/

Sagåsen, Øyvind

Manus, Tegner

Striper, CD-ROM produksjon

→ www.norskseriebyraa.no

Styve, Jens K

Tegner, Manus, Fargelegger

Seriealbum, Striper

→ www.jetfly.com/

Søbstad, Roy

Manus, Tegner

Seriealbum

→ home.no.net/rsobstad/

TEKSTER

- Kevin Foust
118 **Nettet som medium og sosialt fenomen**
Om ulike aspekter ved nettet, knyttet an til noen implikasjoner for kunst i nettverk.
- Kevin Foust
123 **Et sveip gjennom nettkunsten**
Et kort sveip gjennom nettkunstens historie og utvikling.
- Tore Ferner
126 **Er åpenhet en trussel mot den etablerte kunstverdenen?**
Nettkunstnere utvidet hackernes åpne og frie utveksling av ideer, samarbeid og lekne eksperimentering til den kunstnerisk prosessen selv. Med begreper som ren kommunikasjon og utopisk plagiarisme har de på nytt forsøkt å utfordre den etablerte kunstverdenens institusjoner og normer.
- Bjørn Magnhildøen / Noemata.net
142 **Noemata.net: patafysisk kontekstkunst**
Noemata.nets initiativtager og primus motor intervjuer seg selv. Noemata betegner han som 'et åpent nettverk for publisering av kulturrelaterte ting', og kunst sammenligner han med et trylleord som 'simsalabim'.
- Dag Hensten Pettersen
152 **Design som nettkunst: produksjon, distribusjon og resepsjon**
Flere etablerte kunstinstitusjoner har fattet interesse for nye typer kreative uttrykk på Internett, skapt av designere og programmere uten noen direkte tilknytning til den etablerte kunstverden eller nettkunstmiljøene.
- Atle Barclay
160 **Nettkunsten og museet: uforenlige operativsystemer?**
Trenger nettkunsten museet? Det har allerede vokst fram instanser på nettet som tar museets plass. En tilpasning til museet kan virke uheldig konserverende.

Nettet som medium og sosialt fenomen

Kevin Foust tar for seg ulike aspekter ved nettet, og knytter an til noen implikasjoner for kunst i nettverk.

Det er ikke uvanlig å referere til internett som ett medium. Det er en praktisk og forenklingende begrepsfestelse av noe svært mange etter hvert er like fortrolige med og avhengige av som fjernsyn, radio, papir, brev, aviser, Cder. Men som regel er det mer presist å snakke om et mer avgrenset sett av 'undermedier' som benytter seg av nettverket til transport, som tolkes av forskjellig programvare hos brukeren, til forskjellige typer av digital informasjon. For de aller fleste brukerne er 'nettet' WWW / FTP og E-post. i tillegg kommer programvare og protokoller som *Usenet(News)*, *Telnet*, *MUD*, *MOO*, *IRC*, *ICQ*.

På 'webben' treffer vi gjerne på flere forskjellige innholdstyper; *html*, *gif*, *jpg*, *png*, *wav*, *RealAudio*, *Shockwave*, *Flash*; frittstående digitale 'objekter' som i browseren knyttes sammen til ett integrert skjermbilde. Det vi ser i browseren framstår ved nærmere ettersyn som et konglomerat, det er støpt sammen av mindre deler til et midlertidig hele. Ta bort en bit, og uttrykket er et annet. Også andre programmer vi bruker til å navigere, til å finne og ordne informasjon, som epostlesere, telnet, IRC-programmer, kan kategoriseres sammen med browsere; de omsetter digitalt 'råmateriale' til visuelle og/eller lydlike bilder. Browseren, som finnes i flere forskjellige former, er slik sett en nødvendig organisator.

Ett web-basert nettkunstverk som setter søkelyset på Web-browserens organiserende funksjon er "The Shredder" [1] av Mark Napier. Ett annet er "I/O/D 4: The Webstalker" [2], et nedlastbart program produsert av Simon Pope, Colin Green og Matthew Fuller. Fra utgangspunkter som synes å ha vært ganske like, browseren som filtrerende og organiserende instans mellom produsenter og mottakere, har disse arbeidene blitt både visuelt og konseptuelt distinkte. Mens "The Shredder" fokuserer mest på selve filtre-

ringsprosessen og følgene for meningsproduksjon, forsøker "Webstalker" å synliggjøre det underliggende nettverket og navigasjonsarkitekturen. Ved å bevege seg bak browserens grafiske skjermmedium finner "Webstalker" en annen verden, et annet nett. Både for nettkunsteren og andre brukere er nettet altså noe mer enn det vi ser i browseren.

Transport

Selve nettverket kan grovt forenklet betraktes som et slags distribusjonssystem, det danner en medierende infrastruktur for flere forskjellige innholdstyper. Holder vi oss til dette nivået, kan vi gjerne kalle nettet et transportmedium; det er en transportkanal for digitaliserte 'pakker' med informasjon. Betrakter vi det sånn, er kanskje ikke nettet så radikalt forskjellig fra andre distribuerte medier, som fjernsyn og radio, som også benytter seg av et transportnivå. Det fysiske signalet transporteres fra avsender gjennom kabler, radiobølger i luften, eller via satellitter, før det tas imot av antenner, og fjernsynsapparatene til slutt tolker informasjonen og omsetter det til bilde og lyd. Men i tillegg til å kunne fungere som transportkanal er et viktig kjennetegn, og et grunnleggende prinsipp for nettets funksjonalitet, dets mangel av autoritært 'sentrum'. Det er desentralisert og 'multi-lineært'. 'Signalet', pakkene med informasjon, navigerer seg selv gjennom et nettverk av forbundne, likeverdige noder. Fra det samme grunnleggende prinsippet har nettet også muligheten til at overføringen av informasjon kan gå i en hvilken som helst retning. Nettmediet har altså fra grunnen og opp innebygd muligheten for tilbakeførte kommunikasjonsløyper, noe som for tradisjonelle massemedier kun var en symbolsk parentes i teorier omkring deres rolle i samfunnet og deres sosiale bruk.

En rekke kunstnere som arbeider med performance og video har allerede lang erfaring med nettet som formidlingskanal til et publikum som potensielt er spredt over hele verden. Imidlertid er ofte det eneste vi får se en liten skjerm i skjermen, sjelden større enn 6-10cm, tregt og ekstremt grovt. Kanskje burde vi glemme alle sammenligninger med TV, selv når vi snakker om overføring av

bilder i bevegelse. Mens fjernsynsproduksjon er dyrt, enveis lineært, og har begrenset rekkevidde, er nettet relativt sett både billig og bredt tilgjengelig. Nettet har i tillegg gitt kunstnere mulighet til å integrere flere uttrykk. En online-installasjon kan benytte seg av både tekst, bilde, video og samtidig skape et miljø der et publikum spredt over store avstander også er klar over hverandres medierte tilstedeværelse, og selv kan bidra til 'verket'. Som blir en slags 'sosial skulptur'. I en slik utvidet galleri- og kunstinstitusjons-kontekst innebærer 'telepresence' en mediert sosial kontekst, og dermed en mulighet for bevisstgjøring omkring både avstand, nærvær og den rollen mediet som mellomledd kan spille. Som eksempel på kunstneriske eksperimenter rettet mot et slikt kollektivt og interaktivt 'Totalkunstverk' kan vi gjerne nevne den norske 'Motherboard'-gruppens [3] (Per Platou og Amanda Steggell m.fl.) performance-prosjekter under tittelen 'M@ggies Love Bytes' [5].

Kommunikasjon

Som utvidelse av medieperspektivet kan det passe å diskutere nettets rolle som kommunikativt mellomledd. Ideen om nettet som sosialt mellomledd egner seg godt til å fremheve et par aspekter både ved Internett som sosialt fenomen, men også som en fruktbar innfallsport til å forstå det symbolske grunnlag for flere nettbaserte kunstverk. Det er et banalt faktum at internett både som anvendt IT og i sin daglige bruk først og fremst er en formidler av mellommenneskelig meningsutveksling. Flere av de historiene som er blitt skrevet om utviklingen av ARPANet på 60-70-tallet, som var en forløper til dagens Internett, fremhever betydningen av den sosiale, kommunikative bruk av datanettverk. Dette var noe som utgjorde en relativt liten del av de opprinnelige hensikter for nettverkets applikasjoner, men den sosiale anvendelsen ble svært viktig for framveksten. Særlig etter hvert som ARPANet ble forbundet med andre nettverksprosjekter, og Internettet gikk inn i den eksplosive veksten som har fortsatt helt fram til i dag.

Når jeg sier at det er noe banalt, er det fordi man godt kan spørre hva som ikke på noe plan dreier seg om utveksling av mening. Vi kan også med godt grunnlag påstå at kommunikasjon

uten et overførende medium ikke er mulig. Men det er et viktig fokus fordi nettet som et relativt nytt medium tilsynelatende kan bidra til at 'nye' kommunikasjons-prosesser plutselig 'krystalliserer seg' foran øynene våre. Og i forlengelsen av nye former for meningsutveksling oppstår ideer om nye sosialiserings- og samfunnsendingsprosesser. Potensialet for lagring og overføring av informasjon har fått flere til å stille spørsmål ved papirmediens framtidsutsikter. (Mens jeg har sittet med denne artikkelen på skjermen foran meg, har jeg brukt en netttjeneste til å spore en pakke med bøker på sin vei over atlanteren, helt fram til døren min. Bøker som jeg har bestilt over nettet.) Epost og Chatgruppers kreative omgang med tekst får enkelte til å stille spørsmål ved selve språkets utvikling. Og i neste omgang oppdager vi floraen av 'nye' subkulturer som plutselig er der: cyber- og cypherpunkere, hackere, phreakere...

Det synes å være en utbredt diskurs om hvorvidt den nettverksmedierte kommunikasjonen kan bidra til endringer i kulturelle, sosiale og økonomiske samhandlingsmønstre, utover sin egen 'sfære'. Heller ikke den økonomiske effekten av nettet, eller omvendt, de økonomiske kreftenes interesse for nettet lar seg overse. Yahoo har lenge vært et av de 'hotteste' tipsene i amerikansk børsspekulasjon og grunnleggeren av nettbutikken amazon.com ble i fjor 'Person of the year' i Time Magazine. Men det er kanskje først med datanettverket at tenkning omkring et medium har gitt seg utslag, i det minste indirekte, i en samling overgripende modeller og metaforer for samfunnets utvikling, med en svært utbredt produksjon av teori omkring forskjellige aspekter ved 'Informasjonssamfunnet'. Ofte blir også andre begreper fra elektroniske nettverk og mediert kommunikasjon anvendt som utgangspunkt for samfunnsteori, som 'Nettverkssamfunnet'. I en del massemedier har debatten til tider vært preget av 'mediepanikk'. Disse spørsmålene er ikke nye, særlig når det gjelder sosial og kulturell endring ser lignende ideer ut til å ha dukket opp i diskursen omkring hvert nytt medium. Tradisjonelt har også kunstnere spilt en viktig rolle i utforskningen av nye medier og den kulturelle artikuleringen omkring dem. Så også på nettet.

Kunstnerisk praksis på nettet har i stor grad vist seg å benyttes til å problematisere konteksten, både på teknologisk basisnivå, og på overordnet samfunnsmessig nivå.

Medierte samfunn?

Kan så ett nytt medium i seg selv bidra til endring i et samfunn? Innebærer Informasjons- og nettverkssamfunnet også en helt ny situasjon for kunstinstitusjonen, og helt nye kunstneriske uttrykk? Kan nettet som en ny 'strukturerende' instans i sosiale prosesser i så fall legge mye av selve premissene for mediert samhandling? I så fall er det kanskje mulig å snakke om medier generelt og kanskje internett spesielt som kulturelle forhandlere snarere enn nøytrale overføringskanaler av budskap. Det burde være unødvendig å påpeke at omgivelsene påvirker diskursen, de lar seg ikke skille fra hverandre.

Foruten den teknologiske konteksten, som medierende nivå, utspiller meningsproduksjonen seg i sosiale og kulturelle kontekster. Dermed er det like interessant og antagelig mer troverdig å søke grunnlaget for kulturell endring i samfunnets teknologi-regulerende aktiviteter, som det stadig pågående arbeidet med å definere standarder og protokoller. Her foregår det under press fra flere interesserte hold en konstant redefineringsprosess som html, epost, digitale bilde- og lydmedier stadig er gjenstand for. Om vi kan snakke om noen 'premissleverandører' for mediert samhandling, bør vi altså se vel så mye på de aktørene som har interesse av å forme nettet til sine behov, som på selve teknologien. Dette vil være et av flere tilbakevendende tema i artiklene framover, med særlig fokus på å betrakte nettkunstners praksis i et bredt perspektiv.

Denne teksten ble publisert på Kunstnett Norge i januar 2000, og var den første i en serie på tre artikler av Kevin Foust om nettkunst.

Kevin Foust (f. 1973) er medievit og kunsthistoriker, utdannet blant annet fra Universitetet i Bergen og Høgskolen i Stavanger. Han har tidligere vært redaksjonsmedarbeider og skribent i Kunstnett Norges nettkunstkategori, og er moderator for postlisten e-kunst (→e-kunst.no). Bosatt i Stavanger.

Et sveip gjennom nettkunsten

Kevin Foust foretar et sveip gjennom nettkunstens historie og utvikling.

Lenkesamlinger, pekere, bokmerker, oversikter, portaler, søkemotorer, arkiver, "mirrors", kontekstsystemer. Man kan lett få inntrykk av at størsteparten av aktiviteten på nettet, også når det gjelder kunst, består av folk som peker på hverandre i en endeløs og (kort-)sluttet sirkel av lenker. Oversikten som alle lenkesamlingene søker å gi oss forsvinner paradoksalt nok ofte med badevannet i de utallige forsøkene på å gjøre det mulig å finne fram i skogen av steder, tekster, bilder, arbeider. Å finne fram til det vesentlige og sette det i system, er en kunsthistorikers (beste) mareritt.

Telekommunikasjon

Man skulle tro at "nettkunst" var omtrent like gammelt som "nettet", ikke sant? Det er både riktig og galt. En eller annen var den første til å gjøre et kunstnerisk prosjekt spesielt for nettet, altså nettet slik vi kjenner det i dag, som først og fremst er www - verdensveven. Og selve www lar seg ganske presist tidfeste til begynnelsen av nittitallet.

Om nettkunsten knyttes til denne avgrensingen av IKT (Informasjons- og KommunikasjonsTeknologi) begynner dens historie antagelig en gang i 1991-92. Men vi kunne kanskje også lære en del av å se litt mer inklusivt og bredt på dette feltet. Bruken av telekommunikasjonsverktøy i kunstnerisk arbeid begynner nemlig mye tidligere, med satellitt- eller kabeloverført video, telefoni, bbs og fax.

Allerede i 1968 forutså Roy Ascott framveksten av en egen kunstform med teknisk og tematisk base i telekommunikasjon. Videokunstneren Nam June Paik arrangerte på syttitallet en serie med toveis satellittoverførte videoperformanser. Faxmaskinen ble flittig brukt av forskjellige internasjonale nettverk av "mail-artists",

både innen og utenfor rammen av tradisjonelle kunstinstitusjoner, gallerier og museer.

Og ikke minst ble BBSer (elektroniske "oppslagstavler" som man ringte opp direkte via modem, som ikke nødvendigvis var tilknyttet noe større nett) brukt fra tidlig åttital og fram til de ble "overflødiggjort" av det verdensomspennende Internettet. Blant andre @™mark (→rtmark.com) begynte sin virksomhet som BBS-systemer.

En rød tråd fra disse forløperne og fram til dagens nettkunst er hvordan de er grunnlagt i tilgjengelige verktøy for kommunikasjon over store avstander, og refleksjonen over den bredere betydningen av disse verktøyene. En tematisk fellesnevner for de tidligere prosjektene er dessuten bruddet med det fysiske rommet som en forutsetning for nærvær, samtidig som man setter opp en klar forbindelse mellom kunst og sosial utveksling og nettverksbygging.

Samfunn på nettet

Med Internettet fikk man et nytt sett med verktøy for kommunikasjon, som sammen med dagens datamaskiner både erstatter og tilføyer nye egenskaper til de eksisterende IKT-anvendelsene. Fleksibiliteten, åpenheten og den etter hvert store utbredelsen, gjør det til det første medium som samtidig tilsynelatende er blitt noe nær et eget samfunn. Verktøyene og den kulturelle konteksten er tett sammenknyttet. Disse forholdene gjenspeiles i mye av den kunstneriske praksis som har utviklet seg i og rundt nettet.

Benevnelsen "net.art", med punktumet i midten, begynte opprinnelig som en merkelapp som en mindre gruppe kunstnere brukte til sitt arbeid. Senere har flere og flere adoptert det, slik at det har blitt en ganske utbredt og generell betegnelse. Alt etter sammenhengen, og hvem som bruker det, kan "net.art" dermed bære forskjellige betydninger, selv om grensene fortsatt er vage: den "opprinnelige", om arbeidet til en bestemt gruppe kunstnere; den "sjanger"-orienterte, om noen retninger eller ideologier innen nettkunst; eller i andre sammenhenger som en generell betegnelse for all kunst som er laget for, eller benytter seg av nettet.

De to første betydningene brukes gjerne til å identifisere en kunstpraksis som menes å være spesielt "egnet" til nettet, med arbeider som er utenkelige uten det, som ikke kan løsrides fra det uten å miste all betydning og funksjon. Vi kan snakke om en kunst i nettet, istedenfor bare på nettet.

Teksten ble opprinnelig skrevet som en introduksjon til prosjektet **9 lokaliteter**, som ble vist i Kunstnett Norges galleri fra mars til mai 2000.

→ kunst.no/9lokaliteter

Kevin Foust (f. 1973) er medieviter og kunsthistoriker, utdannet blant annet fra Universitetet i Bergen og Høgskolen i Stavanger. Han har tidligere vært redaksjonsmedarbeider og skribent i Kunstnett Norges nettkunstkategori, og er moderator for postlisten e-kunst (→e-kunst.no). Bosatt i Stavanger.

Er åpenhet en utfordring for den etablerte kunstverdenen?

Tidlig nettkunst er inspirert av hacker-kulturens normer og praksis. Nettkunstnere utvidet hackerenes åpne og frie utveksling av ideer, samarbeid og lekne eksperimentering til den kunstneriske prosessen selv. Med begreper som ren kommunikasjon og utopisk plagiarisme har de på nytt forsøkt å utfordre den etablerte kunstverdenens institusjoner og normer.

Tidlig nettkunst var helt klart inspirert av hackerbevegelsen og dens hackeretikk. Hackerenes største bragd er operativsystemet Linux og knippet av programvare som følger med det. Nettkunstnernes ideer om kreativ aktivitet har flere trekk til felles med hvordan hackersamfunnet samarbeider i utviklingen av Linux og annen programvare.

Hackere

I boken "Hackers" (2001) beskriver Steven Levy de første hackermiljøene fra sent på femtitallet til åttitallet. Ifølge Levy begynte alt sammen i "Tech Model Railroad Club" som befant seg på universitetsområdet til Massachusetts Institute of Technology (MIT). Klubbens "System and Power"-avdeling tok seg av jernbanens tekniske funksjoner. Det var et komplekst system som gjorde flere brukere i stand til velge og kontrollere ulike deler av jernbanen samtidig.

Et "hack" er et uttrykk som svirret rundt omkring på MIT og som jernbaneklubben tok til seg. Det er en stilig, teknisk innovasjon eller forbedring av et system for dens egen skyld og er en slags eksperimentering eller utforskning gjort med stor glede fordi det er interessant eller gøy. Det ikke primært utført med tanke på eksterne, nyttige formål [1].

Mens medlemmene av "System and Power"-gruppen saumfarte universitetsområdet for nyttige ting til deres jernbane-hacks, oppdaget de en IBM-datamaskin som umiddelbart fascinerte dem. Men tilgangen til maskinen var overvåket og begrenset av byråkratiske regler. Leie av regnetid var dyrt. Til slutt skaffet de seg tilgang til maskinene om nettene. Etter å ha blitt med på det første datakurset ved MIT, ble de gradvis integrert i den like ferske avdelingen for kunstig intelligens (AI, Artificial Intelligence). Her utviklet hackerne programvare, kompilatorer, dataspill og flerbrukeroperativsystemer. Fordi de var imot den såkalte "batch"-programmeringsmetoden som IBM foretrakk, gjorde hackerne datamaskinene mer interaktive. Derved muliggjorde de en mindre sentralisert bruk av dem. De hacket maskinvaren og knyttet datamaskinene sammen via ledninger. De koblet maskinene opp mot telefonsystemet, utforsket dets teknologiske struktur og ringte gratis riks- og utenlandssamtaler. Her var spiren til Internett, PC'en, dataspillet og Linux [2].

I motsetning til IBM, var hackerenes sosiale struktur flat. Mens de hacket, hjalp de hverandre, utvekslet informasjon og maskinvare. Programmenes "kildekode" ble distribuert fritt slik at hvem som helst kunne lære fra alle andre. Alle bidro til essensielle systemverktøy som var til nytte for hackermiljøet i særdeleshet og avdelingen for kunstig intelligens i sin helhet.

Som denne tidlige jernbaneklubben viser, behøver man ikke å jobbe med datamaskiner for å være en hacker. Ifølge hackerenes egen "ordbok", den såkalte sjargongfilen, er dette fortsatt tilfelle. Den sier at en hacker er "en ekspert eller entusiast av et hvilket som helst slag. Man kan være en astronomihacker for eksempel" [3].

Hackeretikken

Det som driver hackerne er vanligvis deres fascinasjon for teknologi. Steven Levy argumenterer for at hackerne implisitt omfavner en spesiell hackeretikk som også inspirerer dem. Den består av seks elementer [4]:

1. *Tilgangen til datamaskiner - og hva som helst som kan lære deg noe om hvordan verden virker - bør være ubegrenset og total. Gi aldri opp med å prøve og feile ("yield to the Hands-On Imperative").*
2. *All informasjon bør være fritt tilgjengelig.*
3. *Ha mistro til autoriteter - du bør fremme desentralisering.*
4. *Hackere bør vurderes etter deres hacking, ikke etter tvilsomme kriterier som grad, alder, rase eller posisjon.*
5. *Du kan lage kunst og skjønnhet på en datamaskin.*
6. *Datamaskiner kan forandre ditt liv til det bedre.*

Når disse prinsippene, og de godene de er ment å fremme, er truet, blir hackere ofte politiske. De fokuserer spesielt på enhvers rett til å ha internetttilgang og på menneskelige rettigheter, slik som yringsfriheten. Electronic Frontier Foundation (EFF) og Access for All (XS4ALL) er eksempler på slike politiske hackerorganisasjoner [5].

Hackere og akademikere

I boken "The Hacker Ethic" (2001) sammenligner Pekka Himanen hackeretikken med idealene innen akademien. Argumenter, teorier og resultater bør være offentlige. Offentlighet og tilgjengelighet betraktes som fellesgoder. Kritik må være tillatt og alle bør kun bli overbevist av "kraften" til det beste argumentet. På denne måten antas samfunnet som helhet å nyte godt av stadig bedre innsikt etter hvert som de små forbedringene akkumuleres. Det er tillatt å benytte seg av andres arbeid, bare det dokumenteres. For at dette skal fungere, er åpenhet helt avgjørende. Hvis bruken av andres arbeid var dyr eller hvis folk holdt deres resultater hemmelige, ville det hele stoppe opp. Hackere setter opp lignende idealer for utvikling av programvare [6].

Men dagens akademiske liv er meget institusjonalisert. Selv om Himanens sammenligning av hackeretikken med idealene innen academia er opplysende, ville det kanskje være mer adekvat å sammenligne de tidlige hackerne med naturfilosofene og deres mer løselig organiserte amatørsammenkomster fra slutten av 1700-tallet og utover. De var i opposisjon til datidens oppfatning om at Guds bok (eller Aristoteles øevre) var det egnede studieobjektet for å oppnå forståelse av naturlige fenomener. Inspirert av Galileo Galilei studerte de naturens bok. Med en håndgripelig tilnærming begynte de å utføre de merkeligste og pussige eksperimenter, en praksis som senere skulle utvikle seg til det vi i dag kaller naturvitenskapenes eksperimentelle metode. Som en analogi kunne man kanskje si at naturfilosofene utførte "hacks" på naturen i stedet for på en datamaskin eller jernbane. Siden man stilte spørsmål til naturen, fremmet dette en åpen og fri kritikk, hvor de beste argumenter og de eksperimentelle resultater hadde det siste ordet. Dette kan kanskje forklare naturfilosofenes manglende tillit til tradisjonens intellektuelle autoriteter [7]. Mens de var samlet, utvekslet de ideer og resultater, konkurrerte med hverandre samtidig som de hjalp hverandre, holdt diskusjoner og publiserte periodika.

Nettkunst og Open Source

Nettkunst har flere likheter med hackeretikken. Dette kan man for eksempel se av prosjektet "En introduksjon til nettkunst (1994-1999)" av Natalie Bookchin og Alexei Shulgin [8]. Denne teksten uttrykker de samme anti-kommersielle, anti-byråkratiske og anti-autoritære temaene som forekommer i hackeretikken. Den bortser også fra autoritære aktivitetsdistinksjoner, for eksempel skillet mellom håndverk og kunst. Ytterligere hint om inspirasjon fra hackere, finner vi i gjør-det-selv-leveregelen (DIY Imperative) eller påbudet om at man skal prøve og feile ("Hands-on imperative").

Denne samlingen av anti-synspunkter, ingen av dem nye i kunsthistorien, kan bli gitt en mer positiv interpretasjon ved å bruke hackerens praksiser og etikk som rettesnorer. Hackere oppmuntrer alle til å delta i utviklingen av kildekode. Likeledes ønsker

net.art-kunstnere at flere mennesker utenom kunstverdenen skal delta i kreative prosesser. Håpet ser ut til å være at nye former for kreative aktiviteter skal oppstå og spre seg utover til andre deler av storsamfunnet. På en måte ligner dette på det kjente prosjektet om å viske ut forskjellen mellom kunst og det vanlige livet, men ikke i den forstand at den skal bli slukt opp av markedet eller konsumkulturen. De vil opprette nye typer kreative aktiviteter og kommunikasjonsformer akkurat slik Freeware- og Open Source-bevegelsene har gjort innen programvareutvikling.

Nedenfor vil jeg indikere hvordan dette reduserer betydningen av det ferdige eller avsluttede kunstverket og hvordan det underminerer forestillingen om den individuelle (eller romantiske) "forfatter" eller "geniet" som den eneste kilde til originalitet. Det vil bli gjort ved å kikke på eksempler på såkalt "ren kommunikasjon" og "utopisk plagiarisme". Begge disse uttrykkene vil bli forklart nedenfor.

Mislykkede forsøk på anti-varefisering

La oss kalle det at et kunstverk inngår som en vare i et marked for "varefisering" (commodification), både når det inngår i markedsøkonomien mer generelt eller innen kunstverdenen i mer snever forstand. Det har vært hevdet at nettkunstverk kan unngå "varefisering" ved ganske enkelt å bli puttet på nettet, utenfor gallerirommet, eller ved å gjøre kunstverkene "immaterielle". Men slike tilnærminger feilet av de samme grunnene som tidligere forsøk på å lage anti-kunst innen typiske kunstsammenhenger feilet. De er likevel kunst, akkurat slik popkunst er det. Et museum kan for eksempel sette sitt autoritære stempel på et nettkunstverk ved ganske enkelt å sette opp en nettside med en lenke til det eller ved å femvise dokumentasjon om det. Så vidt jeg kan se, fins det ingen egenskaper ved Internett eller ved kunstverkene i seg selv som kan forhindre deres "varefisering".

Vellykkede forsøk på anti-varefisering?

La oss i stedet anta at anti-varefisering er et viktig mål i tidlig nettkunst i den forstand at begrensninger knyttet det kommersielle

eller varens vesen ikke skal få lov til å blokkere spredning av bedre og mer kreative aktiviteter. Til dette formål er det ikke tilstrekkelig å lage såkalt interaktiv kunst eller åpne verker uten noen bestemt slutt. Selv om slike arbeider gir kunstnere og tilskuere nye roller, visker de egentlig ikke ut skillet mellom kunstner og tilskuer. Tidlig nettkunst ser ut til å ha et ønske om å involvere alle som har lyst til å delta i selve den kreative prosessen og ikke bare la dem være et publikum stilt overfor et ferdig eller avgrenset kunstverk [9]. Dette er en annerledes måte å involvere folk på.

A) Ren kommunikasjon

Alexei Shulgin lanserte uttrykket "ren kommunikasjon" i 1996 [10]. Med denne kategorien sikter han ikke til mediespesifikk, formal eller ren nettkunst i en betydning som ligner på Clemence Greenbergs forestilling om "ren kunst" [11]. For meg ser det ut til at Shulgin ganske enkelt mener kommunikativ eksperimentering med en kunstnerisk vri, som ikke er begrenset av "varefisering", autoritet eller manipulasjon. Slik kommunikasjon kan finne sted mellom kunstnere og ikke-kunstnere og diffundere ut til ulike livsfærer og rydde plass for nye typer av aktiviteter. Jeg vil nå ta for meg to eksempler på ren kommunikasjon, den første vellykket, den andre utsatt for obstruksjon:

Eksempel 1:

"Between" (1998) av Natalie Bookchin og Alexei Shulgin.

→ www.easylife.org/between/

(Konsept: → www.easylife.org/between/text.html)

Prosjektbeskrivelse:

Net.art-kunstnerne Shulgin og Bookchin ble forelsket i hverandre via Internett. De bestemte seg for å møtes "in flesh" på et hotell. Møtet inngikk i en eksperimental-kunstnerisk sammenheng og fant sted i forbindelse med en kunstfestivalen (ISEA98), hvor de presenterte prosjektets konsept.

Kommentar:

Dette prosjektet kan ses på som et forsøk på å undersøke hvordan forelskelseskommunikasjon og dens sensualitet transformeres av å flyttes fra en interaksjon mediert av rent nettverksbasert kommunikasjon på avstand til en ansikt-til-ansikt-kommunikasjon modulert av kunstneriske koder eller kreativ eksperimentering med etablerte koder og kontekster. Vi kan bare håpe på at de ikke manipulerte hverandre. For å vite om alle betingelsene for ren kommunikasjon var tilfredsstillt, måtte vi vite mer om hva som skjedde, hvilke idealer de hadde på det aktuelle tidspunktet, osv., men på den andre siden synes det overflødig, for det er i det minste mulig eller tenkbart at denne aktiviteten kunne være et eksempel på ren kommunikasjon.

Det andre eksemplet viser hvordan et forsøk på ren kommunikasjon kan kollidere med autoritære eller byråkratiske institusjoner.

Eksempel 2:

"Uncomfortable Proximity" (2000), av Harwood.

Falsk side: → www.tate.org.uk/webart/mongrel/home/default

Original (har endret layout): → www.tate.org.uk/home/default.htm

Prosjektbeskrivelse:

"Uncomfortable Proximity" er en lureside eller falsk side, som ble kommisjonert av Tate National Programmes. En falsk side er en klassisk genre innen nettkunsten. Den leker med den mangel på tillit vi har til informasjon og nettsider som vi henter på Internett, og som sådan leker den med kommunikasjon mediert av dette nettverket. En falsk side presenterer seg som noen annens side, men på en kritiserende eller ironisk måte slik at surferen blir oppmerksom på dette faktum etter en stund. Det er absolutt fundamentalt for en falsk side at surferen som besøker den til å begynne med tar den for god fisk eller i det minste er usikker på dens ekthet. Likheten mellom Harwoods falske side og Tates hjemmeside var større på den tiden da Tate stilte ut den falske siden. Innholdet eller budskapet på Harwoods side er kritisk til

museers ideologiske funksjon, og benytter Tate som et "case study".

I "Uncomfortable Proximity" undersøkes museets historiske opprinnelse, og det hevdes at museer er utdanningsinstitusjoner i hendene på eliten, som brukes til å plante visse estetiske preferanser i hodene på massene for å gjøre dem selv-disiplinerte og politisk medgjørlike, og kompletterer institusjoner som skoler og fengsler.

Kommentar:

Tate, derimot, tillot ikke Harwoods falske side å komme opp i stedet for sin egen hjemmeside da surfere besøkte deres lenke-adresse. Den falske siden og Tates hjemmeside ble vist samtidig, med Tates side i bakgrunnen. Harwood ble også tvunget til å merke logoen og lenkene med uttrykket "bastard" (mongrel). Det var derfor helt umulig for besøkere å ta den falske siden for god fisk. Tate godtok ikke at surfere skulle bli utsatt for en forvirrende form for kommunikasjon som de ikke var vant til. Tate tillot ikke at det ble tuklet med Tate-varemerket eller deres seriøse image, og dermed undergravde de samtidig en seriøs behandling av en spesiell type nettkunst. På denne måten ble Harwoods intenderte falske side forvandlet til en illustrasjon på hva en falsk side er, i stedet for at man lot den være en. Eller for å bruke Shulgins begreper kan man si at konfrontasjonen mellom en autoritær institusjon og et nettkunstverk transformerte en intendert ren kommunikasjon til en representasjon [12].

Dette eksemplet illustrerer også hvordan merkevarer og annet copyright-beskyttet materiale kan legge hinder i veien for plagiarisme, som er vårt neste tema.

B) Utopisk plagiarisme

Gruppen Critical Art Ensemble (CAE), som holder til i Amerika, setter i gang relativt langvarige kreative prosjekter. De foretrekker å delta i større prosesser som omfatter et knippe av løst koordinerte grupper eller celler, og hvor CAE er én av disse cellene [13]. CAE ser for seg grupper som har ulike kunstnere og ikke-kunstnere

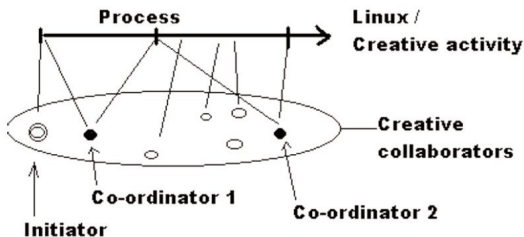
som medlemmer og som samarbeider i løpet av langvarige prosesser som inkluderer mindre deloppgaver, slik som å lage kunstverk, teoretiske undersøkelser, juridisk arbeid, å lage plakater, PR, gjennomføre politiske aksjoner både på nettet og i gatene, og så videre. Antall medlemmer i hver celle bør være liten for å unngå byråkrati og unødvendige demokratiske prosedyrer. Det mer intime samarbeidet innad i cellene er ikke å anbefale for koordineringen mellom cellene. Her bør man satse på "koalisjoner, ikke samfunn" [14].

Critical Art Ensemble har lansert uttrykket "utopisk plagiarisme" for å forstå sine egne samarbeidsaktiviteter, hvordan de koordinerer sitt arbeid med andre celler og forholder seg til den historiske arven. Denne formen for plagiarisme proklamerer ikke kreativitetens død, at alle kreative handlinger og kunstverk allerede har blitt utført og at det eneste som gjenstår er å kopiere andre. Tvert imot, den vil bevare en moderat forståelse av originalitet som små kreative steg som bygger på en kulturell arv.

Dette ligner på hva hackere kaller et hack. En serie med hacks er en rekke med iterasjoner av små forbedringer på et allerede eksisterende system eller program. De utføres av forskjellige personer som samarbeider om å realisere et felles gode, for eksempel en samling av offentlig og fritt tilgjengelige programmer som utvikler seg over tid.

Med utopisk plagiarisme vil Critical Art Ensemble påpeke at det rett og slett ikke er slik at folk lager vidunderlige kunstverk i isolasjon fra alle andre, ex nihilo, så å si. Man forholder seg alltid til hva andre allerede har gjort, kombinerer eller utvikler det på nye måter. Ifølge Critical Art Ensemble er plagiarisme heller regelen enn unntaket. Copyrightlover og lignende ordninger søker å tilsløre dette faktum ved å markedsføre forestillingen om det originale verket eller geniet i den hensikt å gjøre kunst, tanker og kunnskap om til varer. Men plagiarisme er ikke en forbrytelse, insisterer CAE. Etter deres oppfatning er det en positiv kraft, og utopisk plagiarisme er en mer sannferdig redegjørelse for hvordan språkbruk og kreativitet helt generelt fungerer [15].

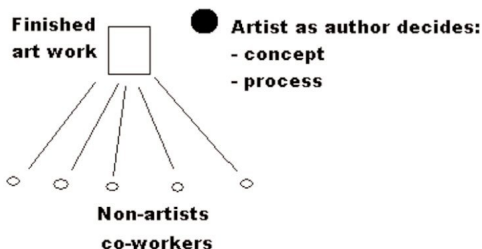
Figur 1: Kreativ aktivitet som en samarbeidsprosess.



Det kan være nyttig å sammenligne plagiarisme med hvordan hackere utvikler operativsystemet Linux, skjematisk fremstilt i Figur 1. Sirklene representerer individer eller mindre grupper av mennesker. I Linux' tilfelle er Linus Torvalds både prosjektets initiativtager (dobbel sirkel til venstre) og dets koordinator (fylte sirkler). Men han kan ikke sies å være dets forfatter. Hvis han gjorde det, ville det trolig resultere i en proteststorm blant andre hackere som bidrar til dets utvikling [16]. Linux er et prosjekt som forskjellige individer og grupper hefter seg på til forskjellige tider, nesten som om prosessen i sin helhet hadde sitt eget liv. Ingen er dets oppfinner eller forfatter. Det er et genuint, kreativt fellesprosjekt. Likeledes er det med noen mindre programvareutviklingsprosjekter som kun involverer noen få individer. På denne måten oppstår programvareprosjekter, for så å dø, og kanskje for så å gjenoppstå, avhengig av om folk er interessert i å arbeide med dem eller ikke. Hvis en koordinator mister interessen for et prosjekt, er han eller hun forpliktet til å finne en annen person som er egnet som koordinator.

De kreative prosessene som Critical Art Ensemble ser for seg og deltar i, har en struktur som ligner på hvordan Linux blir laget, men involverer et videre spekter av aktiviteter. Det kan sies både om samarbeidet innen hver enkelt celle og koordineringen mellom dem.

Figur 2: Kunstverkproduksjon ifølge "forfatter"-modellen.



Dette er svært forskjellig fra den vanlige måten å organisere kunstprosjekter på, hvor en eller flere kunstnere bestemmer verkets konsept (den store fylte sirkelen til høyre for kvadratet). Andre ikke-kunstnere er ikke medforfattere, kun medarbeidere (sirklene nederst). Målet er vanligvis å stoppe prosjektet på et eller annet tidspunkt slik at det kan sies å resultere i et avsluttet kunstverk (for eksempel et maleri, representert med kvadratet). Derfor er ikke den pågående prosessen det viktigste.

Det å lage et ferdig kunstverk på denne måten gjenspeiler - mistenker jeg - et behov for å opprettholde en eller flere "forfattere" (dvs. kunstnere) som kan sies å ha skapt et avgrenset kunstverk eller en vare. Det avsluttede kunstverkets hovedfunksjon er vanligvis å bli utstilt for, manipulert eller interaktivt utforsket av eller fremført overfor et publikum. Derfor opprettholder denne formen for kunstproduksjon distinksjonen mellom kunstnere og publikum på en mer liketil måte.

Autonomi

På den andre siden, når prosessen og hva de samarbeidende, inkludert ikke-kunstnerne, får ut av det er viktigere, må folk delta som likeverdige partnere som bidrar i tråd med sine talenter og ønsker. Siden den kreative aktiviteten er ment å spre seg ut til

mange forskjellige deler av samfunnslivet og introdusere nye praksiser i dem, blir enhver som deltar i et slikt prosjekt gjort moralsk og estetisk ansvarlig for sine kreative handlinger. Ingen bør tillates å delegerer til andre, verken andre individer eller institusjoner, hvilke kreative aktiviteter man bør delta i eller hva som kan anses som estetisk bra. Denne forstillingen om autonomi er beslektet med den moralske eller politiske betydningen av autonomi som selvstyre, selvlovgiving eller selvbestemmelse. Critical Art Ensemble er en anarkistisk gruppe, så i deres tilfelle vil den aktuelle autonomien i dens moralske betydning være individuell og i sin politiske betydning være knyttet til små grupper eller celler [17]. Dette kan sies å være en "ny" betydning av autonomi innen kunstverdenen i den forstand at den bryter med det dominerende synet på kunstens autonomi i dag. Den er ikke identisk med autonomi i betydningen av kunst som en særskilt klasse av objekter eller praksiser i et samfunn, som forutsetter visse ferdigheter og er "beskyttet" av bestemte sosiale institusjoner. Og det er ikke autonomi forstått som at kunst er basert på en spesiell refleksjon over eller innstilling som vi er i stand til å innta overfor alle ting eller en bestemt klasse av ting, for eksempel mengden av alle de ting som noen av oss "bedømmer" som vakre eller sublimе uten å ha noen interesse i dem og uten å underordne dem bestemte begreper [18].

Dilemmaer

Et vanlig akseptert prinsipp er at "sosiale og økonomiske ulikheter skal arrangeres på en slik måte at de er ... knyttet til embeter og posisjoner som, under forhold preget av rettfærdig likhet og mulighet, er åpne for alle" [19]. Hva som er underforstått her, men like fullt opplagt ut fra sammenhengen, er at disse embetene og posisjonene er for individer, ikke kollektiver. Dette prinsippet ser ut til å være implementert i kunstverdenen også, i hvert fall i Norge [20]. Et lignende prinsipp ligger også til grunn for distribueringen av stipendier og prosjektstøtte til konkurrerende kunstnere.

Institusjonene som tildeler stipendiene, baserer sine avgjørelser på søknader. Akkurat som for forskere innen akademien,

kan denne ordningen komme i konflikt med kunstnernes autonomi. De kan bli tvunget til å vrenge og vri på prosjektene sine for å få sine stipendier.

I forhold til Critical Art Ensembles kollektive prosesser, som diffunderer ut til domener hittil ukjente for etablerte kunstinstitusjoner, tilkommer ytterligere problemer fordi mesteparten av støtten som går til kunst er ment for individer eller svært veldefinerte og velavgransede kunstprosjekter. Dessuten er priser og hederlig omtale vanligvis myntet på individer, selv når de samarbeider med andre. Dette sporer de tilbake til ideen om det "originale" kunstverk, kunstnerens signatur og kunstens "varefisering". Det er vanskelig å finne finansiering til selvutviklende, kollektive kunstneriske prosesser [21]. Det samme kan sies om akademien. Penger er knyttet til individer, enten de jobber alene eller er tilknyttet (autoritære) institusjoner, institusjoner som kun ansetter individer, aldri kollektiver.

Under forhold som fremmer konkurranse mellom individer kan åpenhet være "farlig" fordi andre kan stjele ideer utvekslet under brainstorming, for eksempel, og bruke dem i sine egne, individuelle søknader om finansiering og stillinger. De ville dermed destillere individuell "profitt" fra en kollektiv, kreativ anstrengelse. For å unngå at slikt skjer, kan folk ty til hemmeligholdelse eller kun dele sine ideer og erfaringer med et mindre antall mennesker. Det kan meget vel hende at både kunst og vitenskap ville ha fordel av en mindre individ- og vareorientert struktur, slik Critical Art Ensemble foreslår. For eksempel, det kan godt være at kunstnere i større grad ville være i stand til å utvikle en mer moden konseptualisering av sine kunstverk eller kunstprosesser hvis flere var involvert hele veien.

På den andre siden må folk få nok tid til å forberede seg før de deler med andre, og det kan være vanskelig å trekke en skarp linje mellom "forberedelse" og "hemmelighold". Fremmer dagens finansielle struktur innen kunst og vitenskap mer eller mindre åpenhet? Ville mer åpenhet og samarbeid mellom kunstnere og ikke-kunstnere være ønskelig?

Teksten er basert på et foredrag holdt på konferansen CULT 2001 i regi av Kulturnet Danmark, København 3.-5. oktober 2001.

NOTER:

[1] Steven Levy, s. 23.

[2] De ble alle utviklet senere av andre hackere, men hackerne i System and Power-gruppen kan likevel sies å ha sådd et frø. Internett, PC'en og det interaktive video- og data-spillet utviklet seg langs ulike retninger. Men i dag er det noen som mener at de snart vil møtes igjen når den nye generasjonen av såkalte "massive multi-player online role-playing games" modnes og kombineres med den nye virtuelle virkelighetsteknologien (VR-teknologi), særlig den såkalte "augmented reality"-teknologien. Når vi surfer på nettet, vil vi, sier de, ikke hoppe fra en nettside til en annen, slik vi gjør i dag, men mellom ulike VR-verdener.

[3] Sjargongfilen: →tuxedo.org/~esr/jargon/jargon.html. (Dette ble påpekt av P. Himanen, se boktittel nedfor.) Uttrykket "hacker" har flere betydninger, hvorav de fleste angår datamaskiner og programvare.

[4] Levy, kapittel 2.

[5] Se →www.eff.org/ og →www.xs4all.org/. I denne artikkelen ser bare se på noen utvalgte positive bidrag fra hackernes etikk og praksiser. En vanlig kritikk er at hacker-etikken har et ganske smalt fokus. For en kritikk fra en anarkistisk kunstgruppes perspektiv, se skriviene til Critical Art Ensemble, for eksempel kapittel 1 i "Electronic Civil Disobedience - and Other Unpopular Ideas", Autonomedia, 1996. I boken "The Hacker Ethic" (2001) forsøker Pekka Himanen å utvide hackernes etikk og destillere mer generelle moralske prinsipper og goder fra den. Noen av de teknologiske utopiene og mytene som gir næring til mye av internettentusiasmen kunne også behøve litt kritikk.

[6] Overfor dem som er opptatt av det økonomiske, fremhever hackere at programvareutvikling under det offentliges søkelys er mer effektiv og pålitelig enn hemmelig programvare. At pålitelighet er lettere å bevare under offentlig åpenhet er spesielt opplagt hva gjelder krypteringsprogramvare, for eksempel, for hvem ville stole på en hemmelig krypteringsalgoritme? Liknende betraktninger gjør seg gjeldende for programvare brukt innen forskning. Der bør alle faktorer som bidrar til de endelige forskningsresultatene være offentlig tilgjengelige, slik at andre kan verifisere dem på selvstendig vis. For et argument for effektiviteten til utvikling av open source-programvare, se "The Cathedral and the Bazaar" av Eric S. Raymond: →www.tuxedo.org/~esr/writings/cathedral-bazaar/. Hackere har selvfølgelig ulike meninger om dette, men jeg tror det er rimelig å si at Raymonds tekst uttrykker oppfatninger som deles av mange hackere.

[7] Men de var ofte "sponset" av prinser og var fra ganske velstående sosiale strata. Noe lignende kan sies om de tidlige hackerne. AI-avdelingen ved MIT, hvor hackerne holdt til, var finansiert av det amerikanske militæret (slå opp på "ARPA" og "Department of Defence" i indekset til Levys bok), og studenter ved MIT var som regel ikke rekruttert blant de fattige.

[8] Se: → www.easylife.org/netart/. Det kan også ses ved å følge diskusjoner ved diverse e-postlister hos Rhizome, Nettime og Thing.

[9] Følgelig kan et interaktivt kunstverk også viske ut skillet mellom kunstner og ikke-kunstner gitt at ikke-kunstnerne inkluderes i selve konseptualiserings-, utviklings- og vedlikeholdsprosessen av det interaktive verket. Det avgjørende er her hvordan den kreative prosessen er organisert og hvem som blir inkludert eller ekskludert, ikke hva slags verk som blir laget. Når ikke-kunstnere ikke er inkludert, så er det som regel ganske enkelt å identifisere kunstverkets infrastruktur. Det samme gjelder som regel kunstverkets konseptualisering. Selv om "besøkere" eller "brukere" fyller denne infrastrukturen med "innhold", eller om både publikum og kunstner bidrar med innhold, så endrer det (vanligvis) ikke på infrastrukturen. At publikum må være mer aktive (for eksempel kroppslig) i forhold til et interaktivt eller åpent verk, og følgelig må være mer "kreative" sammenlignet med det å se på et bilde (selv om jeg ikke er så sikker på at det å betrakte et maleri er noe passivt), fører ikke det i seg selv til at skillet mellom kunstner og publikum blir mer utydelig. Jeg burde kanskje påpeke at selv om temaet om utydeliggjøring av skillet mellom kunstner og tilskuer er et hovedanliggende for denne forelesningen, så anser jeg ikke verker som ikke utvisker dette skillet som uinteressante.

[10] Se teksten "Kunst, makt og kommunikasjon" (1996): → kunst.kulturnett.no/artikkel.php?id=3befe7764bb1f&sn=kunstnett, eller "Art, Power and Communication" (1996): → www.nettime.org/nettime.w3archive/199610/msg00036.html.

[11] Med det vil jeg ikke benekte at mange nettkunstverk har en nokså formal-estetisk fremtoning. Nesten alle sammen har nettverket, eller det at de er situert i et nettverk, innarbeidet i deres konseptualisering, men ikke nødvendigvis som det eneste temaet.

[12] Begrepene om ren kommunikasjon og representasjon ble introdusert i teksten "Kunst, makt og kommunikasjon", se fotnote ovenfor. Jeg vil ikke kommentere holdbarheten til disse begrepene, men bare hevde at språket kan bli brukt til mange andre ting enn å "representere" noe, og at "bilde"- eller "fotografi"-metaforene for språk er ubrukkelige som rettesnor for å forstå språk i sin alminnelighet. Men det er ikke relevant for eksempelet med den falske Tate-siden.

[13] De har også kortere prosjekter, men jeg er her bare interessert i dem av en viss varighet. De beskriver sine erfaringer i teksten "Observations on Collective Cultural Action": → www.nettime.org/~rolux/cp/cae/cca.html. CAE liker spesielt samarbeidet rundt Nettime og The Next Five Minutes.

[14] I tillegg til "Observations on Collective Cultural Action", se også kapittel 1 i "Electronic Civil Disobedience - and Other Unpopular Ideas", Autonomedia, 1996.

[15] Se Critical Art Ensemble: "The Electric Disturbance", 1994, s. 83-107. Jeg burde understreke at CAE ikke er imot begrepene om det originale verket og geniet helt generelt. I noen tilfeller syns de at slike begreper er nyttige, men vanligvis ikke, spesielt ikke i dag. Det de opponerer mot, er hegemoniet disse begrepene har innen kunstforståelse og -legitimering i dag, samt deres rolle i legitimering av "varefisering". Av lignende grunner er de også motstandere av sitater og referanser. Dette siste poenget forekommer

meg noe ekstremt. Noen ganger trenger vi å være i stand til å snakke om det andre har sagt eller gjort. Da er det hensiktsmessig å sitere eller å referere til det. Man må ikke dermed nødvendigvis bruke begreper om det "originale verk" og "geni", eller å bidra til varekulturen. Vi kan være involvert i andre slags diskurser og kreative praksiser enn de kunstneriske, slik som debatter av ulike slag: politiske debatter, overvinnelse av uenighet, akademisk diskusjoner, og så videre. Disse ville være tilnærmet umulige hvis det ikke skulle være lov å referere til hva andre har sagt. Dessuten ekskluderer man en masse mennesker dersom man ikke informerer dem om konteksten, noe jeg finner tvilsomt. Og er ikke fraværet av referanser, sitater og fotnoter typisk for kommersielle tekster, noe som i motsatt fall ville tillate leserne å gjøre utflykter på egen hånd til områder som ikke er presentert i teksten? Endelig hopper CAE over det faktum at copyright- og patentbeskyttet materiale kan være avgiftsfrie og underlagt ulike bruksbetingelser.

[16] Derimot er Linux et varemerke registrert av Linus Thorvalds. Men det er bare en måte å beskytte navnet fra å bli registrert av noen andre. Torvalds bruker det ikke for å selge Linux som sitt produkt. Beskrivelsen av utviklingen av Linux er basert på "The Cathedral and the Bazaar" av Eric S. Raymond:

→ www.tuxedo.org/~esr/writings/cathedral-bazaar/.

[17] Av hva som har blitt skrevet ovenfor, burde det være klart at selv om autonomien er individuell, så er den ikke atomistisk eller asosial i betydningen negativ, abstrakt eller tilfeldig frihet. Poenget er bare at for eksempel evalueringer av handlinger, motiver, prinsipper, goder og legitimeringer ikke bør delegeres i sin helhet. Det samme gjelder for cel- lenes autonomi; den må ikke forstås som en slags mikro-suverenitet etter modell av den suverene staten.

[18] På (kun) akkurat dette punktet sammenfaller Critical Art Ensembles synspunkter med Lars Fr.H. Svendsens opposisjon til Kants separasjon av det estetiske fra det sosiale, praktiske og moralske, se Svendsen: "Kunst - En begrepsavvikling", Universitetsforlaget, 2000, s. 123.

[19] John Rawls: "A Theory of Justice", Oxford U.P., 1971, s. 302.

[20] Unntak finnes.

[21] Det er deres amerikanske erfaring, se deres artikkel "Observations on Collective Cultural Action": → www.nettime.org/~rolux/cp/cae/cca.html.

Tore Ferner (f. 1965) er utdannet sivilingeniør ved NTH, Trondheim, og har tatt hovedfag i filosofi ved NTNU, Trondheim. Co-redaktør for nettkunstsidene til Kunstnett Norge siden mai 2001. Bosatt i Oslo.

Noemata.net: patafysisk kontekstkunst

Noemata.nets initiativtager og primus motor **Bjørn Magnhildøen** intervjuer seg selv. **Noemata** betegner han som 'et åpent nettverk for publisering av kulturellerrelaterte ting', og kunst sammenligner han med et trylleord som 'simsalabim'.

- For dem som ikke kjenner til Noemata.net, kan du kort fortelle hva det er for noe?

- Jeg pleier å si at Noemata.net er et åpent nettverk for publisering av kulturellerrelaterte ting. Det sier ikke mye, og er kanskje heller ikke sant. Det er "åpent" i den forstand at hvem som helst i utgangspunktet har tilgang til å publisere ting, men siden vi verken inviterer, oppfordrer til deltagelse eller markedsfører virker det heller lukket. Likevel er det et paradoks at åpenheten virker lukket. Grunnen er kanskje at dersom en åpen kontekst ikke uttrykkes spesifikt, så vil innholdet framstå som utilgjengelig.

Noemata.net er et "nettverk" fordi aktiviteten foregår over Internett og fordi det ikke har noen eksistens utover det. Det har heller ingen preferanser, planer, visjoner og andre ideelle egenskaper. Det er ikke noe Noemata.net "bakenfor" det som kommer opp i nettleseren. Men på den andre siden er det så få personer involvert at det ikke gir så stor mening å kalle det nettverk i betydning nettverksaktivitet. Kanskje vi kan snu det på hodet i patafysisk forstand og definere det som en nettverksidentitet med aktivitet som egenskap, hvor identiteten "antigraviterer" til relasjon og gjenkjennes bare som aktivitet.

Når det gjelder det som har med "kulturellerrelaterte ting" å gjøre, er det også en sannhet med modifikasjoner. En kan muligens se det slik i en patafysisk utvidende betydning...

- Unnskyld at jeg avbryter, nå har du allerede nevnt "patafysisk" to ganger uten å ha svart ferdig på første spørsmål. Kanskje du likegodt kan forklare hva som menes med dette?

- Patafysikken stammer opprinnelig fra forfatteren Alfred Jarry, og er senere brukt av kulturteoretikeren Jean Baudrillard. Tre-fire trekk har kanskje betydning her. Det er en epimetafysikk, det har en antigravitasjonsteori, det er en logikk med bare én sannhetsverdi og den utvikler seg gjennom avdrift.

Det at patafysikken kommer etter - "epi" - metafysikken, betyr at den avvæpner de store tankesystemene, eventuelt snur dem på hodet. I stedet for sannhet snakker den om avvik, det høye blandes med det lave, spøk alternerer med seriøsitet og så videre.

Ideen med antigravitasjon innebærer en omvendning av senter/omkrets, subjekt/objekt, aktiv/passiv og andre grunnleggende begrepspar. I stedet for å si at masse graviterer mot et sentrum kan patafysikeren si at tomrommet utvider seg til alle kanter. Og istedenfor å se det slik at subjektet bestemmer/kontrollerer objektet, så ser patafysikeren at objektet blir definert av og tiltrekkes av objektet. For eksempel at Noemata.net har en identitet som er sammensatt av relasjoner til ting, og uten indre subjekt, eller at de "objektive" aktivitetene forstås omvendt som de "subjektive" egenskapene.

Fordi patafysisk logikk bare har én sannhetsverdi - og ikke to, som kunne være sant/falskt - blir den en lære om likeverdighet/likegyldighet som undergraver en gjengs system-bygning basert på motsetninger.

Utvikling gjennom avdrift kan forstås som en parallell til kaos-teori. Det er ikke logos - "I begynnelsen var ordet" - som bestemmer utvikling via et hierarki, men heller tilfeldige detaljer i bakgrunnen via selvreferanser.

Forresten kan kanskje flere av egenskapene ved patafysikken forstås bedre innenfor en nettverksstruktur enn innenfor et hierarki. For eksempel vil ikke selvreferanse være mulig uten å overskride/blande nivåene i et hierarki, slik som nettverket tillater.

Dessuten er "patafysikk" et mer upresist, unnvikende og uhøytidlig begrep enn for eksempel "postmodernisme" som virker mer forpliktende tematisk og teoretisk.

- Hva blir så "kulturrelaterte ting" i en patafysisk betydning?

- Kanskje at "ting gjøres om til kultur". Aktiviteter blir egenskaper, og "kultur gjøres om til ting". Identitet blir tinglig relasjon. Digresjon: En kunstnergruppe på sekstitallet - N .E. Thing Company - delte aktivitetene sine inn i ACT og ART som sto for henholdsvis "Aesthetically Claimed Things" og "Aesthetically Rejected Things". Under ART la de kunst uten kunststatus, det vi kan kalle ikkekunst innenfor kunstkonteksten, og under ACT la de ikkekunst med kunststatus, altså kunst som kan sies å befinne seg utenfor tradisjonell kunstkontekst, slik som konseptuell kunst, flukus og "kommandostykker".

At vi kaller det "kultur" betyr antagelig bare at vi driver med noe som vi ikke ønsker å sette en nærmere spesifisert ramme rundt. I praksis kan det være hva som helst. Men siden vi ofte blander kontekstene eller unngår å sette tingene i kontekst i utgangspunktet, nærmer de seg iblant en "kunst"-kontekst på grunn av tolkningsfriheten.

- Har du eksempler?

En del ting som er publisert innebærer sjonglering av kontekster: Move består av fotografier tatt i dokumentasjonsøyemed i forbindelse med flytting av et datasenter, hvor vår bearbeidelse består i å "flytte konteksten" inn et kunstgalleri; Mutation er en transformasjon av vanlige nakenbilder inn i en abstrakt, kitschy kontekst; Silo er basert på en informativ bildeserie fra en nedlagt rakettsilo, hvor all informasjonen er tatt bort og bildene blir stående "nedlagt" igjen; Hypocrisy Management og Inventure Group er eksempler på prosjekt med doble eller motsetningsfylte agendaer; eller dj Buhund Editions som er et musikalsk kontekstflyttingsbyrå.

I andre ting kan forståelsesrammen være uklar eller helt fraværende: The blue door, The registrar, Three logical matrices og Manier.

- Kan noe av dette kalles nettkunst?

- Et vesentlig aspekt ved nettkunst tror jeg er mulighetene nettet gir til å spille på kontekster. Internett et medium som både er å regne som multimedia og som intermedia. Det har ingen entydig form, men er et aggregat. Det samme kan sies i enda høyere grad om innholdet, som til enhver tid vil være sammensatt av et utall kontekster i flere lag utenpå og etter hverandre, gjennom måten vi navigerer nettet på. Et annen poeng er at teknologien gjør det så lett å simulere alle disse kontekstene og å operere aktivt på dem.

Mange ting på Noemata.net hører formmessig til innenfor en tradisjonell kunstsammenheng, men kan kanskje kalles nettkunst fordi disse tingene ikke kunne vært publisert i andre sammenhenger enn nettet. Siden det kreves så lite av ressurser å publisere noe på nett så blir terskelen lavere, og bredden og variasjonen større for hva som kan inngå i sammenhengen. Samtidig vil grensesnittet være likt. I minst én forstand vil det ikke være noen forskjell på om tingen stammer fra en stor institusjon eller direkte fra et arbeidsrom.

Germinal er et stort galleri av vilkårlige rabletegninger. Her er terskelen for publisering lavest mulig, på samme måte som rabling kan sies å være terskelen der det ubevisste "publiserer" til det bevisste. Samtidig er bildene i en tilstand hvor rammene for å forstå bildene ennå ikke er produktive. Lignende referanser her er Noscapes, og IMAGIRO.

Remix-prosjektet til dj Buhund er også en ting som ikke ville fungert utenfor en Internett-sammenheng. Tilgjengelighet til musikkildematerial, enkel distribusjon via ftp, Internett-radio og "peer-to-peer" programvare som Gnutella og lignende, gjør at disse dialektiske hybrid-mixene sprer seg lateralt og assimileres i musikkstrømmen på lik linje med det originale materialet. Et annet eksempel kan være forlagsvirksomheten til Kton Lutus som består av material som antagelig ikke ville blitt antatt andre steder, delvis på grunn av at det ikke skiller klart mellom seriøsitet og humor, gjennomarbeidet stoff og tilfeldige innfall, og fordi det oppfinner sine egne sjangre, som for eksempel Manusfilm eller

Palindromfilm.

Internett gjør det lett å publisere og tillater at innholdet på Noemata.net - evt. Noematas kulturbegrep, blir forstått som et system av eksplisitte uttrykk, og inkluderer material i flere typer tilstander enn hva som ville være naturlig for en fysisk organisasjon å publisere. Hvis vi snakker innenfor en kunstsammenheng så innebærer det kanskje en utvidelse av verkbegrepet, eller at det erstattes med et fortellingsbegrep.

- *Jeg også (sic) mener at materialet på Noemata.net har karakter av å være mer i en episk form enn i en dramatisk.*

- En "shaggy dog"-historie kanskje? I tillegg til å være teknologisk oppportunt er nok den anti-dramatiske formen et resultat av patafysisk tankegods også.

- *Det dramatiske er selvsentret, mens det episke antigraviterer?*

- Ja, på en måte konstituerer det episke seg som et nettverk, i en løs, redundant, muligens overflødig og motsetningsfull struktur som ikke handler om noe spesielt eller som i hovedtrekk bare fungerer som en ramme rundt en klynge av mindre hendelsesforløp, muligens sirkulære eller endog meningsløse.

Hvis vi prøver å knytte det mer spesifikt til nettkunst, eller til det spesifikke med nettkunst, så skriver David A. Ross i "Nettkunst i den digitale reproduksjonens tidsalder" at "Nettet tillater produksjon av episke verker. Brecht snakket om episk teater som var en utfordring for konvensjonelle forestillinger om teater, forestillingen om teater som underholdningsvare - "commodified spectacle". Teater som faktisk relaterte seg til folks liv, med all den medfølgende kjedsomhet, det mellomliggende "rommet" mellom tingene som skjer i livet. Kunst har alltid dreid seg om kompresjon, alltid innen et "rom" av materialitet, til tross for mulighetene til å gjøre noe i stor skala. Den virkelige skalaen er hverdagslivet. Det er kunstnere som begynte å utviske den skillelinjen, kunstnere som begynner med Duchamp og videre med Fluxus o.a. Disse

kunstnerne har endelig funnet et medium hvor de kan arbeide ufiltrert."

Når Noemata.net ønsker å inkludere løse ideer og notater, det skisseaktige, udefinerte eller halvferdige, det avbrutte eller bare pekende, eller aldri påbegynte, som tråder i en avsporende historie eller såpeopera, er det også som en konsekvens av at kunsten i representasjonsform ikke har like stor utøvende makt som før. Kulturen forestiller oss ikke lenger innenfor et felles drama med et skjebnebestemt hendelsesforløp.

- *Hva innebærer det for kunst?*

- For eksempel at det ikke er så viktig om noe er kunst eller ikke kunst. At bruken av kunstbegrepet kan forsvares som referanse til en tradisjon, men kanskje ikke som noe essensielt eller veldefinert. Begrepet er patafysisk, og tilgjengelig for alle som ren kontekst, slik som et språk er tilgjengelig for alle som lærer seg det. På en måte er kunst er trylleord slik som "simsalabim".

- *Innebærer ikke en slik uttømming av begrepet en nedvurdering eller slutt på kunsten?*

- På samme måte som ordet "katt" knytter til seg et nettverk av betydninger og 'noemata' for enhver som har erfaring med bruken av ordet, vil "kunst" gi mening til alle som har et forhold til bruken. Kunstbegrepet trenger ikke ha et essensielt, materielt innhold for å gi mening.

- *Jeg tror ikke vi skal gå for langt inn i en debatt om kunstbegrepet, men trenger ikke alle begrep en demarkasjon for å være meningsfulle? Hvis alt er kunst, gir det da noen mening å snakke om kunst?*

- Jeg tror ikke det forandrer noen ting.

- *Men hvem skal bestemme hva begrepet skal inneholde?*

- Det er en selvrefererende prosess, et tomrom som utvider seg til alle kanter.

- *Greit. Du nevnte såvidt begrepet 'noemata' i forbindelse med språk-betydning - hva er forbindelsen til Noemata.net eller kunst?*

- Glad du spurte. 'Noemata' er flertall av 'noema' som er gresk for 'tankeinnhold' eller lignende. Retorisk kan det også bety "obskur og subtil tale." Filosofen Edmund Husserl brukte i sin fenomenologilære 'noema' til å representere et objekts meningsinnhold slik det framstår for oss, det vil si som et ideelt innhold som ikke nødvendigvis eksisterer i "virkeligheten". Fenomenologien sier for øvrig at virkeligheten består av bevissthetsakter (noesis) som strukturerer (noema) sanseimpulser. Så i en dagligdags betydning er 'noemata' en nettverksstruktur av betydninger som danner 'meningen' til noe, og dette nettverket, som kanskje kan visualiseres liksom nevroner og synapser i hjernen, vil representere alle mulige konseptualiseringer av noe, mens den faktiske konseptualiseringen vil være en av flere mulige traverseringer av nettet i forhold til en gitt bevisshetsakt og gitte sanseimpulser.

- *Jeg forstår.*

- I en forstand er det et svar på begreptømmingen av kunsten. Og et svar på begreptømmingen av kunstbegrepet.

- *Så sannelig.*

- Konseptkunsten tok i sin tid konsekvensen av at kunst ikke lenger var essensielt knyttet til noe objekt eller medium og gjorde den om til et rent begrepslig anliggende. I kunst som 'noemata' kan vi kanskje si at et begrep står i forhold til 'noemata' på samme måten som kunst står i forhold til begrepet. Kunst som 'noemata' blir en utvidelse av konseptkunsten. Konseptkunsten gjorde kunst om til språk, eller kunstaktiviteten om til en språkaktivitet. Konseptkunsten hadde sin funksjon, men i streng forstand virker

den mer som en anti-kunst fordi den ikke behandler uttrykk eller erfaringer som ikke er knyttet til en språklig forståelse, eller den lar en språklig forståelse erstatte uttrykket. Noe fenomenologien, eller kognitiv vitenskap, kan lære oss, er at mening ikke er avhengig av språk, men er en intern struktur som kan ha forskjellige representasjoner, deriblant språklige.

- Sant nok. Men hva blir kjennetegnene til den 'noematiske' kunsten - hvis jeg kan kalle den det?

- Den har ikke noe spesielt uttrykk. Jeg tror den kan være hva som helst, eller gi seg ut for å være det, og i tillegg kan den være en slags 'kontekstkunst'.

- Hva blir forskjellen på konseptkunst og kontekstkunst?

Konseptkunsten arbeider med begreper mens en kontekstkunst arbeider med kontekster. Begreper kan få forskjellig mening ut fra konteksten de står i, mens det motsatte ikke er like åpenbart - at kontekster får forskjellig mening ut fra begrepet de omslutter. Nettkunst kan være en type kontekstkunst, siden den arbeider i et medium hvor kontekster kan brukes som elementer å operere på.

- Er ikke dette noe du bare finner på i farten?

Jo, men jeg liker ideen om en kultivering av en kontekstkunst, og jeg tror den kan ha mye for seg. Innenfor et kunstsammenheng ser jeg på meg som en kontekstkunstner. Var ikke det for øvrig en tautologi...?

- Da kommer jeg inn på hva slags bakgrunn du/dere har for å drive med dette?

- Jeg har utdanning i informatikk og filosofi. Ingen av oss som deltar i Noemata har, etter det jeg vet, noen kunstutdanning. Men flere har bakgrunn fra en eller annen kunstpraksis eller nettverks-

aktivitet. På åttitallet var jeg involvert i å lage, utgi og distribuere musikk på kassetter, og fanziner/blader i små opplag på fotokopi. For unge mennesker i distriktene var dette en mulighet til å skape et nettverk rundt seg ut fra sine egne interesser, og i noen år var det en aktiv "undergrunnskultur" rundt dette. En annen praksis jeg drev en del med var "mail-art" som på det tidspunktet var et nettverk mer på internasjonal basis, der kunstnere hadde kontakt, utvekslet og publiserte arbeid på desentralisert måte gjennom post. Vi kan kanskje kalle en del av disse aktivitetene for nettkunst, selv om det ikke var knyttet til Internett. Internett er vel å anse som det ultimate medium for denne måten å arbeide eller definere seg selv på.

- Vi har snakket om nettkunsten som en form for kontekstkunst. Er det andre aspekt ved nettkunst dere har arbeidet med?

- Jeg kan bruke noen eksempler så kan andre vurdere om det er nettkunst og, i tilfelle, om det er noen spesifikke egenskaper som gjør det til det.

Maria Futura Hel v0.1 er et program som brukeren kan føre en dialog med. Snakkeroboten har en enkel evne til å lære og gir svar laget ut fra en tilfeldig gang gjennom nettverket av tidligere brukte ordkombinasjoner. Maskinen implementerer på en underholdende måte ideen om mening som en indre struktur.

Patafysisk Amorfi er mer en slags tjeneste enn en interaktivitet. Samtidig er det et bildegalleri, hvor egne gallerier hentes inn igjen som selvparodiske. I samme sjanger fins det en Nordnorsk vitse-generator som har fått en del oppmerksomhet.

Innenfor språkspill har vi blant annet TENET, som er et samarbeidsopplegg rundt det å lage et lengst mulig palindrom, og Don't know Group som er en medlemsforening for "Vet ikke"-gruppen.

Rebus består for tiden av ulike programscript som aksesserer store bildedatabaser på Internett som ligger åpent tilgjengelig, for å lage små bildefortellinger som kan sidestilles i flere kontekster med oppkuttete tekster basert på en database av klisjeer.

TTL framstår som et nettkunsts-kisse i grensesnittet mellom et virkelig liv og et liv levd over Internett, eksemplifisert via et datafelt i IP-protokollen og de "estetiske" programmene "traceroute" og "ping". Juleforberedelser var et humoristisk arbeid over et lignende tema om inkongruensen i at nettet prøver å etterligne det virkelige. Presentert hos Kunstnett Norge, jula 2000. The Ontemporary Museum - Sanntidsmuseet er et utkast til et prosjekt om simulering av samtidskonsepter.

- Takk, nå blir det ikke tid til mer - jeg må slå opp i fremmedordbøker, renskrive intervjuet og sende det til redaksjonen i Kunstnett.

Kan du ikke legge inn ordet 'skistav' et sted i teksten, jeg lovte å gjøre det, men så glemte jeg det helt.

- Betrakt det som gjort.

Intervjuet er inspirert av Plagiarist.org - Interview Yourself, og ble publisert på Kunstnett Norge i juni 2001 i forbindelse med presentasjonen av Noemata.net i nettkunstgalleriet.

Noemata.net er en åpen nettløsning for publisering av kunst- og kulturstoff. Tre av brukerne peker seg ut som mest aktive. De opptrer under nickene 'jl'/'just', 'nil'/'akton' og 'badger'/'gnotius'. Sistnevnte er Bjørn Magnhildøen, initiativtager og primus motor. Det tidligste Noemata-materialet er fra 1996 - tekster publisert på web under navnet «(A)Kton (P)lutus». I 1998 forandret innholdet seg til den karakteren det har i dag, publisert under domenet akt.no. Navnet Noemata.net har eksistert siden februar 2000.

Bjørn Magnhildøen er nettkunstner og arbeider med webgrafikk, tekst/hypertekst, programmering/hacking, mailart og lyd/nettradio m.m. Har utdanning fra Universitetet i Oslo med blant annet filosofi og hovedfag i informatikk.

Design som nettkunst: produksjon, distribusjon og resepsjon

Flere etablerte kunstinstitusjoner har fattet interesse for nye typer kreative uttrykk på Internett, skapt av designere og programmerere uten noen direkte tilknytning til den etablerte kunstverden eller nettkunstmiljøene.

Manifestasjoner av denne utviklingen kan vi blant annet finne i nominasjonslisten til årets *Ars Electronica*-festival, hvor det eksperimentelle nettstedet "Praystation" av den amerikanske designeren/ programmereren Joshua Davis ble tildelt prisen i kategorien "Net Excellence" [1].

Det mangfoldet av kreative uttrykk som blir skapt for internett-mediet er ikke bare kunstprosjekter som tilkjenner seg som sådanne, men også mye mer synlig på overflaten av nettet er massen av eksperimentelle hjemmesider, portfolioer, animasjoner og spill som ligner nettkunsten, men allikevel faller utenfor en konvensjonell definisjon av hva som kjennetegner kunst på nettet i dag.

Når enkelte kunstinstitusjoner fører disse arbeidene inn i en kunstsammenheng som transformerer dem til "kunst", kan vi si at et nytt aksjonsområde blir åpnet for skapere som tradisjonelt har befunnet seg på utsiden av kunstdomenet. Hvilke tanker og intensjoner styrer utviklingen av konseptene, produksjonen og distribusjonen av denne nye kulturelle aktiviteten, og i hvilken grad tar disse skaperne del i en videre utvikling av kunst på nettet?

Designere som skapere

Det er ofte profesjonelle designere og programmere som skaper den type eksperimentelle arbeider jeg tar for meg her. Et felles trekk er evne til innovasjon og høy grad av teknologibeherskelse. Som drivkraft må vi kunne anta at et fellestrekk er en søken etter kreativ anerkjennelse, primært fra et internasjonalt nettverk av

designerkolleger. Dette fenomenet eksisterer ved siden av og som et alternativ til de etablerte nettkunstmiljøer, og opererer delvis gjennom lignende kanaler for distribusjon og diskurs.

Designportaler, webzines og personlige og kollaborative prosjekter fungerer som alternative plasser for kreativ utfoldelse, hvor grensen mellom kommersiell og ikke-kommersiell virksomhet ofte er utydelig eller ikke eksisterer. En samfunns- eller nettverksbygging har funnet sted gjennom disse uformelle fora, som ofte er drevet av profesjonelle designerbyråer, slik som den innflytelsesrike designportalen "Linkdup" [2]. Disse kanalene har også spilt en rolle i definisjonen av hvilke skapere og hvilken type prosjekter som nå høster økende interesse fra etablerte kunst-institusjoner slik som Ars Electronica.

Den eksperimentelle virksomheten blir oppmuntret og aktivt tilrettelagt av design- og reklamebransjen, som ser på denne type aktivitet som en kontinuerlig utvidelse av fagets eller bransjens grenser og en overskridelse av teknologiens begrensninger. Like viktig er det imidlertid som en alternativ metode for merkevarebygging, som reklame og "hying" av spesifikke produkter, selskaper eller personer.

Selv om disse prosjektene sjelden presenterer seg direkte som kunst, deler de i mange tilfeller flere sentrale karakteristika med konvensjonelle kunstprosjekter, slik som forfatterskap eller skaperhandling, kunstnerisk intensjon, konsept eller idé og uavhengighet fra klient-spesifikasjoner og kommersielle begrensninger. Mange prosjekter er samarbeid med skapere fra andre deler av verden. Dette er også et av nettkunstens kjennetegn, hvor nettverksprosjekter startet av et individ eller en gruppe søker andre eksterne deltagere eller medskapere i utviklingen av et arbeid.

Laboratorier for design og kunst

Som et typisk eksempel kan vi se nærmere på nettstedet "Singlecell" [3]. Det presenterer ikke-kommersielle, kreative arbeider i en samarbeids- eller nettverkssammenheng, men er også interessant fordi det i form og hensikt etterligner et kunstgalleri. Hver måned lanseres et nytt Java eller Flash-prosjekt av en

ny skaper på "Singlecell". Nettstedet kaller seg "*a collection of online life-forms discovered and reared by a diverse group of computational artists and designers.*" De fleste bidragsyterne arbeider kommersielt som designere eller programmerere, men har også etablert seg innenfor et internasjonalt samfunn av eksperimentelle designere.

Den norske designeren/programmereren Marius Watz er en av deltakerne på "Singlecell". Hans prosjekt på nettstedet er "Rotatoworm", en animert Java-applikasjon med småkryp hvis bevegelsesparametre kan manipuleres av brukeren. Watz opererer både som kommersiell designer gjennom byrået "Play" [4], under mottoet "*You give us money. We give you beauty*", og ikke-kommersiell gjennom sitt personlige nettsted "Evolutionzone" [5]. Han er en av de bedre kjente norske designere som følger en "kunstnerisk" agenda ved siden av sin kommersielle virksomhet, uten at dette fremtrer som en eksplisitt intensjon fra Watz' side.

Interessant nok har Gerfried Stocker, kunstnerisk direktør for Ars Electronica, fremhevet "Singlecell" som "*an exceptionally clear example of a wholly new mode of artistic production*", og med det må han referere til den typen kunstnerisk produksjon som har gitt spiren til "Takeover"-temaet på årets festival. Stocker skriver på nettstedet "Singlecell" [6]:

[Singlecell's] focus on the medium of "computational design" is quite contemporary, made possible by a new breed of designers who are skilled in both programming and the arts. To this, however, is added the way in which these people have come together. Many of the contributors have never met face-to-face. [...] Quite a few of them might never have known about each other had they not independently agreed to participate in the Singlecell project. Singlecell is interesting because it precisely portends the new form of art product, practice, practitioner and community made possible by the Internet revolution.

Eksperimentell design inn i kunstinstitusjonene

En annen bidragsyter til "Singlecell", Daniel Brown, har fått sitt eksperimentelle nettsted "Mr. Noodlebox" [7] inkludert i samlingen

til San Francisco Museum of Modern Art. Brown stiller seg imidlertid uforstående til at hans Shockwave-nettsted, hvis funksjon først og fremst er å underholde, sier han, skal høre hjemme i en kunstinstitusjon. Men han er positiv til at noen ønsker å bevare nettstedet for ettertiden [8].

Browns holdning er et uttrykk for at mange eksperimentelle designere synes det er irrelevant om deres arbeider får kunststempelet eller ikke. Arbeidene er skapt for et internasjonalt samfunn av designere, kolleger som deler ideer, inspirasjon og kildekode. Marius Watz hevder til og med at innenfor designmiljøene opplever mange det som *"pretensiøst og suspekt å anta at man på egen hånd kan skape noe som er av [kunstnerisk] verdi"* [9]. I denne forstand er det også symptomatisk at Joshua Davis, som står bak det svært populære nettstedet "Praystation", angivelig aldri hadde hørt om Ars Electronica før han ble nominert tidligere dette året.

Dette kan vi sammenligne med en utbredt oppfatning innenfor nettkunstmiljøene, hvor mange har sett det som et mål å være i stand til å arbeide fullstendig uavhengig fra kunstverdenen. Nettkunstneren Alexeij Shulgin mener imidlertid at det er umulig for nettkunstnerne å skape arbeider som unnslipper forestillingen om kunst. *"I think it's not possible at all, especially on the net, because of the hyperlink system. Whatever you do it can be put into an art context and can be linked to art institutions, or sites related to art."* [10]

Om vi følger denne logikken er det det samme fenomenet vi er vitne til når enkelte kunstinstitusjoner vier stadig mer oppmerksomhet til de eksperimentelle designmiljøene. Eksempler på dagens fascinasjon for "cutting-edge" webdesign kan finnes i hvordan to betydelige utstillinger av digital kunst og nettkunst nylig ble presentert på Internett. Både "010101" [11] på San Francisco Museum of Modern Art og "Bitstreams" [12] på Whitney Museum of American Art ble publisert som designtunge nettsteder produsert i Flash, hvor den førstnevnte blant annet ble kritisert for sitt eksperimentelle og forvirrende navigasjonssystem [13].

SFMOMAs samling av nettsteder som ble nevnt ovenfor, kalles "e-space" [14]. I tillegg til "Mr. Nooblebox" og flere nettkunstprosjekter, finner man her "The Razorfish Subnetwork" (RSUB)

[15], arkivert slik nettstedet fremstod i 1998. RSUB ble lansert som en kanal for kreativ utfoldelse for ansatte og andre med tilknytning til konsulentbyrået "Razorfish". Nettstedets originale blanding av alle typer bidrag var, og er kanskje fremdeles et genuint uttrykk for nettkulturen. Det er imidlertid sikkert at selskapet også er seg bevisst det unike markedsføringspotensialet i et slikt nettsted. Potensialet ble ikke redusert da SFMOMA forespurte Razorfish om nettstedet kunne inkluderes i deres samling. Dette ble gjort i form av en donasjon, i likhet med mange av de andre nettstedene i museets samling.

Mainstream undergrunn

I likhet med utviklingen i de siste tiår innenfor kunstinstitusjonene - museer, gallerier og kunstskoler - kan man si at designfeltet har tatt opp i seg en avantgarde- og undergrunnsmodus i så stor grad at undergrunnen i dag er "mainstream". I designmiljøene blir undergrunnskulturen umiddelbart mainstream-kulturen.

I en historisk kontekst er det naturlig å sammenligne dagens fenomen med to forskjellige perioder i forrige århundre. Dette er perioder hvor grensen mellom kunst og design, og mellom kommersiell og ikke-kommersiell aktivitet, har vært uklar. I 1920- og 30-årene arbeidet flere tyske, nederlandske og sovjetiske avantgarderkunstnere også som designere - eller omvendt, avhengig av hvordan man ser på det. Kunstnere som El Lissitzky, Lazlo Moholo-Nagy og Kurt Schwitters jobbet bevisst med å utvide grensene for kommersiell design og typografi, og skapte grense-sprengende arbeider innenfor informasjonsdesign. Design og typografi ble oppfattet som verktøy med et revolusjonært potensial. I dag vet vi meget godt at dette visuelle språket svært raskt ble anvendt som stiler som kunne utnyttes for rent kommersielle formål.

Til en viss grad kan det samme fenomenet observeres i dag, i måten kommersielle aktører tilegner seg alternative undergrunnsstiler i en jakt på det absolutt hvasseste eller en essens av det "kule". Eksperimentelle designbyråer opptrer nå som stilguruer eller "cool hunters", et begrep som Naomi Kleim, forfatter av "No Logo" bruker for å beskrive profesjonelle konsultenter som tjener

til livets opphold ved å observere stilene og trendene hos de "riktige" menneskene og ved å forutsi hva som kommer til å bli det "hippeste" i morgen.

Det er også interessant å sammenligne dagens situasjon med popkunst-scenen i 60-årene. Det er ingen grunn til å avfeie dagens designeksperimenter fra et kunsthistorisk perspektiv bare fordi de mangler samtidskunstens forkjærlighet for konseptualitet eller subversitet. Mange eksperimentelle designere i dag følger et mål som, for å sitere Marius Watz igjen, søker etter "*visual hedonism now*". Dette minner om popkunstens fascinasjon for det lette, fargesprakende språket i populærkulturen, som også i dag kjen- netegner designkulturen. Men der den første bølgen av popkunst fulgte en delvis politisk agenda hvor man ville blande høy- og lavkultur, er uttrykkene i dag dekket med tykke lag av ironi, anarkisk stil-sitering og teknofili.

Kunst og kommers

I den "nye økonomien" er det å være uavhengig, alternativ og eksperimenterende fullt forenlig, ja ofte gunstig, for forretningen. Og vi har sett hvordan kommersielle institusjoner har fått øynene opp for markedsføringspotensialet i disse subkulturene. Et interessant prosjekt i denne forbindelse er "Mind the Banner" [16], som er en utstilling av eksperimentelle banner-arbeider produsert spesielt for internett. Skaperne er et utvalg av ledende designbyråer, alle høyt respektert i det internasjonale designmiljøet. Initiativet og finansieringen av prosjektet kommer fra den japanske telekommunikasjonsgiganten NTT Data, som fra begynnelsen presenterte arbeidene som et kunstprosjekt. NTT Data kjøpte annonseplass for kunstbannerne på noen av de mest populære japanske søkemotorene og portalene.

Flere av enkeltarbeidene i "Mind the Banner" er i seg selv fascinerende. Det er imidlertid presentasjonen og retorikken rundt prosjektet som helhet som blir forvirrende, fordi arrangørene insisterer på å definere prosjektene som kunst i et snever forstand. Introduksjonen til "Mind the Banner" lyder:

Mind the Banner is an art project, using Banner advertisements as an entrance. Ten creators from all over the world have gathered to create their own Banners and Contents in pop-up windows based upon the concept of [Love Your "?"]. Challenging all kinds of questions and reaching out to the new sense of value, NTT DATA presents Mind the Banner Project in collaboration with NTT AD, TYO Productions to create the new style of promotion using an internet media.

Så dette er kunst som reklame, eller reklame som kunst. Og man samarbeider med designbyråer, som tradisjonelt har arbeidet innenfor reklame og markedsføring, for å skape kunst. Det er uklart hvordan skaperne av de forskjellige arbeidene ser på sin egen rolle i prosjektet, men av arrangørene blir de beskrevet som "up-and-coming artists". Og det er fullstendig forståelig hvis man følger logikken bak "Takeover"-temaet i årets Ars Electronica-festival [17].

Holdningen til en av deltakerne i "Mind the Banner", kultbyrået "Hi-Res!" [18], er interessant som et uttrykk for den ofte avslappede holdningen til denne type prosjekter. Byråets med-gründer Florian Schmitt uttaler:

I think things like "Mind the Banner" are a smart way of doing advertising. And I don't mind, because it gives us the freedom to do cool stuff and get paid for it! [19]

Et av de mest positive trekk ved den utviklingen som er beskrevet er at kunstinstitusjoner, kunst- og medievitere, kunstnere og designere synes å nærme seg en bredere forståelse av kreative uttrykk på nettet, hvor det er viktigere at aktiviteter er genuine uttrykk for forskjellige kulturfenomen enn at de presenterer seg som kunst i en snever forstand.

Teksten er basert på et foredrag holdt på konferansen CULT 2001, i regi av Kulturnet Danmark, København 3.-5. oktober.

NOTER:

- [1] → prixars.aec.at/2001/prix.asp
- [2] → www.linkdup.com
- [3] → www.singlecell.org
- [4] → www.playpuppy.com
- [5] → www.evolutionzone.com
- [6] → www.singlecell.org/about/index.html
- [7] → www.noodlebox.com/classic
- [8] Stuart Dredge: *Living on the Edge*, [Create Online](#), Issue 013, juni 2001, ss. 81-84.
- [9] Intervju med Watz 18.07.01, → kunst.kulturnett.no/artikkel?id=3b549f24382c0.
- [10] *Balancing between Art and Communication, East and West*: Alexei Shulgin intervjuet av Armin Medosch 22.07.97, → www01.heise.de/tp/english/special/ku/6173/1.html.
- [11] → 010101.sfmoma.org/
- [12] → www.whitney.org/bitstreams/
- [13] Glen Helfand: *SFMOMA's Online Exhibition: 010101*, [Artbyte](#), mars-april 2001, Vol. 3 No. 6, ss. 28-29, → www.artbyte.com/mag/mar_apr_01/sfmoma_content.shtml.
- [14] → www.sfmoma.org/espace/espace_overview.html
- [15] Razorfish Subnetwork anno 1998: → www.sfmoma.org/espace/rsub/rsub.html
Razorfish Subnetwork i dag: → www.rsub.com
Razorfish firma-nettsted: → www.razorfish.com
- [16] → www.mindthebanner.com/index.php3?lang=e
- [17] → www.aec.at/festival2001/takeover/theme1_en.html
- [18] → www.hi-res.net
- [19] Stuart Dredge: *Living on the Edge*, [Create Online](#), Issue 013, juni 2001, ss. 81-84.

Dag Hensten Pettersen (f. 1970) er kunsthistoriker og webdesigner, utdannet ved Winchester School of Art i England og Universitetene i Oslo og Bergen. Frilans journalist og prosjektmedarbeider i Kunstnett Norge siden mai 2001. I tillegg driver han byrået Metallic Avocado, et produksjons- og konsulentbyrå innen digitale medier for kultursektoren. Bosatt i Oslo.

Nettkunsten og museet : uforenlige operativsystemer?

Trenger nettkunsten museet? Det har allerede vokst fram instanser på nettet som tar museets plass. En tilpasning til museet kan virke uheldig konserverende.

Mens bildekunstnere og forfattere oftest er avhengige av gallerier og forlag for å få distribuert sine arbeider, er nettkunsten [1] uavhengig av slike instanser. Du kan distribuere kunst på hele Internettet uten anerkjennelse fra en levende sjel. Nesten.

Nettkunstnere bruker stadig mer avanserte datamaskiner for produksjon og distribusjon av prosjekter. Mens det kommersielle markedet sørger for å levere stadig bedre hjemmemaskiner til en rimelig penge, er det større problemer med nettverkstjenene [2]. På det kommersielle markedet ville nettkunstnere som driver det et stykke, bli konfrontert med bedriftsmarkedets priser. Pristilpassede nettverkstjenere har derfor blitt utviklet og drevet av medialaber og internettjenesteleverandører med kunst- og kulturaktører som målgruppe. Disse vertene har i de aller fleste tilfeller en åpen holdning til hvordan deres nettverkstjenere brukes. Det er sjelden et spørsmål om kvalitetsvurdering før et prosjekt godkjennes. De anerkjenner bredde og fri utfoldelse som forutsetning for å opparbeide en vesentlig kulturell verdi. Imidlertid stiller kunstnerne stadig sterkere krav til disse tjenestene og aktualiserer spørsmålet om styrket offentlig finansiering.

Kollektiv støtte

For å trykke en bok, må du ha et trykkeri. Sammenlignet med kostnadene for å bygge opp trykkeriet, er kostnadene ved å trykke et høyere antall bøker minimale. Så når du først har et trykkeri, kan du like gjerne trykke tusen bøker. For å drive en nettverkstjenere som vertskap for et gjennomsnittlig komplekst nettkunstpro-

sjekt, trenger du en datamaskin, en del programmer, en god Internett-linje som alltid er oppe og en tekniker på fulltid. Når du først har det, kan du like gjerne være vert for tusen nettkunstprosjekter. Kostnadene vil bare bli ubetydelig høyere.

Om vi først ønsker å tilby "de mest sentrale" nettkunstnerne gode muligheter, vil prisen for å tilby gode tjenester til et bredt spekter av kunstnere bare være litt høyere. Offentlig stimulering av nettkunst kan langt på vei foregå gjennom finansiering av kollektive løsninger, blant annet gjennom støtte til tjenesteleverandører.

En bevaringsideologi for digital kunst

Museets og bibliotekets grunnlag er bevaring av objekter. Mens bibliotekene bevarer serieproduserte objekter, arbeider kunstmuseene ofte med unike objekter og objekter i svært få kopier. Til en bevaring av unike objekter hører naturlig en tradisjon med utvalgelse og en ideologi som forsvaret utpeking av noen objekter som mer viktige enn andre. Vi kan ikke samle på alt, om ikke annet så av praktiske og økonomiske grunner. Institusjoner som samler serieproduserte objekter kan tillate seg en større bredde og en mindre ekskluderende ideologi.

Med nettkunst er antall duplikater sjelden relevant. For det første kan ett duplikat distribueres til hele publikummet gjennom Internettet. For det andre er det mulig å virkelig produsere duplikater, tilfeller der "kopien" kan erstatte "originalen".

Teknisk er det forsåvidt mulig å bevare all nettkunst - avhengig av hvilke metode man velger for bevaring. Imidlertid krever samling av digital informasjon ikke mindre konserverings-teknisk ekspertise enn samling av objekter. Allikevel er dette antagelig ikke nok til å forsvare en slik ekskluderende bevaringsideologi kunstmuseene tradisjonelt er basert på.

Tradisjonen med bevaring av et utvalg objekter forutsetter, etter hva jeg kan forstå, at vi i samtiden kan se hva det er i vår tid som er vesentlig - og særlig hva som er vesentlig for framtiden. Det er en ganske arrogant tanke. Jeg tror snarere det er slik at framtidens historikere vil vektlegge forskjellige tendenser i vår samtid avhengig av deres eget ideologiske rammeverk. Framtidens

ideologi og kultur vet vi svært lite om. Antagelig gjør vi våre etterkommere en tjeneste om vi forsøker oss på en bred dokumentasjon av vår egen tid.

Nettkunstens veivisere

Jeg har altså som utgangspunkt at samling av nettkunst snarere skal bygges på modeller fra litteraturen enn fra bildekunsten. I Norge ville Nasjonalbiblioteket kanskje være en mer relevant samler av nettkunst enn Museet for Samtidskunst. Men så kommer det at Museet for Samtidskunst og dens slektninger er aktive i kunstdiskursen på en helt annen måte enn Nasjonalbiblioteket. Trenger vi kanskje Museet for Samtidskunst som en veiviser i nettkunsten og en instans som skal peke ut kvalitet?

Nettkunsten er et relativt nytt felt, men særegne instanser for formidling og diskusjon har allerede vokst fram. Jeg skal raskt gå gjennom de jeg regner som de mest utbredte typer instanser for formidling og diskusjon.

Sosialt baserte lenkesamlinger

Mange utvalg lenker til nettkunst er basert på tilknytning til et bestemt sosialt miljø. Typisk er de kunstnerstyrte medialabenes oversikt over prosjekter produsert av deres brukere. Samtidig som disse samlingene understreker felleskapet i det sosiale miljøet de springer ut fra er de med på å skjule kunstnere som ikke er knyttet til mediasentre.

Disse listene er ikke et uttrykk for en vurdering av hva som er interessant og hva som er mindre interessant. De er derfor ikke kritiserbare utifra et kunsthaglig ståsted og fungerer passivt i kunstdiskursen.

Personlige lenkesamlinger

Det er vanlig for de fleste nettstedene, uansett sjanger, å ha en lenkesamling. De fleste lister av et slikt slag er basert på personlige preferanser og er mer eller mindre tilfeldig satt sammen. Disse listene skiller gjerne ikke mellom kunst og det som ikke er kunst, og bidrar til å opprettholde nettkunsten forenet med annen nettkultur.

Slike utvalg er sjelden satt inn i en kritisk kontekst og forblir vanskelig, for ikke å si umulige, å kritisere. All kritikk kan tilbakevises med henvisning til personlige preferanser.

Liberalt modererte lenkesamlinger/veivisere

De umodererte samlingene er beslektet med veivisere som Yahoo og Kvasir. De inneholder et stort utvalg lenker med et minimum av beskrivende eller kontekstualiserende tekst. Prosjekter som VeryBusy og Netartmuseum har som profil å kartlegge nettkunstheltet slik det blir forstått av miljøet selv, men driver ikke en egentlig kvalitetsvurdering.

Slike umodererte samlinger bidrar til å beskrive et felt, og setter dermed opp viktige skiller mellom "oss" og "de andre". De er kritiserbare på et grunnleggende og ikke spesielt interessant nivå.

Modererte elektroniske diskusjonsfora

De elektroniske diskusjonsforaene er sammenlignbare med kritiske tidskrifter - som f.eks. NU i bildekunsten. Disse foraene er av de mest autoritative innenfor nettkunstheltet. Det som blir diskutert og gitt oppmerksomhet her, vil ha stor betydning for et bredt miljø, og typisk ha innflytelse utover nettkunstmiljøet. Amerikanske Rhizome, europeiske Nettime og australske Recode kan nevnes som eksempler.

En tekst der en kritiker skriver om et prosjekt har større sjanser til å bli distribuert enn en enkel kunngjøring av et prosjekt fra en kunstner. Vi ser altså at kritikeren er aktiv i distribusjonen som en ytre instans som kunstneren blir avhengig av.

Disse foraene baserer seg på frivillige innlegg fra abonnenter. Vi kan altså vanskelig kritisere de som driver disse foraene for at et bestemt prosjekt eller felt ikke har blitt problematisert. Hva de fokuserer på vil være den tilfeldige summen av hva innsenderne er oppmerksomme på. Ansvar for en helhet i diskursen blir pulverisert. Vi faller tilbake på en situasjon der det blir henvist til den personlige vurderingen til de enkelte skribentene.

Modererte postlister og åpne nettverk

De umodererte postlistene og åpne nettverkene er de som tydeligst representerer noe radikalt annerledes og nettspesifikt. Gjennom samtidig bruk av flere slike fora kan en innsender fritt distribuere materiale til flere tusen mottakere. Slike fora er av uvurderlig betydning som nettkunstens blodårer. Vi kan regne blant andre Rhizome_Raw og 7-11, men også Syndicate og Nice i denne gruppen.

For en som ikke er fortrolig med nettet og nettkunsten, vil imidlertid denne underskogen av nettverk ofte være vanskelig å navigere i. Det krever en del tid eller noe forkunnskaper for at de skal bli verdifulle.

Samlinger kuratert i nettkunstmiljøet

Nettkunstnere i flere år valgt ut lenker som de har brakt videre til sitt publikum. Og ordet "kuratert" blir brukt om denne prosessen. Denne kurateringen har vært viktig for utviklingen av nettkunstmiljøets selvbevissthet. Kuratorene forplikter seg til å foreta et faglig begrunnet utvalg. Slike samlinger er derfor kritiserbare - kritikk kan ikke legges død med den begrunnelse at utvalget er basert på et sosialt miljø eller personlige preferanser.

Slike samlinger fungerer som noder i diskursen, og er nok ofte brukt som referanse, men yter ikke større innflytelse i nettkunsten enn flommen av informasjon på postlister og åpne fora.

Samlinger kuratert av offline kunstinstitusjoner

Paradoksalt nok har institusjoner med mangelfull kompetanse ofte størst autoritet blant det allmennelige kunstpublikummet når det gjelder å peke på hva som er interessant nettkunst. Et museums henvisninger til nettkunst kan være begrunnet og kritiserbare utifra modeller som er godt etablert i kunstlivet. Problemet er snarere at institusjonens folk vurderer nettkunst utifra nettopp disse etablerte modeller, mens nettkunstnerne til dels har helt andre referanserammer.

Museet legger rammer for nettkunsten, ikke bare rent praktisk, men også konseptuelt. Det er ikke uvanlig at museer gir kuratorer

som arbeider med bildekunst i oppdrag å sette sammen en utstilling med nettkunst. Kuratoren velger så ut noen bildekunstnere som har gjort et nettprosjekt - eller ber dem gjøre et nettprosjekt for første gang. Slik lager man presentasjoner som nok kan være "nyskapende" i bildekunsten, men som ikke oppleves som relevante i nettverkene.

Vi har slik sett ofte en situasjon hvor kunstpublikummet blir presentert for en nettkunst som ikke regnes som representativ blant nettkunstnere selv.

Museet i nettverk

Jeg har i denne artikkelen som utgangspunkt at museet ikke har noen naturlig plass i distribusjon av nettkunst, at museets bevaringstradisjon og konservatoriske ekspertise ikke gjør det egnet til en historisk samling av nettkunst uten en voldsom oppgradering, og at de eldre kunstinstitusjonene har vist overfladiskhet i møte med nettkunsten.

Det er også et poeng at det allerede har vokst fram instanser på nettet som har vist seg hensiktsmessige. En tilpasning av nettkunsten til museenes tradisjon vil kunne virke uheldig konserverende - vi vil risikere at de særegne erfaringene som er gjort i nettkunsten kan gå tapt.

Men selv om nettkunsten ikke umiddelbart trenger museene, kan en allikevel se samtidskunstmuseenes behov for nettkunsten. Offentlige samtidskunstmuseer har hele samtidskunsten som virkefelt og må nødvendigvis også ha en aktivitet på nettkunst.

Men om museene skal ta nettkunsten på alvor, må de ta utgangspunkt i at det allerede er opparbeidet kompetanse og levedyktige fora utenfor museet. Museer som ønsker å bygge opp en aktivitet på nettkunst, bør knytte seg til disse foraene. For museets anseelse i nettkunstmiljøet er det maktpåliggende at de ikke framstår som "luserer"[3] - rene brukere av nettkunst som bare henter ut resultater i form av verk, uten å bidra til strukturell styrking og mer prosessorientert utvikling.

Denne teksten er tidligere publisert på Kunstnett Norge i mars 2001.

NOTER:

[1] Nettkunst: kunst som er lagd for, ved hjelp av, på og/eller med nettet som en avgjørende teknisk eller konseptuell forutsetning.

[2] Nettverkstjenere: eksempelvis den datamaskinen denne nettsiden ligger på.

[3] Luser: brukt i hackermiljøer om personer som bare er brukere og ikke selv bidrar til den åpne programvareutviklingen.

Veivisere og fora:

VeryBusy → verybusy.org

Netartmuseum → netartmuseum.org

Rhizome → rhizome.org

Nettime → nettime.org

Recode → systemx.autonomous.org/recode/

7·11 → 7-11.org

Syndicate → colossus.v2.nl/syndicate/

NICE → nice.x-i.net/

Tre eksempler på at nettkunsten og museet kan møtes:

Beyond Interface → www.archimuse.com/mw98/beyondinterface/

Net Condition → on1.zkm.de/netCondition.root/netcondition/start/language/default

The Shock of the View → www.walkerart.org/salons/shockoftheview/

Atle Barclay (f. 1967) er kunstner utdannet ved Kunstakademiet i Trondheim. Fra en bakgrunn i musikk, performance og nymediakunst har han de siste årene konsentrert seg om nettkunst. Atle er daglig leder på Atlier Nord og har tidligere arbeidet i Kunstnett Norge med nettkunst og tjenesteutvikling. Han er en av initiativtakerne til de norske postlistene :110: og |e-kunst| og har vært ko-administrator for det europeiske nymediaforumet Syndicate.